

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

Správa Národního parku Šumava

Obsah

1.	Základní údaje	7
1.1.	Postavení a působnost Správy Národního parku Šumava.....	7
1.2.	Poslání národního parku	8
2.	Poradní orgány	8
2.1.	Rada Národního parku Šumava.....	8
3.	Oddělení Kancelář ředitele.....	11
3.1.	Útvar interního auditu.....	11
3.2.	Personální útvar	12
3.2.1.	Personální statistika	12
3.3.	Marketing a propagace	13
3.3.1.	Programy pro veřejnost (PPV).....	13
3.3.2.	Sociální síť.....	23
3.3.3.	Výstavy	27
3.4.	Oddělení informačních středisek a environmentální výchovy	29
3.4.1.	Středisko environmentální výchovy Vimperk.....	33
3.4.2.	Středisko environmentální výchovy Kašperské Hory	38
3.4.3.	Středisko environmentální výchovy Horská Kvilda	42
3.4.4.	Středisko environmentální výchovy Stožec.....	43
3.4.5.	Lesní dílna Stožec	45
3.4.6.	Návštěvnické centrum Kvilda	48
3.4.7.	Návštěvnické centrum Srní.....	49
3.4.8.	Informační středisko Kvilda	51
3.4.9.	Informační středisko Stožec	53
3.4.10.	Informační středisko Alžbětín.....	55
3.4.11.	Informační středisko a rozhledna Poledník.....	57
3.4.12.	Informační středisko Svinná Lada.....	58
3.4.13.	Informační středisko Idina Pila	60
3.4.14.	Dotační projekty oddělení informačních středisek a středisek environmentální výchovy roce 2025.....	61
3.4.15.	Registrační místo Soumarský Most	66
4.	Odbor ochrany přírody	69
4.1.	Oddělení krajinné ekologie.....	69
4.1.1.	Činnosti vztahující se k nelesní půdě na území NPŠ.....	70

4.1.2.	Pachtovní smlouvy.....	70
4.1.3.	Realizace nadstavbových a speciálních managementů na bezlesí.....	71
4.1.4.	Projekt Redukce stávajících populací invazní rostliny lupiny mnoholisté na vybraných lokalitách NP Šumava – II. Etapa	72
4.1.5.	Projekt Zvýšení kvality biotopů pro předměty ochrany NP, EVL a PO Šumava v oblasti Knížecí Pláně – I. Etapa v letech 2023 – 2028	72
4.2.	Oddělení vod a mokřadů.....	74
4.2.1.	Monitoring hydrometeorologických poměrů.....	74
4.2.2.	Monitoring šumavských rašelinišť.....	74
4.2.3.	Projekt LIFE for MIREs	77
4.2.4.	Projekt TAČR „Obnova pramenišť – zadržování vody v krajině přímo u zdroje“	78
4.2.5.	Perlorodka říční	80
4.3.	Oddělení monitoringu lesa.....	81
4.3.1.	Biomonitoring lesních ekosystémů NP Šumava	81
4.3.2.	Nálezová databáze	86
4.3.3.	Případové studie.....	87
4.3.4.	Projekt FORbEST	89
4.3.5.	Obnova lesního hospodářského plánu (LHP)	90
4.3.6.	Inventarizační část obnovy LHP	91
4.3.7.	Historický průzkum lesů na území Národního parku Šumava.....	91
4.4.	Oddělení zoologie.....	92
4.4.1.	Stopování.....	92
4.4.2.	Monitoring vlka obecného	92
4.4.3.	Ornitologie.....	93
4.4.4.	Dlouhodobý intenzivní fotomonitoring rýsa ostrovida	95
4.4.5.	Celoroční extenzivní fotomonitoring rýsa ostrovida v celé oblasti NP a CHKO Šumava.....	96
4.4.6.	Dlouhodobý monitoring netopýrů na zimovištích.....	97
4.4.7.	Monitoring bezobratlých živočichů	99
4.4.8.	Rybí líheň Borová Lada	100
4.4.9.	Ekologické centrum - Záchraná stanice pro handicapovaná zvířata	102
4.4.10.	Recenzované publikace	103
4.4.11.	Zprávy z monitoringu.....	103
5.	Péče o lesní ekosystémy.....	103
5.1.	Vývoj kůrovcové gradace v NPŠ	103
5.2.	Narušení podkorním hmyzem podle LHC.....	104

5.3.	Napadení v území bez zpracování nahodilých těžeb.....	104
5.4.	Odkorňování dříví.....	105
5.5.	Ponechávání dřevní hmoty k zetlení	106
5.6.	Zlepšování stavu lesních ekosystémů.....	106
5.7.	Koncepce péče o zvěř	107
5.8.	Pracovní cesta.....	107
5.9.	Ochrana lesa.....	107
5.9.1.	Ochrana před zvěří	107
5.9.2.	Ochrana před buřením	108
5.9.3.	Ochrana proti podkornímu hmyzu	108
5.10.	Těžební činnost.....	109
5.11.	Obnova lesa	110
5.12.	Prořezávky	111
5.13.	Péče o zvěř.....	112
5.14.	Lesní školkařství a semenářství	114
5.14.1.	Semenářství.....	115
5.15.	LHE a odborná vyjádření OLH a správy drobných vodních toků	115
6.	Odbor vnitřní správy.....	116
6.1.	Hospodaření Správy v roce 2025.....	116
6.1.1.	Hlavní vlivy na hospodaření v roce 2025.....	117
6.1.2.	Investiční výdaje	118
6.1.3.	Opravy a udržování v letech 2018 až 2025.....	120
6.2.	Oddělení projektů.....	124
6.2.1.	Operační program Životní prostředí 2021 – 2027	124
6.2.2.	INTERREG Bavorsko – Česká republika 2021 – 2027.....	125
6.2.3.	IROP 2021 – 2027	126
6.2.4.	Národní program Životní prostředí	126
6.2.5.	Horizon Europe	127
6.2.6.	Program švýcarsko – české spolupráce	127
6.3.	Oddělení nemovitého majetku.....	128
6.4.	Oddělení informatiky a GIS.....	129
6.4.1.	Získání dat z ostatních zdrojů pro potřeby výkonu státní správy.....	129
6.4.2.	Spolupráce oddělení s jinými subjekty	129
6.4.3.	Přehled softwarového vybavení a zpracování formátů ArcGIS.....	130

6.4.4.	Plány na rok 2006	130
7.	Odbor ochrany složek přírody NP Šumava	130
7.1.	Oddělení Územní pracoviště stráže a ochrany přírody	130
7.1.1.	Zpráva o činnosti informační a strážní služby NP a CHKO Šumava za rok 2025	130
7.1.2.	Truhlárna Kašperské Hory	131
7.2.	Oddělení ochrany složek přírody.....	133
7.2.1.	Státní správa v ochraně přírody a krajiny	134
8.	Odbor ochrany kulturní krajiny a CHKO Šumava.....	137
8.1.	Činnosti realizované v rámci PPK (Program péče o krajinu).....	137
8.2.	Činnosti realizované v rámci NPO (Národní plán obnovy)	141
8.3.	Činnosti realizované v rámci NPŽP (Národní program Životního prostředí)	143
8.3.1.	Biomonitoring	144
8.3.2.	Práce s veřejností	144

1. Základní údaje

1.1. Postavení a působnost Správy Národního parku Šumava

Správa Národního parku Šumava (zkrácený název: Správa NP Šumava - dále jen „Správa“) je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR dne 1. července 1991.

Základním účelem je ochrana přírody na území Národního parku Šumava (dále jen „NP Šumava“) a Chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „CHKO Šumava“) a na území ochranného pásma Národní přírodní památky Blanice mimo území Chráněné krajinné oblasti Šumava a vojenského újezdu Boletice.

Předměty činnosti jsou podrobně uvedeny ve Zřizovací listině.

Tabulka 1 Rozloha národního parku a chráněné krajinné oblasti

Oblast	Rozloha
NP Šumava	68 339 ha
CHKO Šumava	99 664 ha

Národní parku Šumava (největší národní park České republiky)

Kultura	Celkový součet (v m ²)	Celkový součet (v ha)
orná půda	3 336 255	334
zahrada	76 369	8
trvalé travní porosty	55 689 397	5 569
lesy	544 366 676	54 437
vodní plocha	11 039 212	1 104
zastavěná plocha	701 373	70
ostatní plocha	68 183 077	6 818
Celkový součet	683 392 359	68 339

Druh zóny	Velikost zóny v hektarech	Velikost zóny v procentech
přírodní zóna	18 975 ha	27,7 %
přírodě blízká zóna	16 739 ha	24,6 %
zóna soustředěné péče	31 842 ha	46,5 %
zóna kulturní krajiny	799 ha	1,2 %

Vyhlášení NP: Nařízením Vlády České republiky č. 163/1991 Sb. ze dne: 20. března 1991, kterým se zřizuje Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany.

Vyhlášení CHKO: Výnosem Ministerstva školství a kultury č. 53855/63 ze dne 27. 12. 1963, novelizováno výnosem Ministerstva kultury ČSR č. 5954 ze dne 17. 3. 1975.

1.2. Poslání národního parku

Posláním národního parku je uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí, zejména ochrana či obnova samořídících funkcí přírodních systémů, přísná ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů, jakož i využití území národního parku k turistice a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí.

Hospodářské a jiné využití národního parku musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů.

2. Poradní orgány

Blanka Müllerová

2.1. Rada Národního parku Šumava

- Předseda Rady: Martin Hrbek.
- Místopředseda Rady: Prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc.

Mgr. František Talíř – jmenovaný zástupce Jihočeského kraje – pozastavení členství po dobu výkonu funkce náměstka člena vlády na Ministerstvu životního prostředí.

Delegovaným zástupcem za Jihočeský kraj zůstává RNDr. Jan Zahradník. Nově delegovaným zástupcem za Plzeňský kraj je Petr Fišer.

Ing. Pavel Čížek – jmenovaný zástupce za Plzeňský kraj byl na základě své rezignace odvolán z Rady. Nově jmenovaný zástupce za Plzeňský kraj je Ing. Josef Bernard.

Rada NPŠ měla v roce 2025 45 členů.

V roce 2025 se uskutečnilo jedno jednání Rady Národního parku Šumava

11. září 2025 s programem:

1. Zahájení, schválení zápisu z minulého jednání a programu dnešního jednání (Hrbek)
2. Seznámení s návrhem opatření obecné povahy pro péči o les (Správa)
3. Dohoda k vyhrazení cesty – Modrý sloup a Rosenauerův pomník - St. hranice, hr. kámen 11/-11/6 (Správa)
4. Různé

Na tomto jednání se Rada Národního parku Šumava dohodla na vyhrazení nové sezónní turistické trasy Luzenským údolím k Modrému sloupu a zřízení nové turistické cesty na poválkovém chodníku.

Jednání výkonného výboru Rady Národního parku Šumava se v roce 2025 neuskutečnilo.

Členové Rady NPŠ – jmenování

- Jaroslav Maxa
- RNDr. Dušan Romportl, Ph.D.
- plk. Ing. Martin Sviták
- brig. gen. Ing. František Pavlas
- Ing. Radovan Lyr
- Ing. Ladislav Macka
- PhDr. Dreslerová Dagmar Ph.D., DSc.
- Ing. Zbyněk Klose, Ph.D.
- RNDr. František Pojer
- Prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc.
- Ing. Pavel Šamonil, Ph.D.
- Ursula Schuster
- Mgr. Václav Chaloupek
- Ing. Michael Hošek
- prof. Ing. Hana Šantrůčková, CSc.
- doc. RNDr. Petr Kuneš, Ph.D.,
- Ing. Václav Jansa
- Mgr. Zdeněk Vermouzek
- prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc.
- Ing. Josef Bernard

Členové Rady NPŠ - ze zákona

- Plzeňský kraj: Petr Fišer
- Jihočeský kraj: RNDr. Jan Zahradník
- Město Hartmanice: Pavel Valdman
- Město Horní Planá: Bc. Petr Šimák
- Město Kašperské Hory: Jan Voldřich, DiS,
- Město Volary: Václav Mráz
- Město Železná Ruda: Ing. Petr Najman
- Městys Čachrov: Josef Bejvl
- Obec Borová Lada: Ing. Jana Hrazánková
- Obec Horní Vltavice: Ing. Pavel Kraml
- Obec Horská Kvilda: Ing. Michal Ryppl
- Obec Kvilda: Ing. Radek Thér, Ph.D.
- Obec Lenora: Karolína Štěpánová
- Obec Modrava: Jaroslav Doležal
- Obec Nicov: Mgr. Jitka Čiefová
- Obec Nová Pec: Martin Hrbek
- Obec Nové Hutě: Jiří Petráň
- Obec Prášíly: Libor Pospíšil

- Město Rejštejn: Lubor Koňas, DiS.
- Obec Srní: Ing. Václav Veselý
- Obec Stachy: Ing. Ladislav Řezník
- Obec Stožec: Ing. David Skoba
- Městys Strážný: Mgr. Jiřina Kraliková
- Obec Želnavá: Richard Ramba
- Horská služba: Bc. Michal Jandůra, DiS.

3. Oddělení Kancelář ředitele

3.1. Útvar interního auditu

Karel Malík

Útvar interního auditu je přímo podřízen řediteli Správy NP Šumava, čímž je zajištěna jeho nezávislost a organizační začlenění mimo řídicí struktury Správy. Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů u Správy. Interní audit pomáhá organizaci dosahovat jejich cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, kontroly a řízení procesů.

V roce 2025 byly provedeny 4 plánované a 1 mimořádný audit, jedním interním auditorem. Dále byla provedena analýza systému řízení rizik u Správy NP Šumava.

Plánované audity jsou prováděny podle sestaveného ročního plánu auditů, mimořádné audity podle požadavků ředitele organizace. Interní audit nezávisle a objektivně informuje ředitele Správy a porad vedení o výsledcích a doporučeních z auditů. Nápravná opatření vzešlá z auditů jsou přílohou k zápisu z porad vedení.

Obrázek 1 Kontrola vyznačení probírek nad 40 let věku

3.2. Personální útvar

Richard Kolář

3.2.1. Personální statistika

Tabulka 2 Vzdělávání zaměstnanců

za rok 2025 Správa zaplatila vzdělávacím agenturám za vzdělávání potřebného pro udržení a prohloubení kvalifikace zaměstnanců celkem	536.399,- Kč
v roce 2025 studovalo na základě uzavřené kvalifikační dohody s podporou Správy vyšší nebo vysokou školu formou studia při zaměstnání celkem, z toho:	2
• studium na vyšší odborné škole	0
• studium na vysoké škole	1
• odstoupil od uzavřené kvalifikační dohody a uhradil Správě dosud vynaložené náklady	1

Tabulka 3 Fyzické stavy zaměstnanců

	TH	D	celkem
k 1. 1. 2025 bylo u Správy zaměstnáno celkem zaměstnanců	249	27	276
během roku nastoupilo ke Správě nových zaměstnanců	10	3	13
během roku odešlo od Správy celkem zaměstnanců	11	2	13
z toho z důvodu odchodu do starobního a invalidního důchodu	0	0	0
z toho z důvodu organizačních změn	0	0	0
k 31. 12. 2025 bylo u Správy zaměstnáno celkem zaměstnanců	244	27	271
z toho zaměstnaných žen	100	5	105
z toho zaměstnanců na mateřské a rodičovské dovolené	6	0	6
v roce 2025 bylo u Správy zaměstnáno celkem osob se zdravotním postižením	3	1	4
22	221	27	248

Tabulka 4 Drobná mzdová statistika

za rok 2025 bylo vyplaceno celkem prostředků na platy	136.105.807,- Kč
průměrný měsíční plat u Správy za rok 2025 byl	43.846,-Kč

Tabulka 5 Podíl osob pracujících na flexibilní pracovní úvazek v %

Druh flexibilního pracovního úvazku	Pružná pracovní doba (ano/ne)	Zkrácený pracovní úvazek	Práce z domova	Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	Změněná pracovní doba	Sdílení pracovního místa více zaměstnanci
Podíl osob v %	96	8	-	22	-	-
Muži %	70	24		52		
Ženy %	30	76		48		

Tabulka 6 Struktura zastoupení zaměstnankyň a zaměstnanců ve vedoucích pozicích

Počet zam. celkem	Muži/ved. pozice (počty)	Ženy/ved. pozice (počty)	Počet uchazečů o vedoucí pozice	Počet uchazeček o vedoucí pozice
271	39	19	-	-

3.3. Marketing a propagace

3.3.1. Programy pro veřejnost (PPV)

Petra Střelečková

V roce 2025 bylo v rámci programů pro veřejnost připraveno celkem 85 programů, z nichž bylo realizováno 70 programů, což představuje 82 % z plánovaného počtu. Ostatní programy byly zrušeny zejména z důvodu nepříznivých klimatických podmínek nebo nízké účasti. Celkem se realizovaných programů zúčastnilo 2 409 návštěvníků, přičemž průměrná návštěvnost jednoho programu činila 34 osob.

Programy pro veřejnost představují významný nástroj environmentální osvěty a komunikace poslání Národního parku Šumava. Jejich cílem je přiblížit návštěvníkům přírodní hodnoty území, principy ochrany přírody a specifika péče o chráněnou krajinu, a to formou komentovaných vycházek, tematických programů, vzdělávacích akcí a dalších aktivit určených široké veřejnosti.

Tabulka 7 Přehled programů pro veřejnost v roce 2025 podle jednotlivých měsíců

Datum	Počet programů (naplánovaných)	Počet zrealizovaných programů *	Počet návštěvníků	Přímé náklady (Kč)	Výnosy / vstupné (Kč)
leden 2025	3	3	42	-	6 150
únor 2025	13	9	205	1 500	19 850
březen 2025	12	6	90	1 500	4 150
duben 2025	1	0	7		350
květen 2025	5	5	101		4 050
červen 2025	3	3	18	2 500	2 900
červenec 2025	21	20	684	2 500	18 850
srpen 2025	20	19	1 201	2 500	17 800
září 2025	2	1	17	-	4 800
říjen 2025	3	3	36	1 500	1 050
listopad 2025	1	1	8		400
prosinec 2025	1	0	0		
CELKEM:	85	70	2 409	12 000	80 350

* (ostatní programy zrušeny z důvodu nepříznivého počasí nebo z důvodu nízké účasti)

Z hlediska časového rozložení programů i návštěvnosti se nejvyšší účast soustředila do letních měsíců, zejména července a srpna, kdy bylo realizováno nejvíce programů a zaznamenána nejvyšší návštěvnost. Tento trend odpovídá hlavní návštěvnické sezóně v Národním parku Šumava.

Celkové přímé náklady na realizaci programů pro veřejnost v roce 2025 činily 12 000 Kč, zatímco celkové výnosy ze vstupného dosáhly částky 80 350 Kč. Programy tak byly nejen významným osvětovým nástrojem, ale zároveň vykazovaly pozitivní ekonomickou bilanci.

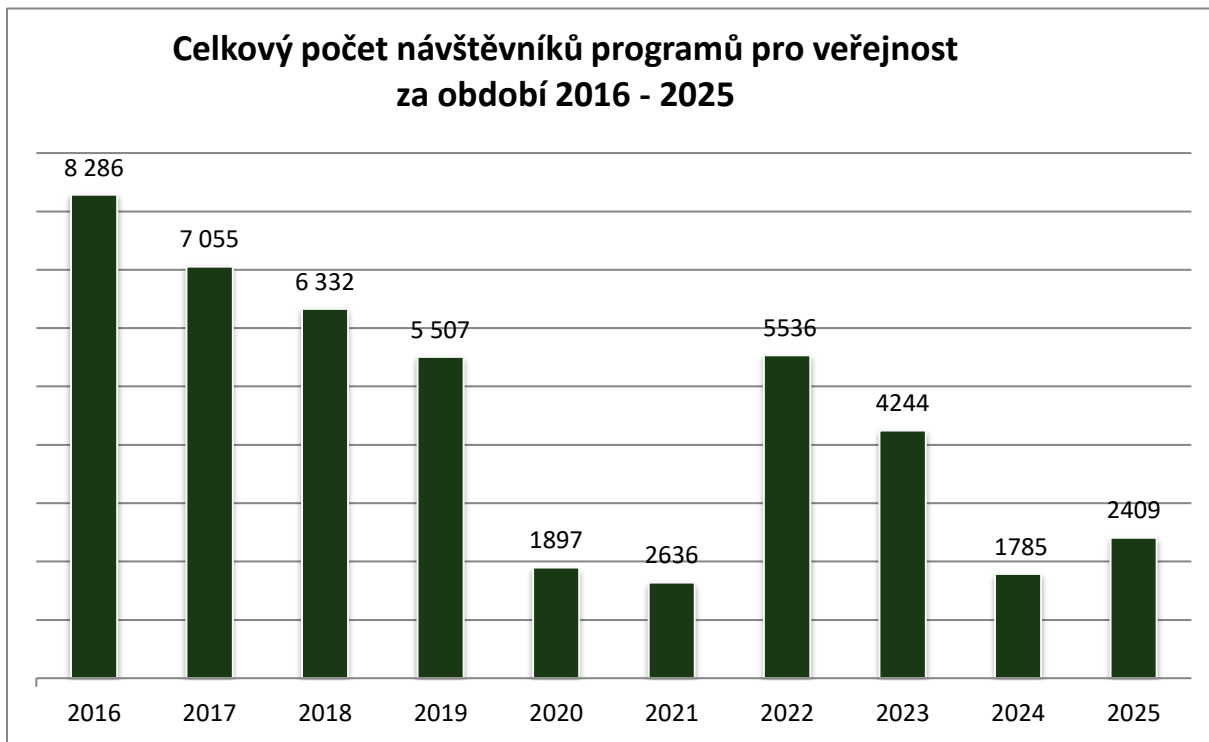
Tabulka 8 Souhrn programů pro veřejnost v roce 2025 podle jednotlivých koordinátorů

Informační středisko	Počet realizovaných programů pro veřejnost	Počet návštěvníků programů pro veřejnost	Celkem přímé náklady (Kč)	Celkem výnosy / vstupné (Kč)
IS a SEV Kašperské Hory	23	265	3 000	12 600
IS Kvilda	19	222	0	23 300
IS Stožec	4	25	0	0
Marketing	20	1744	7 500	36 050
Lesní dílna Stožec	17	174	1 500	8 700
LD Stožec	15	139	0	6 950
Celkový součet	98	2569	12 000	87 600

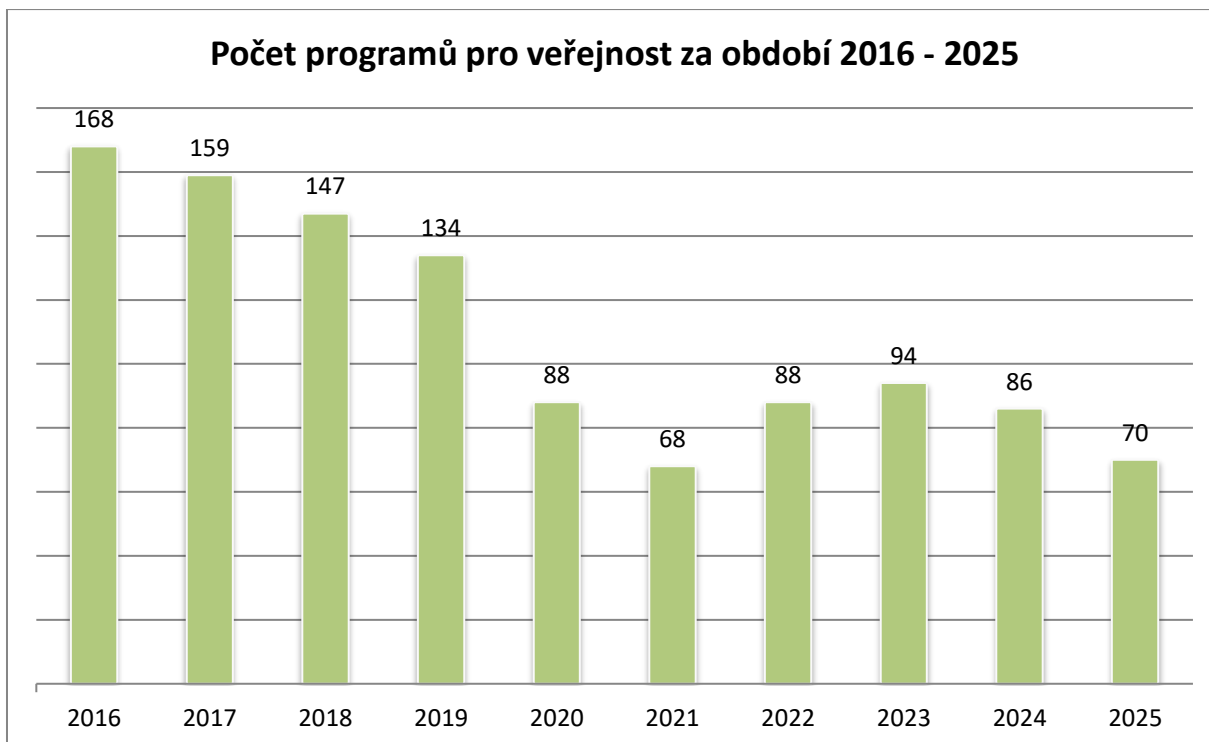
Z pohledu organizačního zajištění se na realizaci programů podílela informační střediska Správy Národního parku Šumava - Lesní dílna Stožec a oddělení marketingu. Nejvyšší počet návštěvníků byl zaznamenán u programů koordinovaných oddělením marketingu, což souvisí především s pořádáním větších akcí a programů s vysokou návštěvností.

Dlouhodobý vývoj programů pro veřejnost

Dlouhodobé srovnání ukazuje stabilní zájem veřejnosti o programy Správy NP Šumava a potvrzuje jejich významnou roli v oblasti environmentálního vzdělávání, osvěty a komunikace ochrany přírody směrem k návštěvníkům území.

Graf 1 Vývoj počtu návštěvníků programů pro veřejnost v letech 2016 – 2025

Graf 2 Vývoj počtu realizovaných programů pro veřejnost v letech 2016 – 2025

Uklid'me svět – uklid'me Česko – uklid'me Šumavu

V rámci celorepublikové iniciativy „Uklid'me Česko!“ realizovala Správa Národního parku Šumava ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody na jaře roku 2025 několik dobrovolnických úklidových akcí pod názvem „Uklid'me svět – Uklid'me Šumavu“.

V průběhu měsíce května byly zorganizovány dvě rozsáhlé úklidové akce, které byly strategicky rozmístěny do centrální a jižní části Národního parku Šumava. Celkem se do úklidových aktivit zapojilo 45 dobrovolníků, z toho 27 dětí. Během těchto akcí bylo z území národního parku odstraněno přibližně 73 kg odpadu, převážně netříděného.

Obrázek 2 Dobrovolníci úklidové akce dne 10. května 2025 v okolí Kvildy

Kampaň „Uklid'me svět!“ probíhá v České republice od roku 1993. Jejím cílem není pouze fyzický úklid přírody od odpadků, jako jsou plastové obaly, pneumatiky či další nelegálně odložený odpad, ale především zapojení jednotlivců, rodin, kolektivů a zájmových skupin do aktivního vztahu k ochraně životního prostředí. Důraz je kladen zejména na environmentální výchovu dětí a mládeže a na posilování osobní odpovědnosti za stav krajiny.

Tabulka 9 Přehled úklidových akcí realizovaných v letech 2015 – 2025

ROK	CELKEM počet osob / z toho dětí	Celkem množství odpadu / z toho tříděný odpad	počet úklidových akcí	poznámka
2015	458 / 237	1 508 Kg / 20 Kg	6	
2016	166 / 163	1 065 Kg / 0 Kg	4	
2017	245 / 213	1 030 Kg / 290 Kg	5	
2018	374 / 282	986 kg / 261 kg	11	1 zrušena
2019	493 / 395	790 kg / 90 kg	7	2 zrušeny
2022	298 / 234	565 kg / 50 kg	6	
2023	26 / 6	200 kg / 0 kg	3	1 zrušena
2024	20 / 7	142 kg / 24 kg	4	
2025	45 / 27	73 kg / 2 kg	2	
CELKEM:	2 125 / 1 564	6 369 kg / 737 kg	48	4 zrušeny

Od roku 2015, kdy se Správa Národního parku Šumava do projektu „Uklidíme Česko“ zapojila, bylo realizováno celkem 48 úklidových akcí, do nichž se zapojilo 2 125 dobrovolníků, z toho 1 564 dětí, což představuje přibližně 74 % účasti. Za celé sledované období bylo z území Národního parku Šumava odstraněno celkem 6 369 kg odpadu, z toho se podařilo 737 kg odpadu vytřídit.

Dobrovolnické úklidové akce představují významný nástroj environmentální osvěty, podpory odpovědného chování návštěvníků a posilování vztahu veřejnosti k ochraně přírody. Zároveň přispívají ke zlepšení stavu krajiny a k dlouhodobému snižování negativních dopadů lidské činnosti na území Národního parku Šumava.

Veletrhy

Nitra, Brno, Ostrava

V kalendářním roce 2025 Správa Národního parku Šumava dále prohloubila strategickou spolupráci s Plzeňským krajem v oblasti prezentace a propagace přírodního bohatství Šumavy. V rámci této spolupráce se zúčastnila řady významných národních a mezinárodních veletrhů cestovního ruchu, které představují důležitou platformu pro komunikaci s odbornou i laickou veřejností.

Správa NP Šumava se poprvé zapojila také do prezentace na mezinárodním veletrhu cestovního ruchu na Slovensku v Nitře, který se uskutečnil ve dnech 26. – 30. března 2025. Dále se zúčastnila veletrhu cestovního ruchu v Ostravě (21. – 22. března 2025) a odborného veletrhu Caravaning Brno – Travel & Adventure 2025, konaného ve dnech 6. – 9. listopadu 2025.

Účast na těchto veletrzích umožnila prezentovat Národní park Šumava jako atraktivní a zároveň citlivě chráněné území s důrazem na udržitelný cestovní ruch, environmentální osvětu a odpovědné chování návštěvníků.

Obrázek 3 Expoziční stánek na veletrhu cestovního ruchu v Ostravě

Obrázek 4 Expoziční stánek na mezinárodním veletrhu v Nitre

Obrázek 5 Expoziční stánek na veletrhu v Brně

Plzeň

V souladu s dlouholetou tradicí se Správa Národního parku Šumava aktivně účastnila také veletrhu cestovního ruchu ITEP v Plzni, který proběhl ve dnech 23. – 25. října 2025 a byl primárně zaměřen na rodinnou turistiku.

V rámci této významné prezentační akce byly návštěvníkům představeny unikátní přírodní hodnoty území Národního parku Šumava prostřednictvím komplexní nabídky edukačních materiálů. Expozice zahrnovala širokou škálu interaktivních publikací, odborných určovacích klíčů i specializovaných knižních titulů. Nedílnou součástí prezentace byla rovněž vzdělávací aktivita v podobě tematického kvízu, který hravou formou přibližoval problematiku ochrany přírody a principy fungování národního parku.

Tato forma prezentace významně přispěla ke zvyšování povědomí veřejnosti o ochraně přírodního dědictví Šumavy a k posilování pozitivního vztahu návštěvníků k území národního parku.

Obrázek 6 Informační stánek Národního parku Šumava na veletrhu ITEP v Plzni

Termínový přehled veletrhů v roce 2025:

- 21.–22. 3. 2025 – Ostrava, výstaviště Černá louka
 - Celková návštěvnost veletrhu: cca 10 000 návštěvníků
- 26.–30. 3. 2025 – Nitra (SK), Caravan & Bike Travel
 - Celková návštěvnost mezinárodního veletrhu: cca 17 200 návštěvníků
- 23.–25. 10. 2025 – Plzeň, ITEP (TJ Lokomotiva Plzeň)
 - Celková návštěvnost veletrhu: cca 13 000 návštěvníků
- 6.–9. 11. 2025 – Brno, Travel & Adventure
 - Celková návštěvnost mezinárodního veletrhu: cca 30 000 návštěvníků

Potkejme se v přírodě

V roce 2025 Správa Národního parku Šumava úspěšně navázala na pilotní ročník terénních informačních akcí „Potkejme se v přírodě“, které byly realizovány v rámci tematického roku.

Návraty v Národním parku Šumava. Informační stánky se uskutečnily ve čtyřech termínech na lokalitách Jezerní slať, Stožec, Rybárna a Laka.

Celková návštěvnost těchto terénních akcí dosáhla 1 540 návštěvníků, což potvrzuje rostoucí zájem veřejnosti o tento typ přímé terénní edukace a osobního setkávání s pracovníky Správy NP Šumava.

Hlavním záměrem akcí bylo představit vybrané významné druhy rostlin a živočichů Šumavy široké veřejnosti, zejména rodinám s dětmi, cyklistům a skupinám přátel, a to zábavnou, srozumitelnou a odborně podloženou formou. Informační stánky poskytly návštěvníkům přehledový „průřez“ vybranými druhy a jejich životními nároky v šumavské krajině.

Cílem těchto informačních eventů bylo atraktivním a přístupným způsobem přiblížit jedinečnost šumavské přírody a její obyvatele, zvýšit povědomí o významu ochrany místních ekosystémů a představit úspěšné příběhy návratu vzácných druhů do krajiny Národního parku Šumava. Prostřednictvím interaktivních aktivit, názorných pomůcek a odborného výkladu byli návštěvníci vedeni k lepšímu porozumění principům ochrany přírody a odpovědnému chování v chráněném území.

Obrázek 7 Informační stánek Národního parku Šumava u Jezerní slati (11. 7. 2025)

Přehled návštěvnosti akcí v roce 2025

Tabulka 10 Souhrnný přehled návštěvnosti akcí „Potkejme se v přírodě“ v roce 2025

Datum konání akce	Místo	počet návštěvníků
11. červenec 2025	Jezerní slať	460
25. červenec 2025	Stožec	80
8. srpen 2025	Rybárna	650
22. srpen 2025	Laka	350
Celkem:		1540

Informační akce byly realizovány v období hlavní letní sezóny (červenec – srpen), kdy je území Národního parku Šumava nejvíce navštěvováno. Tento termín umožnil maximálně využít potenciál kontaktní formy osvěty a přímé komunikace s návštěvníky v terénu.

Vycházky a odborné doprovody – Návraty

V průběhu roku 2025 realizovala Správa Národního parku Šumava specializovaný vzdělávací program „Za divokou přírodou Šumavy“, zaměřený na návraty vybraných druhů fauny a flóry do šumavské krajiny. Program byl součástí tematického roku Návraty v Národním parku Šumava a zahrnoval celkem 13 odborně vedených vycházek a terénních exkurzí do vybraných lokalit národního parku.

Jednotlivé vycházky byly koncipovány tak, aby návštěvníkům názorně a odborně přístupnou formou představily biologii, životní nároky a význam jednotlivých navrátivších se druhů, včetně souvislostí jejich ochrany. Harmonogram exkurzí byl sestaven s ohledem na sezónnost jednotlivých témat i na dostupnost programu pro různé skupiny návštěvníků.

Celková návštěvnost programu činila 145 účastníků. Díky omezené kapacitě jednotlivých vycházek byl kladen důraz na kvalitu odborného výkladu, bezpečnost účastníků a minimalizaci dopadů na chráněné území.

Součástí programu byl rovněž Den otevřených dveří, zaměřený na problematiku ochrany vodních ekosystémů, který byl přístupný široké veřejnosti bez nutnosti registrace.

Tabulka 11 Přehled odborných vycházek a počtu účastníků v roce 2025

Datum	Název programu	Lektor	Počet účastníků	Výnosy (Kč)
03. 05. 2025	O pstruhovi a perlorodce	Zbyněk Jančí	15	750
31. 05. 2025	Tajuplný život sov	Aleš Vondrka	11	3 300
31. 05. 2025	Perlorodka říční - živoucí poklad našich řek / DEN otevřených dveří	Eva Zelenková	4	0
07. 06. 2025	Za křehkou krásou šumavských motýlů	Alois Pavlíčko	5	1 500 K
14. 06. 2025	S aquaskopy na průzkum podvodních luk	Eva Zelenková	10	500
21. 06. 2025	Mrtvý les zpívající	Aleš Vondrka	3	900
02. 07. 2025	Tam, kde les roste sám - příběh šumavské divočiny	Jan Kozel	8	2 400
04. 07. 2025	Noční křídla nad rašeliništěm	Alois Pavlíčko	16	4 800
15. 07. 2025	Rozkvetlé poklady Šumavy - příběh horských luk	Romana Roučková	9	2 700
21. 07. 2025	Vycházka za jeřábím voláním	Aleš Vondrka	6	1 800
25. 07. 2025	Návrat strážce nebes	Aleš Vondrka	10	3 000
28. 08. 2025	Šumavské houby	Jan Holec	15	4 500
29. 08. 2025	Po stopách bobra	Jan Mokrý	16	4 800
05. 09. 2025	Ve stopách vlků - poznejte život našich největších šelem	Jan Mokrý	17	5 100
CELKEM			145	36 050

Odbornou garanci programu zajišťovali specialisté z Odboru ochrany přírody - z oddělení krajinné ekologie, oddělení zoologie a externími odborníky. Pro zajištění efektivní organizace a regulaci počtu účastníků byl využíván elektronický registrační systém prostřednictvím e-shopu Správy Národního parku Šumava.

Tento vzdělávací program významně přispěl k rozšíření povědomí veřejnosti o významu návratů vzácných a ohrožených druhů, k lepšímu pochopení principů ochrany přírody a k posilování pozitivního vztahu návštěvníků k území Národního parku Šumava.

Spolupráce s regionem

V kalendářním roce 2025 Správa Národního parku Šumava navázala na úspěšně realizovaný projekt „Vzdělávání a osvěta poskytovatelů služeb v cestovním ruchu“, který představuje jeden z klíčových nástrojů spolupráce s regionem. Cílem projektu je dlouhodobá a systematická podpora lokálních podnikatelských subjektů poskytujících kvalitní a odpovědné služby v oblasti cestovního ruchu, zejména ubytovacích a stravovacích zařízení a poskytovatelů zážitkových a doplňkových služeb.

Prostřednictvím této cílené spolupráce dochází k efektivnímu předávání informací široké veřejnosti o výjimečných přírodních hodnotách území Národního parku Šumava, principech ochrany přírody a důvodech uplatňování specifického režimu ochrany. Projekt současně významně přispívá ke zvyšování společenské akceptace ochrany přírody a k rozvoji udržitelného cestovního ruchu v regionu.

V roce 2025 se uskutečnily dva odborné semináře zaměřené na poskytovatele služeb v cestovním ruchu, a to v květnu a listopadu.

První seminář proběhl dne 26. května 2025 ve Vimperku a jeho součástí byla rovněž krátká exkurze na Vimperský zámek, která účastníkům představila další významný turistický cíl v regionu.

Obrázek 8 Setkání s poskytovateli služeb v cestovním ruchu na území NP Šumava, Vimperk, 26. 5. 2025

Druhý seminář se konal dne 25. listopadu 2025 v Horské Kvildě – Korýtku, kde byl představen certifikační proces projektu Partner NP Šumava. Program byl doplněn krátkou komentovanou vycházkou do okolí Filipovy Hutě, zaměřenou na interpretaci místních přírodních hodnot.

Obrázek 9 Setkání s poskytovateli služeb v cestovním ruchu na území NP Šumava, Horská Kvilda- Korýtko, 25. 11. 2025

Oba semináře potvrdily význam úzké spolupráce mezi Správou NP Šumava a regionálními poskytovateli služeb, potřebu koordinace aktivit a společného hledání možností rozvoje cestovního ruchu na území národního parku. Setkání zároveň sloužila jako významná koordinační platforma, během níž byly diskutovány další směry vzájemné kooperace.

Účastníci seminářů vyjádřili zájem o pokračování a další prohlubování spolupráce se Správou NP Šumava. Byly definovány konkrétní oblasti společného rozvoje a mechanismy vzájemné podpory, které vytvářejí předpoklad pro další kvalitativní rozvoj udržitelného cestovního ruchu v regionu při současném zachování přírodních hodnot území Národního parku Šumava.

3.3.2. Sociální síť

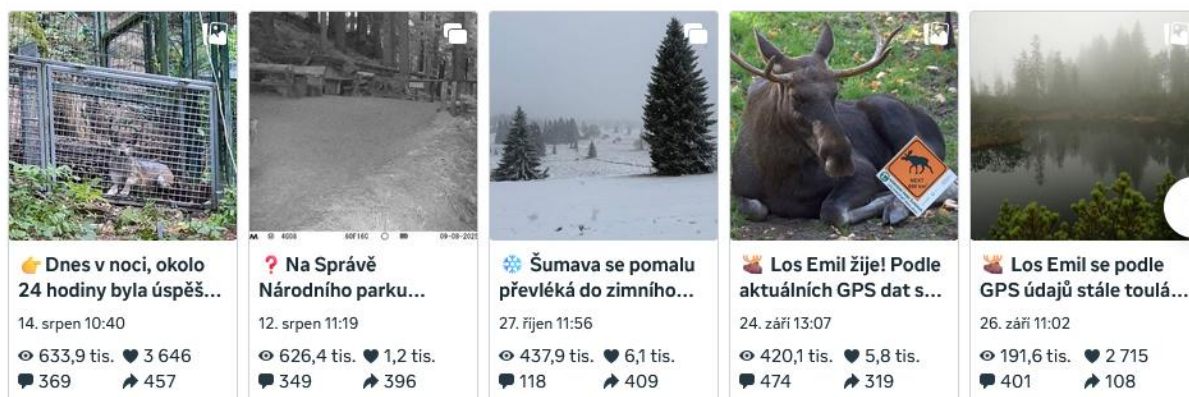
Lenka Dvořáková

Facebook 2025

Rok 2025 na našem facebookovém profilu

Celkové zobrazení dosáhlo 9,2 milionu - to znamená výrazný posun oproti předchozímu roku. Zveřejnili jsme přes 390 příspěvků, profil sleduje 46 723 lidí (ženy 60,6 procenta, muži 39,4 procenta), s největší skupinou ve věku 35–44 let.

Nejlepší obsah podle zobrazení

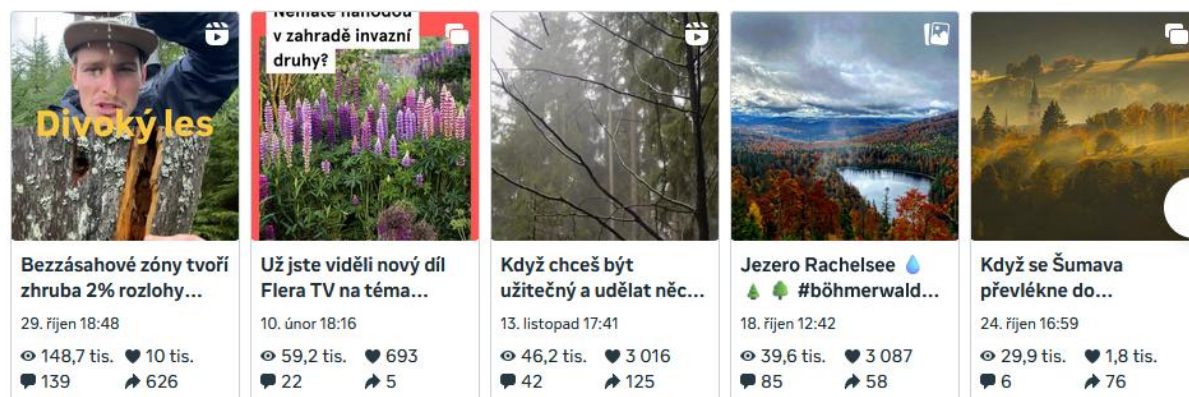
Obrázek 10 Přehled top obsahu z FB Insights – neúspěšnější příspěvky podle zobrazení

Instagram 2025

Rok 2025 na našem instagramovém profilu

Zobrazení stouplu na 487 tis. Nabídli jsme téměř 1 tis. příběhů a příspěvků, sledujících je nyní 10 490 (ženy 59,2 procenta, muži 40,8 procenta), převažuje skupina 25–34 let.

Nejlepší obsah podle zobrazení

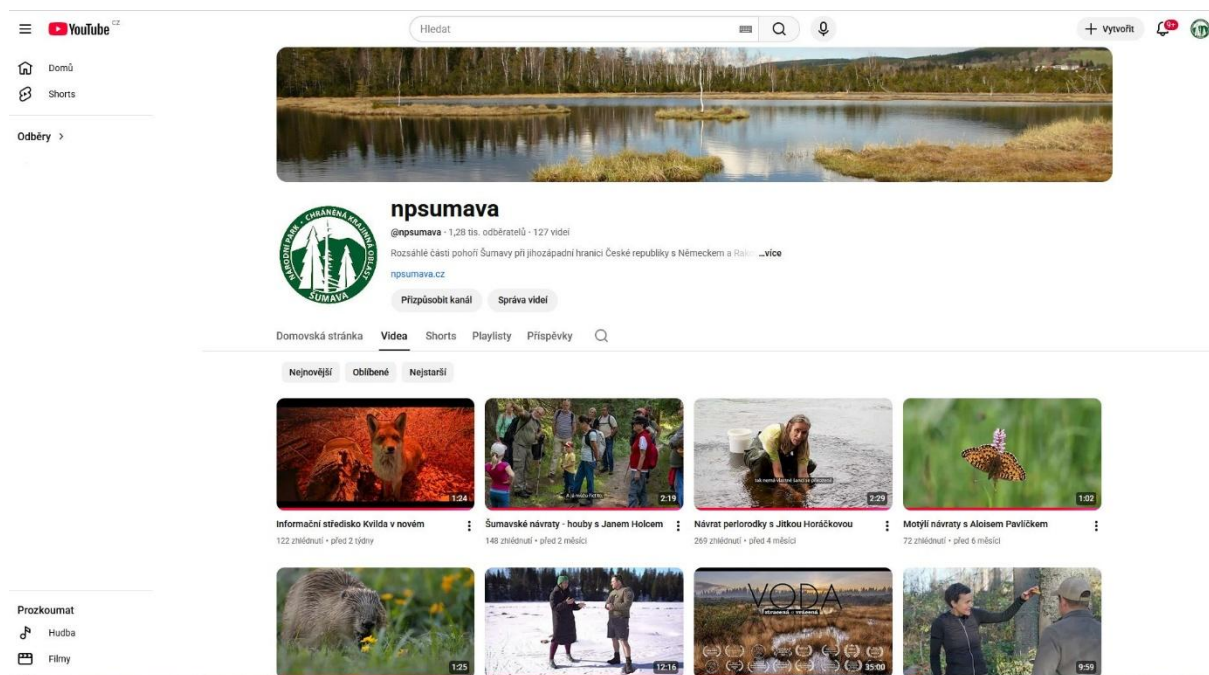

Obrázek 11 Statistika z IG – přehled nejoblíbenějších příspěvků.

YouTube 2025

YouTube kanál v roce 2025

Kanál evidoval 46 390 zhlédnutí a 1 284 odběratelů, s watch time 2 500 hodin. Publikum tvoří ženy 27,4 %, muži 72,6 %, klíčové věkové skupiny 35–44 a 45–54 let.

Obrázek 12 Snímek domovské stránky YT kanálu Správy NP Šumava s náhledy videí.

Závěrečné hodnocení

Naše digitální kanály neustále rozšiřují dosah k širšímu publiku přes různé demografické skupiny, aniž bychom investovali do placených kampaní. Tyto organické výsledky dokazují sílu autentického obsahu o přírodě Šumavy, který přitahuje a drží pozornost tisíců lidí.

Doprovody na skútru

V sezóně 2025 se v Národním parku Šumava uskutečnilo 19 doprovodů na elektrickém skútru HS-928 ELITE pro více jak 50 návštěvníků, především držitelů průkazu ZTP a seniorů.

O doprovody se starali dva zkušení externí průvodci, kteří zajišťovali proškolení a bezpečné vyjížďky jak ze základny ve Stožci, tak z dalších nástupních míst.

Na tuto sezónu bylo otevřeno 10 nových tras po Šumavě. Možnosti, jak bezbariérově prozkoumávat další místa Šumavy se tak pro tuto cílovou skupinu významně rozšířily o další zajímavé okruhy (např. okolí Březníku nebo Strážného).

Program „Na skútru po Šumavě“ tak přispěl k lepšímu zpřístupnění přírody pro osoby s pohybovým handicapem a seniory nad 65 let.

Obrázek 13 Elektroskútry na okruhu okolo Antýglu

Obrázek 14 Na Březník...

Obrázek 15 Na okruhu u Černoohorského močálu

3.3.3. Výstavy

Štěpán Rosenkranz

Seznam výstav a jejich zaměření

- **Zachráněné dědictví** – Presentace záchrany drobných sakrálních památek (křížků, božích muk apod.) v krajině Šumavy. Projekt probíhal v letech 2000 – 2004.
- **Divočina bez hranic** – prvky obsahují hlavně obrazovou informaci a poukazují na přírodní hodnoty Šumavy (ekosystémy, fauna, flóra).
- **V soukromí divočiny** - fotografie známých a méně známých zvířat, které byly zachyceny na fotopasti
- **Zblízka** - Netradiční "makro" pohled na šumavskou flóru a faunu zaměstnanců Správy Národního parku Šumava. Výstava obsahuje 12 fotografií s popisky v české a německé jazykové mutaci.
- **Pod hladinou** - Výstava nabízí netradiční pohled pod vodu šumavských řek a jezer, autorem je fotograf Petr Hůla. Výstava obsahuje 12 fotografií s popisky v české a německé jazykové mutaci.
- **Pralesy Šumavy** – Výstava vznikla na základě stejnojmenné knihy. Na fotografiích jsou zachyceny známé pralesy Boubín a Žofín, Prameny Vltavy, Mokrůvka nebo Trojmezná, ale také místa známá méně. Řada z nich je o to zajímavější, jako je Jezerní skála nad řekou Blanící nebo Černý les ve vojenském prostoru Boletice. Autorem fotografií je Tomáš Čamra.
- **Boubín** - Výstava vznikla k výročí 160 let Boubínské rezervace a ukazuje pestrost a různorodost pralesa včetně detailních záběrů rostlin a hub. Na výstavě se jako autoři podíleli Pavel Hubený a Pavla Čížková.
- **Národní park Šumava v proměnách času** – Výstava se zaměřuje především na proměnu míst a to nejen v počátcích vzniku národního parku, ale i před ním tedy v 70. a 80. let 20. století. Na historických fotografiích ukazuje nejen proměnu krajiny, ale i letní či zimní turismus, nebo zajímavé osobnosti, které Šumavu navštívily.

- **CHKO Šumava** - Výstava představuje chráněné rezervace, rostliny a živočichy. Dále ukazuje jaké kulturní památky, památné stromy se v tomto území vyskytují. Na historických fotografiích i uvidíme vývoj krajiny či turismu.
- **Tlející dřevo** – V roce 2024 vznikla výstava ve znamení roku tlejícího dřeva. Snaží se jednoduchou formou představit fenomén tlejícího dřeva, které je nedílnou součástí lesa. To ho nejen obohacuje, ale dává i živnou půdu mnoha rostlinám a živočichům, jež jsou na něm závislé.

Výstavy v informačních a návštěvních centrech Správy NP Šumava

- **IS Kvilda**
 - Dotek fantazie – obrazy (Monika Paslerová) – prosinec 2024 – leden 2025
 - Historie člověka na Šumavě - ilustrace (Pavel Trnka) – únor – květen 2025
 - Czech Nature Photo - červen – srpen 2025
 - rekonstrukce střediska – září – listopad 2025
 - Krajinou nejen šumavskou - obrazy (Růžena Šerá) – prosinec 2025 – březen 2026
- **NC Kvilda**
 - Výtvarná soutěž – prosinec 2024 – únor 2025
 - Tlející dřevo (Jiří Albrecht) – březen – květen 2025
 - Skryté světy I. (Lukas Haselberger) – červen – říjen 2025
 - Obrazy (Václav Martínek) – prosinec 2025 – březen 2026
- **NC Srní**
 - Tlející dřevo (František Janout) – prosinec 2024 – květen 2025
 - Skryté světy II. (Lukas Haselberger) – červen – říjen 2025
 - Výtvarná soutěž – listopad 2025 – březen 2026
- **IS Poledník**
 - Letecké snímky mokřadů (projekt LIFE) – květen – říjen 2025
- **IS Svinná Lada**
 - Chalupská slať – grafika (Kamila Doubková) – červen – červenec 2025
 - Tlející dřevo (Jiří Albrecht) – srpen – říjen 2025

Zapůjčené výstavy

- **ZOO Hluboká**
 - V soukromí divočiny – červen – červenec 2025
- **Městská knihovna Písek**
 - Pralesy Šumavy – červenec - srpen 2025
 - Boubín – červenec - srpen 2025
- **Knihovna Nýrsko**
 - Květena Šumavy – květen – srpen 2025

3.4. Oddělení informačních středisek a environmentální výchovy

Martina Kučerová

Obrázek 16 Program střediska environmentální výchovy

V roce 2025 byla v provozu tato zařízení:

- Střediska environmentální výchovy
 - SEV Vimperk
 - SEV Kašperské Hory
 - SEV Stožec
 - SEV Horská Kvilda
- Návštěvnická centra:
 - Návštěvnické centrum Srní – výběhy vlků
 - Návštěvnické centrum Srní bylo otevřeno v omezeném provozu, od července 2025 byla uzavřena lávka na pozorování vlků ohledně rekonstrukce.
 - Návštěvnické centrum Kvilda – výběhy jelenů, rysa ostrovida
- Informační střediska celoročně otevřená
 - Informační středisko Kvilda
 - Od 1. 9. do 17. 12. 2025 uzavřeno ohledně rekonstrukce.
 - Informační středisko Stožec
 - Informační středisko Kašperské Hory
 - Informační středisko Alžbětín
- Informační střediska sezónní:
 - Informační středisko Svinná Lada
 - Informační středisko Poledník
 - Informační středisko Idina Pila
 - Sovinec Borová Lada

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025 – SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ŠUMAVA

- Registrační místo splouvání Soumarský most
- Hájenka Březník – výstava Ze světa lesní samot
- Registrační místo Soumarský most
 - Od 1. 7. 2025 koordinuje projekt splouvání oddělení informačních středisek a SEV.

Tabulka 12 Přehled výukových programů a ostatních aktivit EVVO

	SEV Vimperk	SEV K. Hory	SEV Stožec	Lesní dílna	SEV Horská Kvilda	NC Srní	NC Kvilda	CELKEM
výukové programy	131	126	115	48	163	2	0	585
počet účastníků	2 327	2 250	2 114	943	3 960	34	0	11 628
počet účastníků ostatních akcí SEV	96		0	0	0	0	0	96
Semináře – počet účastníků	129	Započítáno pod SEV VPK				0	0	129
Semináře – příjmy (Kč)	38 200	Započítáno pod SEV VPK				0	0	38 200
Příjem za výukové programy (Kč)	85 360	83 980	87 010	45 330	172 040	0	0	473 720
Příjmy za Den Země, PPV a ostatní (Kč)	2 880	0	0	0	0	0	0	2 880
Příjmy za ubytování – SEV ubytovny (Kč)	0	0	423 300	0	1 441 600	0	0	1 864 900
Příjmy za prodej materiálů (Kč)	0	Uvedeno v přehledu inf. střediska	0	0	20 554	Uvedeno pod INF.st/NC		20554
Přírodovědná Soutěž – počet účastníků	3 021	Společně všechna SEV				0	II. kolo proběhlo v NC Kvilda	3 021
Výtvarná soutěž - počet účastníků	428	Společně všechna SEV				0	0	428
Celkem příjmy v činnosti EVVO (Kč)								2 400 254

Tabulka 13 Přehled návštěvnosti, programů pro veřejnost a tržby v informačních střediscích a návštěvnických centrech celoročně otevřených

	IS Kvilda	IS Hory	IS Stožec	Lesní dílna	IS Alžbětín	NC Srní	NC Kvilda	CELKEM
Návštěvnost rok 2025	44 000	9 658	18 618	Uvedeno v činnosti SEV a LD	34 211	73 214	43 990	223 691
Programy pro veřejnost	232	252	2 073	174	0	2 518	5 796	11 045
Komentované prohlídky v expozicích	950	680	736	0	625	0	0	2 991
Příjmy za PPV (Kč)	25 050	12 600	0	8 700	0	0	0	46 350
Příjmy za prodej materiálů (Kč)	576 875	198 997	571 357	0	59 805	2 028 398	1 231 860	4 667 292
Parkovné (Kč)	0	0	0	0	0	2 130 291	1 209 860	3 340 151
Celkem příjmy (Kč) – tržby materiály, PPV, parkovné								8 053 793

Tabulka 14 Přehled návštěvnosti a tržeb v sezónních informačních střediscích

	IS Idina Pila	IS Svinná Lada	IS Poledník	RM Soumarský most	Soví voliéry	Břežník výstava	CELKEM
Návštěvnost rok 2025	8 720	23 273	15 177	22 524	24 835	Nebyl umístěn sčítač	94 529
Příjmy za prodej materiálů (Kč)	147 554	304 766	230 766	128 181	0	0	811 267
Vstupné (Kč)	0	0	1 439 050	0	832 500	0	2 271 550
Komentované vycházky – do okolí středisek/expozice	0	977	0	0	0	0	977
Registrace lodí – poplatky (Kč)	0	0	0	129 900	0	0	129 900
Celkem příjmy – tržby materiály, vstupné (Kč)							3 212 717

Tabulka 15 Srovnání příjmů 2017 – 2025

Příjmy (Kč) / rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
tržby - prodejní materiál (Kč)	4 229 887	4 297 968	3 906 761	4 228 435	6 490 920	5 407 448	6 000 553	5 478 559
parkovné	2 238 720	1 810 832	2 165 465	3 733 591	3 962 481	4 429 260	4 694 140	3 340 151
Vstupné (Kč)	součástí tržeb		0	110 250	1 581 620	1 480 710	2 072 460	2 271 550
PPV (Kč)	51 840	52 280	24 240	9 760	38 020	39 420	13 750	46 350
programy EV, semináře, tržby v SEV (Kč)	617 719	535 168	104 630	134 288	516 160	478 340	510 098	473 720
ubytování EV (Kč)	946 530	1 040 139	675 470	781 671	1 648 490	1 777 570	1 806 550	1 864 900
Registrace lodí								129 900
Celkem	8 084 696	7 736 387	6 876 566	8 997 995	14 237 691	13 612 748	15 097 551	13 605 130

Obrázek 17 Program ekologické výchovy na Kvildě

3.4.1. Středisko environmentální výchovy Vimperk

Stanislav Čtvrtník

PŘEHLED AKTIVIT SEV VIMPERK V ROCE 2025

Výukové programy EVVO pro školy

Obrázek 18 Výukový program pořádaný střediskem environmentální výchovy Vimperk

- Nabídka výukových programů:
 - Pro předškolní děti (MŠ) jsme nabízeli celkem 6 druhů výukových programů.
 - Pro první stupeň ZŠ jsme v roce 2025 nabízeli celkem 31 druhů výukových programů vč. 4 programů v Bavorském lese.
 - Pro druhý stupeň základních škol jsme v roce 2025 nabízeli celkem 39 druhů výukových programů vč. 5 programů v Bavorském lese.
 - Pro střední školy jsme v roce 2025 nabízeli 38 druhů výukových programů, vč. 5 programů v Bavorském lese.

SEV Vimperk v roce 2025 nabízelo celkem 114 druhů výukových programů pro školy.

Tabulka 16 Počet uskutečněných výukových programů za rok 2025

Věková kategorie	Počet výukových programů	Počet osob
MŠ	35	575
1. stupeň ZŠ	50	973
2. stupeň ZŠ	42	795
SŠ	4	55
Celkem uskutečněných výukových programů: 131		2 327 dětí

Příjmy za výukové programy: 85 360,- Kč. SEV Vimperk v roce 2025 vedlo celkem 131 výukových programů pro školy. Celkem se jich zúčastnilo 2 327 dětí.

Tabulka 17 Nejžádanější témata výukových programů v SEV Vimperk za rok 2025

Výukový program (všechny stupně škol)	Četnost výuky programu	Celkový počet osob na programu
Národní park Šumava (ZŠ, SŠ) a Království skřítky Šumaváčka (MŠ)	30	533
Živočiškové (jednotlivé druhy i živočišné třídy)	20	350
Historie (výpravy na území i vnitřní programy)	14	252

Ostatní akce pořádané pro kolektivy v SEV Vimperk

Den Země SEV Vimperk – akce pro školy

Tato tradiční akce byla organizována pro první ročníky vimperských škol a pro kolektiv dětí ze ZŠ praktické. Místem konání se stalo díky pomoci MěKS Vimperk letní kino. Hravá stanoviště pro děti personálně zajišťovali pracovníci středisek EV a informačních středisek.

Tabulka 18 Den Země SEV Vimperk – akce pro školy

Akce	Téma	Počet osob
Den Země		
Datum: 29. 4. 2025 Místo: Letní kino (Vimperk)		
Zúčastněné školy: <ul style="list-style-type: none"> • ZŠ Smetanova Vimperk (3 třídní kolektivy) • ZŠ TGM Vimperk (2 třídní kolektivy) • ZŠ praktická Vimperk (1 třídní kolektiv) 	„Rok návratů“	96 dětí

Tematické akce pro školy Den Země se zúčastnilo celkem 96 dětí z 3 základních škol, počet třídních kolektivů byl 6.

Přírodovědná soutěž pro školy „Národní park Šumava ve školních lavicích“

Přírodovědná soutěž se dělila na kolo školní a kolo terénní (pro soutěžící, kteří postoupili ze školního kola). Soutěžící byli rozděleni do 7 kategorií podle věku (školního ročníku). Pro účast do soutěže jsme tradičně oslovili školy v regionu.

Obrázek 19 Přírodovědná soutěž pro školy u NC Kvilda

V prvním kole se soutěže zúčastnilo **3 021 dětí** z **26 škol** z okresů Prachatice, Klatovy, Č. Krumlov a Strakonice. Do druhého kola postoupilo **204 soutěžících**. Z nich pak vzešlo celkem **21 vítězů** (1. až 3. místo v každé ze 7 soutěžních kategorií).

- První (školní) kolo
 - vyhlášení soutěže: březen 2025
 - průběh prvního kola ve školách: duben/květen 2025
 - účast 26 škol (okresy Prachatice, Strakonice, Klatovy, Č. Krumlov)
 - 3 021 soutěžících

Tabulka 19 Počty soutěžících v daných kategoriích

Kategorie:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Počet soutěžících:	442	445	421	388	412	382	531

- Druhé (terénní) kolo
 - průběh druhého kola: od 19. do 22. května 2025
 - do druhého kola postoupilo 204 žáků

Tabulka 20 Počty soutěžících v daných kategoriích

Kategorie:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Počet soutěžících:	35	41	25	28	25	23	27

Výtvarná soutěž pro veřejnost i školy

Obrázek 20 Hodnocení výtvarné soutěže

SEV Vimperk a SEV Stožec v roce 2025 pořádalo výtvarnou soutěž pro veřejnost a školní kolektivy nazvanou „Rok návratů aneb Znovu nalezený domov rostlin a živočichů Šumavy“. Soutěž probíhala ve spolupráci s městem Vimperk a se Správou Národního parku Bavorský les. Soutěž probíhala formou zasílání výtvarných děl na dané téma. Soutěžící se dělili do **10 kategorií** dle věku a toho, zda jde o jednotlivce či školní kolektiv. Do soutěže dorazilo celkem **428 výtvarných děl**. Zasláná díla hodnotila odborná porota, z každé kategorie byli vybráni vždy **3 vítězové**. Slavnostní ocenění vítězných prací proběhlo v rámci galavečera festivalu NaturVision v září 2025 v MěKS Vimperk. Vítězné práce si široká veřejnost mohla prohlížet na výstavě v NC Srní, v MěKS Vimperk a ve virtuální galerii na webu Správy Národního parku Šumava.

Semináře pro dospělé osoby

Jiří Machart

V roce 2025 pořádalo SEV Vimperk semináře určené ke vzdělávání dospělých osob. Semináře probíhaly ve střediscích EV či v návštěvnických centrech Správy Národního parku Šumava. Účastníkům se na akcích věnovali odborníci z odboru ochrany přírody a pracovníci středisek EV a NC.

Název semináře	Spolupracující subjekt	Cílová skupina	Datum konání	Místo	Počet osob	Účastníko-hodiny	Počet hodin
Království vody a mokřadů		Pedagogové ZŠ	2. 6. 2025	Lesní dílna Stožec	5	30	6
Letní škola ekologické výchovy II.	Plzeňský kraj	Pedagogové ZŠ, SŠ, DDM, NNO	21. 2. – 25. 7. 2025	SEV Horská Kvilda	22	704	32
Učíme se v šumavské přírodě II.	Jihočeský kraj	Pedagogové ZŠ, SŠ, DDM, NNO	25. 8. – 27. 8. 2025	SEV Horská Kvilda	25	600	24
Podzimní den EEVO pro MŠ	Cassiopeia ČB	Pedagogové MŠ	22. 10. 2025	Ekocentrum České Budějovice	26	156	6
Konference EVVO pro ZŠ a SŠ	Cassiopeia ČB	Pedagogové ZŠ, SŠ	5. 11. 2025	Ekocentrum České Budějovice	24	144	6
Skřítci šumavské přírody	–	Pedagogové MŠ	7. 10. 2025	Lesní dílna Stožec	27	162	6
Celkem					129	1796	80

Střediska EV zrealizovala v roce 2025 celkem **6 seminářů**, kterých se dohromady zúčastnilo **129 osob**. Semináře byly 4 jednodenní a 2 vícedenní. Celkem bylo v rámci seminářů lektorováno 80 hodin, v přepočtu dle délky seminářů a počtu zúčastněných osob se jedná o **1 796 účastníkohodin**.

Celková tržba za účastnické poplatky seminářů v roce 2025 byla **38 200,- Kč**.

Spoluúčast SEV Vimperk na akcích pro veřejnost

Terénní akce pro veřejnost „Potkejme se v přírodě“ v rámci „Roku návratů“.

Obrázek 21 Akce v rámci programu „Potkejme se v přírodě“.

- Setkání s návštěvníky NP Šumava na turisticky frekventovaných místech a aktivity pro ně na představení významu tlejícího dřeva.
- Spoluúčast SEV: stanoviště s aktivitami pro děti.
- SEV Vimperk se účastnilo akce u Jezerní slati dne 11. 7. 2025.

Tabulka 21 Celková návštěvnost činností organizovaných v SEV Vimperk

	Výukové programy	Akce pro školy mimo výukové programy (Přírodovědná soutěž, Den Země)	Ostatní akce pro kolektivy (Výtvarná soutěž, semináře)
Počty osob v roce 2010	1 314 dětí/studentů	550 osob	–
Počty osob v roce 2011	3 385 dětí/studentů	1730 osob	238 osob
Počty osob v roce 2012	3 215 dětí/studentů	185 osob	338 osob
Počty osob v roce 2013	3 267 dětí/studentů	242 osob	224 osob
Počty osob v roce 2014	3 133 dětí/studentů	351 osob	230 osob
Počty osob v roce 2015	3 116 dětí/studentů	326 osob	212 osob
Počty osob v roce 2016	3 313 dětí/studentů	270 osob	103 osob
Počty osob v roce 2017	3 820 dětí/studentů	–	119 osob
Počty osob v roce 2018	3 855 dětí/studentů	396 osob	70 osob
Počty osob v roce 2019	3 633 dětí/studentů	277 osob	16 osob

	Výukové programy	Akce pro školy mimo výukové programy (Přírodovědná soutěž, Den Země)	Ostatní akce pro kolektivy (Výtvarná soutěž, semináře)
Počty osob v roce 2020	1102 dětí/studentů	(omezení činnosti – pandemie)	22 osob
Počty osob v roce 2021	807 dětí/studentů	(omezení činnosti – pandemie)	24 osob
Počty osob v roce 2022	2714 dětí/studentů (částečné omezení činnosti – pandemie)	111 osob	22 osob
Počty osob v roce 2023	1897 dětí/studentů	132 osob	21 osob
Počty osob v roce 2024	1057 dětí/studentů	71 osob	10 osob
Počty osob v roce 2025	2327 dětí/studentů	117 osob	159 osob

3.4.2. Středisko environmentální výchovy Kašperské Hory

Miroslava Michnová

Výukové programy EVVO pro školy

- Pro předškolní děti (MŠ) jsme v roce 2025 nabízeli 12 druhů výukových programů.
- Pro první stupeň ZŠ jsme v roce 2025 nabízeli celkem 20 druhů výukových programů.
- Pro druhý stupeň ZŠ jsme v roce 2025 nabízeli celkem 20 druhů výukových programů.
- Pro střední školy jsme v roce 2025 nabízeli 10 druhů výukových programů.

Tabulka 22 Počet uskutečněných výukových programů za rok 2025

Věková kategorie	Počet výukových programů za rok 2025	Počet osob
MŠ	34	507
1.	62	1 115
2.	28	560
SŠ	2	68
Celkem 126 uskutečněných výukových programů		2 250 dětí

Příjmy za výukové programy: 83 980,- Kč. SEV KH v roce 2025 realizovalo celkem 126 výukových programů pro školy. Celkem se jich zúčastnilo 2 250 dětí.

Obrázek 22 Výukový program pro školy

Tabulka 23 Nejžádanější témata výukových programů v SEV Kašperské Hory za rok 2025

Pořadí (dle obliby s ohledem na všechny stupně škol)	Téma výukového programu	Stupeň školy				Celkem výukových programů	Celkem účastníků
		MŠ	1. st. ZŠ	2. st. ZŠ	SŠ		
		Četnost programů / počet účastníků					
1.	NPŠ a CHKOŠ	2/27	6/115	2/48	-	10	190
2.	VODNÍ BEZOBRATLÍ	1/17	6/101	3/54	-	10	172
3.	CO V PŘÍRODĚ „NE“VIDÍME	2/27	6/107	-	-	8	134
4.	PO ŠUMAVSKÉ STEZCE	1/14	6/154	-	-	7	168
5.	ZIMNÍ SPÁČI	4/64	2/31	-	-	6	95
6.	KRÁLOVSTVÍ ŠUMAVSKÝCH SKŘÍTKŮ	3/53	3/32	-	-	6	85
7.	OVČÍ BABIČKA	1/25	1/11	3/55	-	5	91
8.	HURÁ NA SNĚŽNICE	-	-	4/70	-	4	70
9.	HOUBY A HOUBIČKY	1/15	3/49	-	-	4	64
10.	RUČNÍ PAPÍR	2/23	2/25	-	-	4	48

Tabulka 24 Programy pro veřejnost (PPV) pořádané IS a SEV KH v roce 2025

Den	Datum	Částka	Návštěvníci	Obsah program
St	5. 2.	1 450	29	Přednáška Nepál - Š. Krejčíková
St	12. 2.	2 600	52	Přednáška Nový Zéland - L. a R. Žaloudkovi
St	19. 2.	1 500	30	Přednáška Rys ostrovid - E. Belotti
St	26. 2.	1 500	30	Přednáška Triglavský národní park - V. Hošek
St	5. 3.	1 050	21	Přednáška od Mexika po Kanadu - K. Malík
St	19. 3.	1 500	30	Přednáška - Afrika - Ráj zvířat - M. Martan
So	26. 7.	300	6	Historie dřevařství, vázání vorů a plavení dřeva
Pá	15. 8.	750	15	Vycházka - Za šumavskými zvířátky
So	16. 8.	350	7	Historie dřevařství, vázání vorů a plavení dřeva
Po	25. 8.	250	5	Vycházka - Kolem pranýře za výhledy
Út	26. 8.	400	8	Vycházka - Po stopách zlatokopů
St	27. 8.	400	8	Vycházka - Za šumavskými zvířátky
Pá	29. 8.	550	11	Vycházka - Po stopách zlatokopů
13	PPV	12 600	252	

V roce 2024 IS a SEV Kašperské Hory připravilo celkem 13 programů pro rodiny s dětmi a dospělé, kterých se zúčastnilo 252 platících návštěvníků.

Tabulka 25 Komentovaný program v expozici pro školní a organizované skupiny

Počet skupin	Počet návštěvníků
34	680

Spolupráce na ostatních akcích Správy NPŠ a prezentace a spolupráce na akcích jiných organizací

- 13. 3. Lesník 21. století – konference v IS KH
 - Seminář Lesník 21. století - most mezi ekologií lesa a potřebami společnosti, 17. ročník - Téma: Hospodářská úprava lesa a problémy současného lesnictví v ČR.
 - 40 účastníků
- 29. 4. 2025 Den Země - Vimperk
 - Aktivity EVVO na akci SEV Vimperk pro děti z vimperských škol.
 - 96 účastníků
- 8. 5. Akce s MŽP - Den vlka - pro veřejnost v NC Srní
 - Aktivity EVVO pro děti a ostatní návštěvníky NC Srní na akce pořádané Správou NPŠ ve spolupráci s MŽP.
 - 250 účastníků
- 19. - 22. 5. Přírodovědná soutěž pro školy v NC Kvilda
 - Spolupráce na přípravě a realizaci stanovišť pro soutěžící v II. kole tradiční Přírodovědné soutěže pro školy v regionu.
 - 204 účastníků
- 29. 5. Přednáška Rys ostrovid pro Městské lesy Kašperské Hory – E. Belotti
 - Přírodovědná přednáška E. Belotti pro odbornou osvětu a seznámení s nejnovějšími výzkumy pro pracovníky lesní správy v KH v přednáškovém sále.
 - 20 účastníků
- 8. 8. Potkejme se v přírodě – Rybárna u Modravy – téma: Návraty – rys
 - Aktivity EVVO pro děti a jejich rodiče na společné akci vědců, strážců, lesníků i oddělení marketingu na téma – Rok návratů 2025 - kdy se díky ochraně v NP a CHKO Šumava a díky bezzásahovým zónám příroda vrací zpátky do své původní divoké podoby, a s tím mají šanci se navrátit a znovu rozšířit i původní druhy.
 - 200 účastníků
- 22. 8. Potkejme se v přírodě – jezero Laka – téma: Návraty – pstruh
 - Aktivity EVVO pro děti a jejich rodiče na společné akci vědců, strážců, lesníků i oddělení marketingu na téma – Rok návratů 2025 - kdy se díky ochraně v NP a CHKO Šumava a díky bezzásahovým zónám příroda vrací zpátky do své původní divoké podoby, a s tím mají šanci se navrátit a znovu rozšířit i původní druhy.
 - 100 účastníků
- 12. 9. Den s netopýry Žihobce
 - Aktivity EVVO na celodenní akci pro žáky základních škol i pro širokou veřejnost s odbornými přednáškami, ukázkami hendikepovaných netopýrů i výstavou výtvarných prací na téma Netopýři Šumavy
 - 100 účastníků
- 26. 9. Noc vědců na JČ Univerzitě České Budějovice
 - Představení badatelských i dalších aktivit EVVO společně se SEV Stožec v rámci tradiční oceňované akce v JČ Univerzitě v Českých Budějovicích.
 - 300 účastníků

- 7. 10. Seminář pro učitele MŠ – Stožec
 - Společně se SEV Vimperk a SEV Stožec příprava a realizace celodenního semináře pro učitele mateřských škol v SEV Stožec.
 - 27 účastníků
- 22. 10. Seminář pro učitele MŠ – České Budějovice
 - Společně se SEV Vimperk a SEV Stožec příprava a realizace celodenního semináře pro učitele mateřských škol v Krajském úřadě Jihočeského kraje v ČB.
 - 26 účastníků
- 11. 12. Přednáška pro studenty přírodovědy - L. Bufka
 - Odborná přednáška pro studenty v sále IS a SEV Kašperské Hory – nejnovější zoologické výzkumy v NP Šumava.

- **Celková návštěvnost a tržby IS a SEV KH v roce 2025:**
 - Celková návštěvnost Informačního střediska Správy NP Šumava Kašperské Hory za rok 2025 je celkem 9 658 osob.
 - Celkové tržby za prodej materiálů jsou 198 997,- Kč.
 - Celková návštěvnost programů pro veřejnost je 252 osob.
 - Celkové tržby za programy pro veřejnost jsou 12 600,- Kč.
 - Celková návštěvnost programů EVVO je 2 250 dětí.
 - Celkové tržby za programy EVVO jsou 83 980,- Kč.

Tabulka 26 Střediska environmentální výchovy - ROK 2025 – celkový přehled

	SEV K. Hory	SEV Horská Kvilda
výukové programy	126	163
počet účastníků	2 250	3960
ostatní akce SEV (př. Den Země, Den s netopýry, Uklidíme svět, akce pro rodiče s dětmi – Sejdeme se v přírodě, Den vlka, Noc vědců) – počet účastníků	950	650
přírodovědná soutěž	0	0
Semináře – počet účastníků	53	55
Semináře – příjmy za semináře (Kč)	0	110 580
Programy pro veřejnost – počet účastníků	252	0
Příjem za výukové programy (Kč)	83 980	172 040
Příjmy za PPV (Kč)	12 600	0
Příjmy za ubytování (Kč)	0	1 441 600
Příjmy za prodej materiálů (Kč)	198 997	20 554

3.4.3. Středisko environmentální výchovy Horská Kvilda

Marie Krippelová, Tomáš Kopec

Výukové programy EVVO pro školy

SEV Horská Kvilda v roce 2025 nabízela celkem 64 druhů výukových programů pro školy.

- Nabídka výukových programů:
 - Pro první stupeň ZŠ jsme v roce 2024 nabízeli celkem 21 druhů výukových programů včetně celodenních terénních výukových programů.
 - Pro druhý stupeň základních škol jsme v roce 2024 nabízeli celkem 22 druhů výukových programů včetně celodenních terénních výukových programů.
 - Pro střední školy jsme v roce 2024 nabízeli 24 druhů výukových programů včetně celodenních terénních výukových programů.

Tabulka 27 Počet uskutečněných výukových programů za rok 2025

Věková kategorie	Počet výukových programů	Počet osob
MŠ	5	60
1. stupeň ZŠ	66	1744
2. stupeň ZŠ	43	1077
Gymnázium / 8leté	15	408
SŠ	9	197
VŠ	0	0
Ostatní	25	474
Celkem 163 uskutečněných výukových programů		3960

Příjmy za výukové programy v roce 2025: 172 040,- Kč.

SEV Horská Kvilda v roce 2025 vedlo celkem 163 výukových programů pro střední školy, gymnázia, zájmové skupiny, základní a mateřské školy. Celkem se jich zúčastnilo 3960 osob.

Tabulka 28 Nejžádanější výukové programy v SEV Horská Kvilda za rok 2025

Výukový program	Četnost výuky programu za rok 2025	Celkový počet osob na programu
Šumavský les	20	560
NP a CHKO Šumava	17	470
Jelen a jeho bratřenci	14	373

Tabulka 29 Ostatní akce pořádané pro kolektiv v SEV Horská Kvilda

21. - 25. 7. 2025	Seminář pro pedagogy k manuálu „ Pojďme na to od lesa“	29
25. – 27. 8. 2025	Seminář pro pedagogy k manuálu „ Pojďme na to od lesa“ (pro Jihočeský kraj)	26
Celkem za uvedené akce: 110 580,- Kč		Osob celkem 55

Pro ubytované v SEV nabízíme prodej didaktických a informačních materiálů vydávaných Správou NP Šumava. V roce 2025 jsme prodali materiály v ceně: 20 554,- Kč.

Celkový počet ubytovaných osob v roce 2025 v SEV Horská Kvilda: 1 364 osob. Příjmy za ubytování (včetně pronájmu kuchyně) v SEV Horská Kvilda za rok 2025: 1 441 600,- Kč.

Tabulka 30 Historie návštěvnosti v SEV Horská Kvilda

	Výukové programy	Počet osob	Počet PPV/ počet osob	Semináře pro učitele
Počty osob v roce 2016	119	2161	1/18	-
Počty osob v roce 2017	153	2877	3/38	-
Počty osob v roce 2018	189	3652	7/78	-
Počty osob v roce 2019	250	5647	-	-
Počty osob v roce 2020	91	2199	-	-
Počty osob v roce 2021	57	1553	-	-
Počty osob v roce 2022	198	5207	-	3/66
Počty osob v roce 2023	176	4582	-	3/69
Počty osob v roce 2024	156	4335	1/3	2/50
Počty osob v roce 2025	163	3960	-	2/55

Mezinárodní přírodovědecké soustředění

- V pořadí již třetí soustředění, proběhlo v termínu 16. 8. - 23. 8. 2025
 - Soustředění se zúčastnilo 48 studentů Vysokých škol s přírodovědným, lesnickým nebo pedagogickým zaměřením.
 - Exkurze a přednášky vedli odborníci z řad vědeckých pracovníků univerzit a Správy NP Šumava.
 - Většina přednášek a exkurzí byla vedena v anglickém jazyce.

Spolupráce s ostatními SEV, NC a Správou NP Šumava

- Den rýsa – NC Kvilda 11. 6. 2025
- Den vlka – NC Srní 8. 5. 2025
- Den Země - Vimperk 29. 4. 2025
- Vltava slavná a splavná - Kvilda 1. 7. 2025
- Potkejme se v přírodě - Rok návratů - Modrava 8. 8. 2025
- Potkejme se v přírodě - Rok návratů - Jezero Laka 22. 8. 2025
- Den s netopýry - Žihobce 12. 9. 2025

3.4.4. Středisko environmentální výchovy Stožec

Vladimíra Laschová

Provoz SEV Stožec byl v průběhu roku 2025 oproti předešlým obdobím personálně lépe zajištěn. Pracovnice tak zajišťovaly pobytové akce v SEV, výukové programy pro okolní školy, akce v Lesní dílně spolupráci s IS Stožec a ostatními pobočkami v rámci pořádání různých aktivit pro školy i veřejnost. Od

letní sezóny dostala jedna pracovnice SEV Stožec na starosti organizaci provozu IS Idina Pila, rezervačního místa pro splouvání Soumarský most a stala se správcem splouvání Vltavy.

Výukové programy EVVO pro školy

SEV Stožec v roce 2025 nabízelo celkem: 81 druhů výukových programů v SEV a okolí Stožce a 19 druhů programů v okolních školách.

- MŠ celkem 2 druhy výukových programů.
- I. stupeň ZŠ celkem 37 druhů výukových programů včetně celodenních terénních výukových programů.
- II. stupeň ZŠ celkem 34 druhů výukových programů včetně celodenních terénních výukových programů.
- Střední školy 27 druhů výukových programů včetně celodenních terénních výukových programů.

Obrázek 23 Šumavské počasí nám nevdá, adaptační kurz začíná!

Tabulka 31 Počet uskutečněných výukových programů za rok 2025

Věková kategorie	Počet výukových programů	Počet osob
MŠ	5	91
1. stupeň ZŠ	69	1238
2. stupeň ZŠ	36	699
SŠ	0	0
Jiné organizace (DDM, TJ)	5	86
Celkem	115	2114

Tabulka 32 Nejžádanější výukové programy v SEV Stožec za rok 2025

Výukový program	Četnost výuky programu	Celkový počet osob na programu
Vítejte u nás	20	384
Voda – základ života, biotop voda, revitalizace, mokřady	19	358
Putování po šumavských kopcích – Stožecká kaple	17	375
Nebojme se na Šumavě	8	128

Tabulka 33 Historie návštěvnosti v SEV Stožec

	Výukové programy – počet účastníků – děti/studenti	Akce pro školy mimo výukové programy
Počty osob v roce 2015	3 213	232 osob
Počty osob v roce 2016	2875	173 osob
Počty osob v roce 2017	3219	–
Počty osob v roce 2018	3841	91 osob
Počty osob v roce 2019	3542	174 osob
Počty osob v roce 2020	893	–
Počty osob v roce 2021	634	–
Počty osob v roce 2022	3148	186 osob
Počty osob v roce 2023	3441	67 osob
Počty osob v roce 2024	2669	–
Počty osob v roce 2025	2114	–

Během roku 2025 bylo v SEV Stožec ubytováno: 790 osob. Příjmy za ubytování v SEV Stožec za rok 2025 činí 423 300,- Kč.

Obrázek 24 Divoký kaňon Blanice zavedl strakonickou školu až ke hradu Hus

3.4.5. Lesní dílna Stožec

Vladimíra Laschová

V Lesní dílně Stožec probíhaly v roce 2025 aktivity určené školám (během školního roku) i široké veřejnosti (celoročně – besedy, tvořivé dílny; o hlavních prázdninách každý týden „Letní tvoření“ pro děti s doprovodem). Kromě toho se zde uskutečnily i vzdělávací akce pro dospělé osoby (např. semináře pro pedagogy). V roce 2025 začala spolupráce s organizací ADRA o.p.s., v jejímž rámci je realizace rukodělných i přírodovědných programů pro klienty Adry.

Obrázek 25 Tvořivé programy pro děti nejen s rodiči probíhají v Lesní dílně pravidelně.

Výukové/tvořivé/rukodělné/historické programy

V roce 2025 si návštěvníci LD mohli vybrat z 12 druhů výukových, tvořivých, rukodělných či historických programů.

Tabulka 34 Počet uskutečněných programů pro školní kolektivy za rok 2025

Věková kategorie	Počet programů	Počet osob
MŠ	2	45
1. stupeň ZŠ	27	536
2. stupeň ZŠ	10	216
SŠ	0	0
Jiné organizace	9	146
Celkem	48	943

Příjmy za výukové programy v roce 2025 činí 45 330,- Kč.

Tabulka 35 Nejžádanější programy pro školní kolektivy v LD Stožec za rok 2025

Název programu	Četnost realizace programu	Celkový počet osob na programu
Šelmy	12	397
Na vlně	9	153
Historie	5	121
Zvyky a tradice na Šumavě – Adventní tvoření	6	106

Tabulka 36 Historie návštěvnosti v LD Stožec

	Výukové programy – počet účastníků – děti/studenti	Akce pro školy v rámci projektu
Počty osob v roce 2022	329	230 osob
Počty osob v roce 2023	429	157 osob
Počty osob v roce 2024	468	38 osob
Počty osob v roce 2025	943	73 osob

Tabulka 37 Programy pro veřejnost v roce 2025

Akce pro veřejnost	Celkový počet osob na programu	Počet výrobků/aktivita	Počet akcí
Toulky Šumavou 1, 2, 3	33	beseda	3
Historie skla	16	beseda	1
Naši netopýři	15	beseda s vycházkou	1
Letní tvoření	83	98	9
Jarní a podzimní tvoření	27	27	3
Celkem	174	125	17

Příjmy za programy pro veřejnost v roce 2025 činí 8 700 Kč.

Tabulka 38 Programy ve spolupráci s organizací ADRA, ops. v roce 2025 (obsaženo rovněž v celkové návštěvnosti)

Akce	Datum konání	Počet osob
Domov Libnič a centrum sociálních služeb Empatie	03. 09. 2025	9
Domov pro seniory hvízdal, České Budějovice	16. 09. 2025	12
Centrum Bazalka o.p.s stacionář pro děti s postižením	02. 10. 2025	20

Tabulka 39 Ostatní akce pořádané pro kolektivy dospělých osob v LD Stožec

Organizace	Akce	Počet akcí	Počet účastníků
Oddělení SEV a IS	Vzdělávací semináře	3	48
Ostatní oddělení Správy NP Šumava (strážní služba, ÚP Č. Žleby)	Porady, vzdělávání	4	68
Správa NP Šumava / Správa NP Bavorský les	Mezinárodní setkání /jednání	3	17

Obrázek 26 Mezinárodní akce studentů v Lesní dílně Stožec

3.4.6. Návštěvnické centrum Kvilda

Kateřina Ženíšková

Obrázek 27 Budova návštěvnického střediska s přilehlým hřištěm

Novinky v roce 2025

- Obora s jelenem evropským čítá stálý počet 10 kusů vysoké zvěře.
- Obora s rysem ostrovidem čítá jeden kus.

Dne 11. 6. 2025 se konal u Návštěvnického centra DEN RYSA. Navštívily nás tři větší skupiny MŠ a 1. stupeň ZŠ v počtu 119 účastníků, probíhaly komentované prohlídky s výkladem o jelenu evropském a rysovi ostrovidovi, před budovou byly stanoviště s environmentální tematikou, děti se hodně zapojovaly a odcházely se spoustou nových poznatků.

V prezentačním sále probíhají během celého roku výstavy, které jsou hojně navštěvované. (viz 3.3.3 Výstavy)

Bezplatné komentované prohlídky jelení oborou v časech 10.00, 12.00 a 14.00 hod. navštívilo v červenci a srpnu 4857 návštěvníků.

Tabulka 40 Tržby NC Kvilda za rok 2025 rozepsané dle jednotlivých činností

Tržby NC Kvilda	prodej	parkoviště
Leden	32991	75660
Únor	82819	103500
Březen	54937	60350
Duben	3797	70530
Květen	110490	116810
Červen	115315	92560
Červenec	260822	293770
Srpen	343263	340820
Září	96585	55860
Říjen	97384	0
Listopad	7200	0
Prosinec	26257	0
Celkem	1231860	1209860

Tabulka 41 Počet návštěvníků na objednaných bezplatných doprovodech k jelenímu a rysímu výběhu v roce 2025

měsíc	počet doprovodů	počet účastníků na doprovodu
leden	2	68
únor	2	48
březen		
duben		
květen	3	158
červen	8	375
červenec	31	2573
srpen	31	2284
září	4	211
říjen	3	79
listopad		
prosinec		
celkem	84	5796

Tabulka 42 Srovnání tržeb NC Kvilda v letech 2021 - 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
prodej	858 781	1 039 785	1 031 994	1 089 600	1 231 860
parkoviště	1 147 760	1 273 760	1 210 800	1 312 620	1 209 860

Tabulka 43 Srovnání návštěvnosti NC Kvilda v letech 2021– 2025

rok	2021	2022	2023	2024	2025
Počet návštěvníků	40 759	42 813	40 488	38 247	43 990

3.4.7. Návštěvnické centrum Srní

Adéla Kršňáková

Novinky v roce 2025

- Vlčí smečka aktuálně čítá 10 kusů.
- 8. 8. 2025 v areálu pozorován vlk pohybující se mimo výběh. Následuje dočasné uzavření stezky, lávky a NC.
- 12. 8. 2025 ustaven krizový štáb.
- 14. 8. 2025 úspěšný odchyt vlčice pohybující se v okolí NC. Následující den je vypuštěna zpět do výběhu. Přičlenění ke smečce proběhlo bez problémů. Ve výběhu nalezena vlčí lebka se zbytky tkáně.
- 20. 8. 2025 odchycena další vlčice, která ale uhynula. Pitva kvůli zjištění příčin úhynu naplánovaná na září. Smečka se chová neklidně. NC zůstává uzavřeno.
- 29. 8. 2025 ukončena činnost krizového štábu, ale pokračují kontroly opocení a sčítání vlků. Správa zahájila přípravné práce směřující ke zlepšení trvalého monitoringu opocení a k jeho větší bezpečnosti.

- Po prověření stavu staveb a konstrukcí NC je rozhodnuto z důvodu bezpečnosti návštěvnického provozu o uzavření vyhlídkové lávky s plošinou, jelikož některé nosné konstrukce dosloužily a je nutné je vyměnit. Lávka uzavřena do další sezóny.
- 9. 2025 se NC znovuotevívá pro návštěvníky: přístupná je budova NC a naučná stezka vedoucí k výběhu. Došlo ke snížení tarifů za parkování.
- Instalován nový elektrický ohradník v karanténní obůrce.
- Provedena údržba spodní části oplocení výběhu z obou stran a vyřezání větví a stromků v jeho bezprostřední blízkosti.
- V přednáškovém sále proběhlo několik výstav (viz 3.3.3 Výstavy).

Kmenové programy pro veřejnost:

- Bezplatné komentované prohlídky k vlčí oboře v časech 10.00 a 14.00 hod. navštívilo v červenci a srpnu 1.125 návštěvníků
- přednášky s prezentací v NC si vyposlechlo 1.393 osob
- EV proběhla pro celkem 34 žáků

Další programy pro veřejnost:

- 8. 5. 2025 Den vlka ve spolupráci s MŽP pro rodiny s dětmi
- 27. 11. 2025 přednáška „Zajímavosti ze světa vlků“ s obrazovou prezentací pro destinační společnost Šumava Tourism, z. s. – 45 osob

Tabulka 44 Tržby NC Srní za rok 2025 rozepsané dle jednotlivých činností

tržby NC Srní	prodej	parkoviště	programy EV
leden	47 324,-	98 600,-	
únor	112 291,-	175 450,-	
březen	108 119,-	146 170,-	
duben	51 151,-	99 380,-	
květen	256 263,-	313 900,-	600,-
červen	269 652,-	301 220,-	1 100,-
červenec	781 694,-	693 850,-	
srpen	185 537,-	195 860,-	
září	90 712,-	52 140,-	
říjen	104 813,-	42 960,-	
listopad	3 971,-	0	
prosinec	16 871,-	10 761,-	
celkem	2 028 398,-	2 130 291,-	1 700,-

Tabulka 45 Srovnání tržeb NC Srní v letech 2020 – 2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
prodej	1 508 657,-	1 600 854,-	1 814 233,-	2 142 134,-	2 949 122,-	2 028 398,-
parkoviště	1 462 215,-	2 585 831,-	2 688 721,-	3 218 460,-	3 380 260,-	2 130 291,-

Tabulka 46 Počet návštěvníků na objednaných bezplatných doprovodech k vlčímu výběhu a bezplatných komentovaných vycházek s prezentací v budově NC

měsíc	počet doprovodů a komentů	počet účastníků
leden	3	89
únor	1	45
březen	3	112
duben	0	0
květen	5	283
červen	6	388
červenec	31	759
srpen	9	411
září	3	133
říjen	5	217
listopad	2	81
prosinec	0	0
celkem	68	2518

Tabulka 47 Srovnání návštěvnosti NC Srní v letech 2020 – 2025

rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025
počet osob	88 289	91 389	84 643	108 711	117 351	73 214

3.4.8. Informační středisko Kvilda

Dana Zývalová, Pavla Krbec Houzarová, Petra Matějů

Obrázek 28 Interiér modernizovaného informačního střediska

Novinky v roce 2025

- V průběhu celého roku 2025 jsme pracovali na projektu SFŽP „Aktualizace a modernizace informačního střediska Kvilda“, ve kterém šlo především o výměnu zastaralé AV techniky, obměnu grafiky, ale i aktualizaci informací. Při té příležitosti došlo i k výměně vchodových dveří, sanitárního vybavení, opravě části oken, podlah a vybílání všech prostorů. Informační středisko bylo pro veřejnost od 1. 9. uzavřeno, slavnostní otevření proběhlo 17. prosince.
- V 1. patře jsme postupně instalovali výstavy: Dotek Fantazie autorky Moniky Paslerové, ilustrace z knihy Historie člověka na Šumavě autora Pavla Trnky, oceněné fotografie ze soutěže Czech Nature Photo a olejomalby krajinářky Růženy Šeré.
- Připravili jsme 19 programů pro veřejnost, pouze jeden se z důvodu nevhodných podmínek nekonal.

Tabulka 48 Programy pro veřejnost IS Kvilda

	Název	Kategorie	Den konání	Počet účast.	hod.
1	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	21. 1.	8	4
2	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	28. 1.	21	4
3	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	4. 2.	13	4
4	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	11. 2.	20	4
5	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	18. 2.	13	4
6	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	25. 2.	16	4
7	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	4. 3.	2	4
8	Sněžnice Kvildsko	Široká veřejnost	11. 3.	zrušeno	
9	Uklidme Šumavu	Široká veřejnost	10. 5.	35	celodenní
10	Malebné Zhůří	Široká veřejnost	3. 7.	5	4
11	Tajemný svět rostlin	Široká veřejnost	10. 7.	8	4
12	Po stopách zaniklých skláren	Široká veřejnost	17. 7.	7	6
13	Tajemný svět rostlin	Široká veřejnost	24. 7.	9	4
14	Po kvildských pláních	Široká veřejnost	29. 7.	6	5
15	Okolím Kvildy s výstupem na Tetřev	Široká veřejnost	5. 8.	18	5
16	Malebné Zhůří	Široká veřejnost	7. 8.	14	4
17	Šumavskou plání k bobří hrázi	Široká veřejnost	14. 8.	17	4
18	Po stopách zaniklých skláren	Široká veřejnost	21. 8.	9	6
19	Okolím Horské Kvildy na Antýgl	Široká veřejnost	26. 8.	11	5
	Celkem 18 x PPV			232	

Tabulka 49 Komentovaný program v IS pro školní a organizované skupiny

Počet skupin	Počet návštěvníků
49	950

Tabulka 50 Tržby IS Kvilda za rok 2025 rozepsané dle jednotlivých činností

Tržby IS Kvilda	Prodej	PPV IS	Celkem
Leden	68106	5500	73606
Únor	59901	12450	72351
Březen	25731	650	26381
Duben	1573		1573
Květen	51817		51817
Červen	70650	1250	71900
Červenec	130236	1750	131986
Srpen	150609	3450	15459
Září			
Říjen			
Listopad	850		850
Prosinec	17402		17402
Celkem	576875	25050	601925

Tabulka 51 Tržby IS Kvilda v letech 2019 - 2025

Tržby IS Kvilda	Prodej
2019	920003
2020	729976
2021	530592
2022	687394
2023	727541
2024	726201
2025	576875

Tabulka 52 Návštěvnost IS Kvilda v letech 2019 - 2025

Návštěvnost IS Kvilda	Počet
2019	78825
2020	58620
2021	34210
2022	56900
2023	57990
2024	55652
2025	44000

3.4.9. Informační středisko Stožec

Stanislav Čtvrtník a Ivana Muziková

Informační středisko Stožec bylo otevřeno celoročně vyjma dubna a listopadu. Provoz zajišťovala 1 kmenová pracovnice, kterou střídaly pracovnice střediska environmentální výchovy Stožec. V roce 2025 IS Stožec organizovalo řadu programů pro veřejnost a současně se podílelo na realizaci akcí v Lesní dílně. Jednalo se tradičně o besedy s promítáním fotografií, odborné přednášky i terénní akce.

Tabulka 53 Programy pro veřejnost a aktivity pro návštěvníky IS Stožec

	Název	Kategorie	Den konání	Počet účastníků	Délka (hod.)
1	Uklidíme Stožecko	terénní akce pro dobrovolníky na ochranu přírody	17. 05. 2025	10	5
2	Putování Puščíkovou stezkou	samoobslužná aktivita pro děti s rodiči – s pracovním listem ke stezce	v průběhu roku	2063	2,5
3	Výklad k expozici	komentovaná prohlídka IS pro skupiny	v průběhu roku	736	1,5
	Celkem			2809	

V roce 2025 IS Stožec uspořádal 1 program pro veřejnost, zajišťovalo samoobslužné aktivity pro děti v doprovodu rodičů při výpravách na Puščíkovou stezku a pro skupiny návštěvníků průběžně vedlo komentované prohlídky v expozici. Organizovaných aktivit se zúčastnilo celkem 2 809 osob. Vedle akcí pro veřejnost pořádaných informačním střediskem běžely současně akce v Lesní dílně (viz Výukové/tvořivé/rukodělné/historické programy). Na organizaci těchto akcí se IS Stožec podílelo.

Obrázek 29 Expozice informačního střediska ve Stožci

Tabulka 54 Tržby z prodeje zboží celkem v IS Stožec od roku 2019 do roku 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
leden	9 533 Kč	9 199 Kč	690 Kč	6 224 Kč	10 955 Kč	9 633 Kč	18 476 Kč
únor	16 121 Kč	21 697 Kč	–	19 035 Kč	24 341 Kč	25 645 Kč	19 539 Kč
březen	21 654 Kč	1 749 Kč	–	21 582 Kč	22 482 Kč	22 288 Kč	25 307 Kč
duben, květen	51 708 Kč	874 Kč	12 269 Kč	62 617 Kč	51 811 Kč	42 537 Kč	60 884 Kč
červen	53 372 Kč	35 720 Kč	64 975 Kč	65 883 Kč	76 040 Kč	63 777 Kč	83 066 Kč
červenec	122 456 Kč	146 202 Kč	115 627 Kč	133 036 Kč	111 612 Kč	113 465 Kč	104 852 Kč
srpen	137 316 Kč	151 735 Kč	119 505 Kč	125 460 Kč	120 681 Kč	116 300 Kč	151 306 Kč
září	50 066 Kč	38 257 Kč	54 159 Kč	48 146 Kč	67 245 Kč	37 067 Kč	56 538 Kč
říjen	27 940 Kč	8 182 Kč	54 660 Kč	37 995 Kč	37 586 Kč	29 264 Kč	41 791 Kč
listopad, prosinec	6 784 Kč	6 474 Kč	13 627 Kč	20 699 Kč	9 355 Kč	10 018 Kč	9 598 Kč
CELKEM	496 950 Kč	420 536 Kč	435 512 Kč	540 678 Kč	532 108 Kč	469 994 Kč	571 357 Kč

Tabulka 55 Návštěvnost IS Stožec od roku 2019 do roku 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
leden	546	715	–	423	515	647	508
únor	988	952	–	814	1 001	992	630
březen	712	256	–	780	957	757	751
duben	348	–	–	560	110	50	–
květen	1 440	–	656	1 413	1 415	1 679	1 522
červen	2 534	1 848	2 402	2 673	2 813	2 174	1 648
červenec	7 684	6 330	5 905	6 324	5 052	5 023	4 263
srpen	9 931	6 300	6 017	7 203	5 246	4 453	5 475
září	1 794	1 948	2 119	1 583	2 340	1 140	1 754
říjen	1 404	392	1 821	1 810	1 507	1 298	1 574
listopad	210	–	20	206	234	–	–
prosinec	434	117	341	444	275	299	493
CELKEM OSOB	28 025	18 858	19 281	24 233	21 465	18 509	18 618

V roce 2025 obsloužilo informační středisko Stožec celkem 18 618 návštěvníků a prodejem zboží utržilo celkem 571 357,- Kč

3.4.10. Informační středisko Alžbětín

Hana Faitová

IS Alžbětín leží přímo na hranici v historické nádražní budově a představuje unikátní projekt ochrany přírody čtyř chráněných krajinných území NP Šumava a NP Bavorský les, CHKO Šumava a Naturpark. Součástí IS je komplex výstav „Svět přírodního parku“. Zde v tomto roce byla již téměř dokončena modelová železnice na ploše 260 m². Muzeum je zpoplatněno.

Ke zhlédnutí zdarma jsou výstavy „Hranice – studená válka“ a zaniklá obec „Stodůlky“

Tabulka 56 Tržby IS Alžbětín za rok 2025 rozepsané dle jednotlivých činností

Tržby IS Alžbětín	Prodej 2025
Leden	3 445 Kč
únor	1 218 Kč
Březen	1 189 Kč
Duben	1 155 Kč
Květen	3 805 Kč
Červen	7 972 Kč
Červenec	9 765 Kč
Srpen	12 116 Kč
Září	8 883 Kč
Říjen	6 148 Kč
Listopad	3 693Kč
Prosinec	416 Kč
Celkem	59 805 Kč

Středisko je česko-německé a provozují ho dva subjekty NPŠ a Naturpark, uváděné tržby jsou pouze za české zboží.

Tabulka 57 Komentovaný program v expzici pro školní a organizované skupiny

Počet skupin	Počet návštěvníků
25	625

Tabulka 58 Srovnání tržeb za roky 2021 – 2025

IS Alžbětín	2021	2022	2023	2024	2025
Tržby	32 113 Kč	51 180 Kč	62 122 Kč	44 603 Kč	59 805 Kč

Na návštěvnosti se vysoce podílí převážně němečtí turisté. V roce 2025 bylo z celkového množství návštěvníků 20 608 cizinců.

Obrázek 30 Modelová železnice je součástí expozice muzea

3.4.11. Informační středisko a rozhledna Poledník

Adéla Kršňaková

Obrázek 31 Informační středisko Poledník s rozhlednou

Novinky v roce 2025

- otevírací doba květen až říjen, sezónní informační středisko
- vstup do budovy a na vyhlídku přes turniketovou bránu
- obsluha - Miroslava Soldátová, Štěpánka Krejčíková, Jitka Vondráková Pourová, Dana Bicková, Anežka Pourová, DPČ
- nové expoziční a výstavné prvky v budově rozhledny, výstavy (viz. 3.3.3 Výstavy)
- bufetové občerstvení

Tabulka 59 Tržby IS Poledník za rok 2025 rozepsané dle jednotlivých činností

Tržby IS Poledník	prodej	vstupenky
Leden		
Únor		
Březen		
Duben		
Květen	17 399,-	157 530,-
Červen	27 526,-	185 250,-
Červenec	56 988,-	317 140,-
Srpen	74 743,-	508 980,-
Září	38 895,-	211 200,-
Říjen	15 215,-	58 950,-
Listopad		
Prosinec		
Celkem	230 766,-	1 439 050,-

Tabulka 60 Srovnání tržeb IS Poledník v letech 2021 – 2025

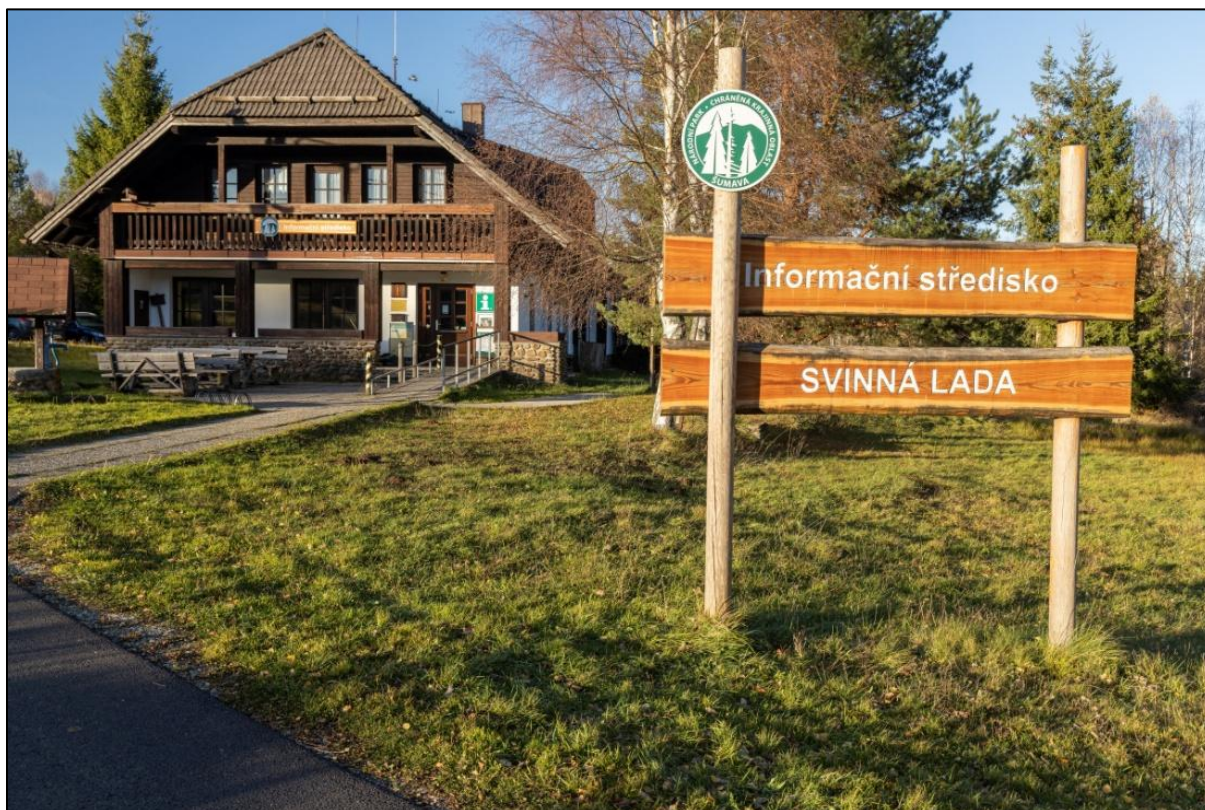
	2021 (pouze říjen)	2022	2023	2024	2025
prodej	27 142,-	207 683,-	249 482,-	144 117,-	230 766,-
vstupenky	110 250,-	1 581 620,-	1 480 710,-	1 356 060,-	1 439 050,-

Tabulka 61 Srovnání návštěvnosti IS Poledník v letech 2021 – 2025

rok	2021 (pouze říjen)	2022	2023	2024	2025
Počet návštěvníků	2 243	16 439	15 325	14 295	15 177

3.4.12. Informační středisko Svinná Lada

Dana Zývalová, Petra Matějů

Obrázek 32 Budova informačního střediska

Novinky v roce 2025

- Informační středisko bylo otevřeno od května do října
- Obsluha prováděla i komentované prohlídky IS a doprovody do Chalupské slatě
- Z dětského hřiště byl odstraněn neopravitelný herní prvek
- Začal se řešit vrt na vodu
- Objekt byl připojen na veřejnou kanalizaci

Tabulka 62 Tržby IS Svinná Lada za rok 2025

Tržby IS Svinná Lada	Prodej
Leden	0
Únor	0
Březen	0
Duben	0
Květen	22161
Červen	40386
Červenec	87152
Srpen	91157
Září	45508
Říjen	18402
Listopad	0
Prosinec	0
Celkem	304766

Tabulka 63 Komentovaný program v IS pro školní a organizované skupiny a doprovody do slatě

Počet skupin	Počet návštěvníků
30	977

Tabulka 64 Tržby IS Svinná Lada v letech 2019 - 2025

Tržby IS Svinná Lada	Prodej
2019	431041
2020	198805
2021	220931
2022	242590
2023	265676
2024	241934
2025	304766

Tabulka 65 Návštěvnost IS Svinná Lada 2019 - 2025

Roky	Návštěvnost
2019	34727
2020	27848
2021	16574
2022	17330
2023	20460
2024	17858
2025	23273

3.4.13. Informační středisko Idina Pila

Pavλίna Frídová

Obrázek 33 Budova informačního střediska

Novinky v roce 2025

- Otevírací doba květen – říjen
- Dne 1. července otevřena nová značená trasa ze Zátoně na vrchol Boubína
- Uzavření rozhledny ode dne 5. července kvůli rozhodnutí statiků

Tabulka 66 Tržby IS Idina pila za rok 2025

Období	Tržba
Květen	10 546Kč
Červen	16 784Kč
Červenec	52 920Kč
Srpen	45 772Kč
Září	10 634Kč
Říjen	10 898Kč
Celkem	147 554Kč

Tabulka 67 Srovnání tržeb v IS Idina pila v letech 2020 – 2025

Období	Tržba
2020	162 054Kč
2021	117 591Kč
2022	0Kč
2023	144 441Kč
2024	109 058Kč
2025	147 554Kč

Tabulka 68 Návštěvnost IS Idina Pila v roce 2025

Období	Počet návštěvníků
Květen	623
Červen	706
Červenec	2766
Srpen	2862
Září	653
Říjen	462
Celkem	8 072

Tabulka 69 Srovnání návštěvnosti v IS Idina pila v letech 2020 – 2025

Období	Počet návštěvníků
2020	13 039
2021	10 711
2022	0
2023	9 623
2024	8 318
2025	8 072

3.4.14. Dotační projekty oddělení informačních středisek a středisek environmentální výchovy roce 2025

Martina Kučerová

V roce 2025 probíhali v oddělení informačních středisek a středisek environmentální výchovy dva dotační projekty, zároveň byla zahájena příprava nových projektů.

Tabulka 70 Přehled dotačních titulů oddělení informačních středisek a SEV

Název projektu	Celková částka v projektu (Kč)	Ukončení projektu
Aktualizace a modernizace informačního střediska Kvilda	2 392 170	2025
Národní park Šumava je tou nejlepší učebnou pod širým nebem	1 698 106	2026
Společně lépe/Gemeinsam besser	12 246 497	2028
Šumavská příroda vyučuje o biodiverzitě a změně klimatu	33 783 119	2028

Aktualizace a modernizace informačního střediska Kvilda

Finanční rozpočet projektu:

- Investiční náklady: 2 298 741, 04 Kč vč. DPH
- Neinvestiční náklady: 93 428, 96 Kč vč. DPH

Zdroje financování:

- Národní veřejné zdroje (SFŽP): 2 000 000,- Kč vč. DPH
- Vlastní zdroje: 392 170,- Kč vč. DPH

Výzva:

- Podpora obcí v národních parcích 8/2023 – podpora informačních center orientovaných na národní parky.
- Operační program: NPŽP 8/2023 – NPZP_5.5. D
- Registrační číslo: 12308000057

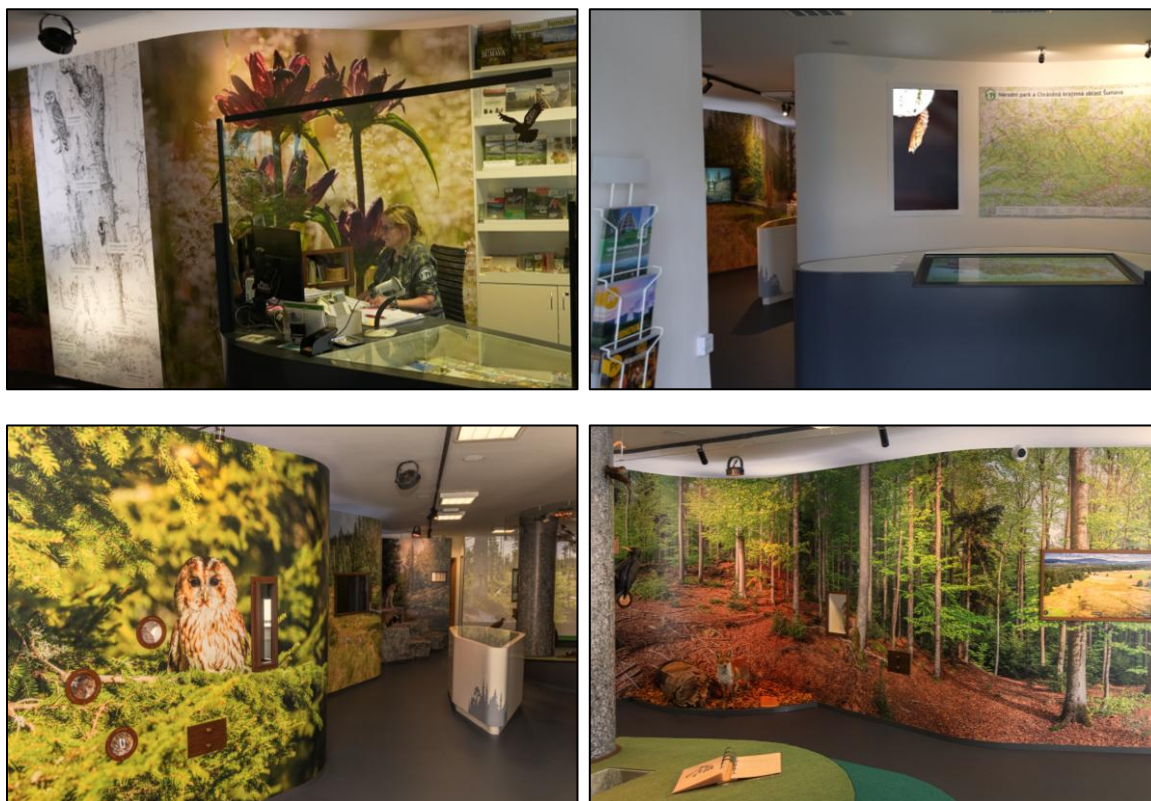
V roce 2025 byla realizována aktualizace a modernizace expozice informačního střediska Kvilda.

Přehled výstupů projektu a jejich kvantifikace:

- Aktualizace stávající AV technologie (hardware, software),
- Nové prvky v expozici (prezentace, projekce),
- Nové expoziční prvky (polepy stěn, model,
- Jazykové a stylistické úpravy textů.

Odkaz propagační video k nové expozici: <https://www.npsumava.cz/navstivte-sumavu/navstevnicka-centra/informacni-stredisko-kvilda/>

Informační středisko bylo uzavřeno 1. 9. 2025 a slavnostně otevřeno 17. 12. 2025.

Obrázek 34 Fotografie modernizovaných prvků expozice informačního střediska

Národní park Šumava je tou nejlepší učebnou pod širým nebem

Výzva:

- Podpora programů vzdělávání a osvěty v oblastech životního prostředí 8/2023. orientovaných na národní parky.
- Operační program: NPŽP 8/2023 – NPZP_5.5. E
- Registrační číslo: 1230800080

Výdaje v projektu pro rok 2025: 677 902,70,- Kč s DPH.

Obrázek 35 Program v rámci projektu ve středisku ekologické výchovy na Horské Kvildě

V roce 2025 byly realizovány tyto aktivity projektu:

- Přírodovědná soutěž pro školy regionu – 3 021 účastníků, v rámci soutěže bylo vypraveno celkem 6 autobusů pro účastníky II kola soutěže, které probíhalo od 19. 5 do 22. 5. 2025 v Návštěvnickém centru Kvilda.
- V rámci soutěže byl vypraven 1 autobus pro výherce a účastníky soutěže do návštěvnického centra Srní.
- Pro partnerské školy bylo vypraveno celkem 16 autobusů do území NP Šumava za účelem realizace odborných exkurzí na téma historie Šumava.
- Pro první stupeň partnerských škol se uskutečnilo 5 odborných exkurzí do NC Srní.
- Pro pedagogy byly vypraveny 3 autobusy v rámci seminářů:

- Seminář pro pedagogy ze základní školy Povážská Strakonice – místo realizace semináře SEV Stožec/Lesní dílna.
- Seminář pro pedagogy z Českých Budějovic – místo realizace semináře SEV Horská Kvilda a trasa autobusu Horská Kvilda – jezero Laka.
- Seminář pro pedagogy z Plzně – místo realizace semináře SEV Horská Kvilda a trasa autobusu byla Horská Kvilda – Modrava.

Zakoupené pomůcky

- Zakoupeny geologické sady hornin, minerálů, fosilií, stupnice tvrdosti minerálů (viz foto)
- Zakoupeny geologická kladívka
- Zakoupeny Klíče k určování hornin, nerostů, fosilií
- Zakoupeny učebnice geologie

Obrázek 36 Zakoupené geologické pomůcky

Výukový program pro ZŠ a víceletá gymnázia – Není kámen jako kámen

- Vytvořen metodický list Výukového programu – Není kámen jako kámen
- Dílčí části VP odzkoušeny při programu pro 9. ročníky ZŠ a víceletého gymnázia Vimperku.

Vyrobené pomůcky k aktivitám do výukového programu

- Krajina má svou tvář
- Geologické domino - Horská Kvilda
- Geologické domino – Člověk a kámen
- Geologické pexeso – Horniny NPŠ
- Geologická vycházka – Hledej v přírodě – Horská Kvilda
- Hledej horninu, nerost – k vzorku přiřad' obrázek a název.

Připravuje se – rozpracované pomůcky do dalších geologických aktivit, her

- Geologické domino – Medvědí stezka,
- Geologické domino – Kašperské hory,
- Geologické domino – Kámen ve městě,
- Geologické pexetrio – pro horniny, nerosty,
- Geologická vycházka – Hledej v přírodě – Stožec.

Obrázek 37 Fotografie z geologického programu v rámci ekologické výchovy

Tabulka 71 Přehled odborných exkurzí v rámci projektu

Indikátory Autobusové dopravy žáků a pedagogů pro výukové programy a semináře pro pedagogy v rámci projektu „Národní park Šumava – nejlepší učebna pod širým nebem, registrační číslo 1230800080“						
ROK 2025						
Druh výpravy	Název trasy	Škola / skupina účastníků	Termín	Počet účastníků	Částka (Kč)	
1	Historie	Stožec - Křišťanovice a zpět	ZŠ Čelakovského Strakonice	15.05.2025	26	1560
2	Historie	Stožec - Křišťanovice a zpět	ZŠ Smetanova Vimperk	03.06.2025	15	900
3	Historie	Vacov - Borová Lada a zpět	ZŠ Vacov	09.06.2025	38	2280
4	Historie	Sušice - Borová Lada a zpět	ZŠ Lerchova Sušice	11.06.2025	30	1800
5	Historie	Stožec - Křišťanovice a zpět	ZŠ Smetanova Vimperk	12.06.2025	18	1080
6	Historie	Sušice - Borová Lada a zpět	ZŠ Komenského Sušice	12.06.2025	35	2100
7	Historie	Stožec - Křišťanovice a zpět	ZŠ Smetanova Vimperk	24.06.2025	13	780
8	Historie	Horská Kvilda - Modrava a zpět	Učitelé Lipka Brno	04.08.2025	23	1380
9	Historie	Kašperské Hory - Modrava a zpět	ZŠ Kašperské Hory	09.09.2025	44	2640
10	Historie	Horská Kvilda - Modrava a zpět	Gymnázium Trhové Sviny	10.09.2025	26	1560
11	Historie	Vimperk - Modrava a zpět	ZŠ TGM Vimperk	11.09.2025	32	1920
12	Historie	Vimperk - Modrava a zpět	ZŠ Smetanova Vimperk	16.09.2025	38	2280
13	Historie	Volary - Modrava a zpět	ZŠ Volary	18.09.2025	34	2040
14	Historie	Horská Kvilda - Modrava a zpět	SOŠ Hořovice	18.09.2025	13	780
15	Historie	Vimperk - Modrava a zpět	Gymnázium Vimperk	23.09.2025	26	1560
16	Historie	Čkyně - Modrava a zpět	ZŠ Čkyně	24.09.2025	24	1440
1	Semináře učitelé	Horská Kvilda - Alzbětín a zpět	Učitelé Plzeňský kraj	23.07.2025	24	1440
2	Semináře učitelé	Horská Kvilda - Nová Hůrka - NC Srní a zpět	Učitelé Jihočeský kraj	26.08.2025	25	1500
3	Semináře učitelé	Strakonice - Stožec a zpět	Učitelé Strakonice	26.08.2025	33	1980
1	Vlk - NC Srní pro první stupeň ZŠ	Vacov - H. Kvilda - NC Srní a zpět	ZŠ Vacov	17.06.2025	29	1740
2	Vlk - NC Srní pro první stupeň ZŠ	Šumavské Hoštice - NC Srní a zpět	ZŠ Šumavské Hoštice	18.06.2025	27	1620
3	Vlk - NC Srní pro první stupeň ZŠ	Sušice - Srní a zpět	ZŠ Komenského Sušice	11.09.2025	32	1920
4	Vlk - NC Srní pro první stupeň ZŠ	Lenora - NC Srní a zpět	ZŠ Lenora	17.09.2025	28	1680
5	Vlk - NC Srní pro první stupeň ZŠ	Husinec - NC Srní a zpět	ZŠ Husinec	30.09.2025	36	2160
1	Soutěž - ZUŠ Vimperk	Vimperk - NC Srní a zpět	ZUŠ Vimperk	09.06.2025	35	2110
					704	42250
1	Přírodovědná soutěž	Strakonice - Volyně - Čkyně - Vimperk - NC Kvilda a zpět	školy Strakonicko, Čkyně	19.05.2025	45	-
2	Přírodovědná soutěž	Sušice - Železná Ruda - Hartmanice - NC Kvilda a zpět	školy Sušicko I.	20.05.2025	45	-
3	Přírodovědná soutěž	Vacov - Stachy - Vimperk - NC Kvilda a zpět	školy Vimpersko	20.05.2025	45	-
4	Přírodovědná soutěž	Nařovské Hory - Horažďovice - Žichovice - Sušice - Kašperské Hory - Srní - NC Kvilda a zpět	školy Sušicko II.	21.05.2025	45	-
5	Přírodovědná soutěž	Prachatice - NC Kvilda a zpět	školy Prachaticko	21.05.2025	45	-
6	Přírodovědná soutěž	Zbytiny - Volary - NC Kvilda a zpět	školy Volarsko	22.05.2025	45	-
1					270	-
Celkem 31 autobusových exkurzí.				Celkem všech účastníků:	974	

3.4.15. Registrační místo Soumarský Most

Pavína Frídová

Sezóna splouvání Teplé Vltavy s povinnou registrací v úseku mezi Soumarským Mostem a Pěknou započala v obvyklém termínu 1. 5. 2025 a ukončena byla 30. 10. 2025.

Od 1. července spadá program Splouvání Vltavy včetně Registračního místa Soumarský Most nově do oddělení SEV a IS pod vedením Mgr. Marty Kučerové. Koordinátorem programu Splouvání Vltavy se stala Pavlína Frídová. Personál na Registračním místě zajišťovala v celé letošní sezóně opět Regionální rozvojová agentura Šumava.

Úsek s povinnou registrací splulo v roce 2025 celkem 251 lodí. Zákaz splouvání z důvodu dlouhodobého sucha byl vyhlášen na 7 dní za celou sezónu. Celkově byla splouvací sezóna 2025 kvůli dlouhodobému suchu jedna z nejhorších v režimu povinné registrace.

Tabulka 72 Počet dní, kdy bylo povoleno splouvání a odbavené lodě

Období	Počet dní v měsíci	Počet odbavených lodí
Květen	0	0
Červen	5	44
Červenec	5	56
Srpen	5	86
Září	5	58
Říjen	12	7
Celkem	32	251

Tabulka 73 Tržba za zakoupené registrace lodí online a na místě

Období	Online (600Kč)	Na místě (700Kč)
Květen	219 600Kč	0Kč
Červen	394 800Kč	9 100Kč
Červenec	325 800Kč	4 200Kč
Srpen	227 400Kč	4 900Kč
Září	84 000Kč	4 900Kč
Říjen	4 200Kč	3 500Kč
Celkem	1 255 800Kč	26 600Kč
Vracené peníze za registrace lodí online		1 152 500Kč
Celkem tržba za všechny registrace lodí		129 900Kč

Tabulka 74 Tržby za zboží RM Soumarský Most v roce 2025

Období	Tržba za zboží
Květen	5 112Kč
Červen	19 589Kč
Červenec	37 774Kč
Srpen	40 933Kč
Září	13 767Kč
Říjen	11 006Kč
Celkem	128 181Kč

Tabulka 75 Návštěvnost RM Soumarský Most v roce 2025

Období	Návštěvníků
Květen	1 410
Červen	4 735
Červenec	4 981
Srpen	6 196
Září	2 764
Říjen	2 438
Celkem	22 524

Obrázek 38 Vodáci na Soumarském Mostě

4. Odbor ochrany přírody

Martin Starý

Odbor ochrany přírody se skládá ze čtyř oddělení: Oddělení monitoringu lesa, Oddělení krajinné ekologie, Oddělení zoologie a Oddělení vod a mokřadů.

V práci Oddělení monitoringu lesa dominuje výzkumná a monitorační činnost. Oddělení krajinné ekologie se zabývá spíše odbornou činností spojenou s praktickou ochranou přírody na bezlesích plochách. Oddělení vod a mokřadů se věnuje zejména revitalizačním a managementovým zásahům do vodních biotopů, monitoringu jejich stavu i změn po provedených opatřeních. Pracovníci Oddělení zoologie provádějí jak zoologický monitoring, tak do tohoto oddělení spadá praktická ochrana v rámci Záchrané stanice pro hendikepovaná zvířata, či rybí líhně. Pracovníci Odboru ochrany přírody též připravují odborné podklady pro výkon státní správy.

V roce 2025 probíhala mezinárodní spolupráce podpořená především skrze dotační projekty. Probíhal projekt na monitoring vlka obecného realizovaný ve spolupráci se správou Národního parku Bavorský les a Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Správa NP Šumava se účastnila jako asociovaný partner projektu AI Forest. Na konci roku 2024 byl zdárně ukončen projekt LIFE for Mires. Zároveň na konci roku 2024 a v první polovině roku 2025 probíhala intenzivní práce na nových projektových žádostech dvou projektů InterReg, které byly podány a přijaty.

Pro přeshraniční spolupráci bylo též zásadní, že v roce 2025 byl úspěšně obhájen certifikát excelentní přeshraniční spolupráce s NP Bavorský les – certifikát Transboundary parks organizace Europarc Federation.

Velmi důležitou aktivitou byla práce na projednávání návrhu klidových území v radě NP Šumava, kde byl návrh dohodnutý s Radou NP Šumava ze strany MŽP projednáván a připravováno opatření obecné povahy zřizující klidová území a zároveň opatření obecné povahy, která v rámci klidových území vyhrazují cesty a trasy. Dle plánovaného harmonogramu by proces vyhlášení klidových území a vyhrazování cest a tras měl být ukončen v ½ roku 2026.

4.1. Oddělení krajinné ekologie

Miroslav Černý

Oddělení zaměřuje svou činnost zejména na stanovení koncepcí, managementů, metodik a vnitřních předpisů nezbytných pro výkon péče o ekosystémy NP odbornými útvary, ale také zajištění dodavatelských managementů (od zajištění finančních prostředků přes podklady pro výběrová řízení po předání a převzetí prací v terénu od dodavatelů). Kromě toho pracovníci oddělení posuzují nebo se vyjadřují k činnostem plánovaným jinými odbory, vypracovávají odborná vyjádření pro jiné odbory – zejména pro Odbor vnitřní správy, Odbor ochrany kulturní krajiny a CHKO Šumava a Odbor ochrany složek přírody NP Šumava, případně se vyjadřují (připomínají) k externím návrhům dokumentů, vztahujících se k řešené tematice. V roce 2025 pokračovaly práce na Koncepci péče o nelesní ekosystémy Národního parku Šumava. Byly také řešeny návrhy na změny dílčích ploch na nelesní půdě a to ve vztahu k cílům a zonaci národního parku. Oddělení se podílelo na komplexních pozemkových úpravách. Stejně jako v předchozím roce se jednalo o více souběžně probíhajících komplexních

pozemkových úprav, zejména pro k.ú. Želnavá, k.ú. Horky u Srní, k.ú. Strážný a k.ú. Hlinišť. Oddělení spolupracuje s odborem vnitřní správy a s Katastrálním úřadem pro Plzeňský kraj na revizi údajů katastru nemovitostí v k.ú. Prášily. Průběžně je všemi pracovníky plněna nálezová databáze AOPK ČR.

Od roku 2022 převzala Správa Národního parku Šumava od AOPK ČR garantství nad Aktualizací vrstvy mapování biotopů soustavy N2000 na území NP Šumava. V roce 2025 byly aktualizovány 3 okrsky. Dále ve spolupráci s metodickými a krajskými guaranty proběhlo několik terénních setkání zaměřených na problematiku vymezování smrčín, porostů X12 a další metodické problémy.

Oddělení koordinuje čerpání finančních prostředků z Programu péče o krajinu (PPK) na území NP Šumava (případně s přesahy do CHKO Šumava). V roce 2025 bylo z programu čerpáno 5 166 666,25 Kč. Prostředky byly využity především na zajištění speciálních managementů (viz níže) včetně finančních příspěvků pro vlastníky a nájemce, redukci invazních druhů, opatření na podporu významných druhů, pořízení podkladů pro návrh vhodných opatření, péči o významné a památné stromy a realizaci výsadby dřevin v krajině včetně následné péče.

4.1.1. Činnosti vztahující se k nelesní půdě na území NPŠ

Romana Roučková, Daniela Steinbachová, Veronika Kolářová, Vladislav Seidl, Ivo Hrazánek

Tato aktivita zahrnuje řadu činností spojených s péčí o nelesní pozemky a krajinu. Péče o bezlesí je zaměřena především na zajištění vhodného managementu z hlediska ochrany přírody a na přípravu koncepčních materiálů a dalších podkladů potřebných pro činnost Správy.

Součástí běžné agendy byla četná posouzení, stanoviska a vyjádření k plánovaným zásahům nebo záměrům majícím vztah k nelesním ekosystémům. Probíhala jednání zejména se zemědělsky hospodařícími subjekty.

Na konci roku 2019 se Správa Národního parku Šumava stala zemědělským subjektem a od roku 2020 může tedy pobírat základní zemědělské dotace na plochy, které jsou sekány územními pracovišti. Celkem Správa na své náklady v roce 2025 posekala 23,18 ha.

Na konci roku 2025, v době vegetačního klidu, byly zahájeny práce na odstraňování náletových dřevin z luk a pastvin na těchto lokalitách: Koskuba, Bučina, Šindlov, Slučí Tah. Celková plocha zásahu je cca 28 ha.

V roce 2025 byla provedena řada šetření zaměřených na pozemky v okolí nemovitostí cizích vlastníků. Na základě toho byla Odboru vnitřní správy předána řada podkladů pro uzavření nájemních nebo pachtovních smluv a také podněty k řešení problémových situací. Některé podněty byly předány Odboru ochrany složek přírody NP Šumava nebo Odboru ochrany kulturní krajiny a CHKO Šumava.

4.1.2. Pachtovní smlouvy

Stanovení vhodných managementů na zemědělsky obhospodařované půdě a činnosti spojené s existencí dotačních titulů AEKO a EZ (Agroenvironmentálně klimatická opatření a Ekologické Zemědělství)

Za účelem zajištění péče o krajinu Správa propachtovává některé pozemky k šetrnému zemědělskému hospodaření. Součástí pachtovních smluv je stanovený management na propachtovaných pozemcích zohledňující v plné míře potřeby ochrany přírody. Na konci roku 2025 končilo několik pachtovních

smluv, a tak byly uzavřeny nové pachtovní smlouvy na původní plošný rozsah s úpravami vycházejícími jak z požadavků Správy, tak z opodstatněných návrhů zemědělců. Dále byly uzavírány smlouvy na užívané pozemky převedené na Správu od Státního pozemkového úřadu (SPÚ). V souvislosti s převodem pozemků od SPÚ byly dále připravovány i podklady pro nájemní smlouvy na nezemědělsky užívané pozemky včetně kontroly stavu na místě. Tyto podklady byly připravovány i pro končící dosavadní nájemní smlouvy. Průběžně byly prováděny kontroly hospodaření a řešeny případné zjištěné nedostatky. Na začátku roku 2025 byla vypsána 4 výběrová řízení na propachtování pozemků vhodných k zemědělskému hospodaření a následně byly uzavřeny smlouvy s pachtýřem.

4.1.3. Realizace nadstavbových a speciálních managementů na bezlesí

V rámci nadstavbových managementů byla v roce 2025 zajišťována řada činností – seč vytipovaných lokalit (jak ruční seč, tak seč speciální mechanizací) a extenzivní pastva ovce, skotem a koňmi. Dále byly prováděny opakované zásahy na plochách s výskytem invazních rostlinných druhů - lupiny mnoholisté, kolotočnicku ozdobného, netýkavky žláznaté a obou invazních druhů zlatobýlů. Činnosti zahrnovaly mimo jiné i přípravu odborných podkladů pro realizaci veřejných zakázek pro výběr realizačních firem a rozsáhlou administrativní činnost spojenou s touto problematikou.

V roce 2025 bylo celkem ošetřeno extenzivní pastvou a sečí 138,07 ha (včetně ploch zahrnutých do projektu viz 4.1.5) výhrab mechorostů byl proveden na sedmi lokalitách, celkem na cca 1,1 ha. Tato nezbytná managementová opatření byla prováděna pro zachování a podporu biodiverzity stanovišť. Jedná se zejména o biotopy „smilkové trávníky“, „vřesoviště“, „slatinné louky“ a také pro podporu zvláště chráněných druhů např. hořec panonský (*Gentiana panonnica*), běloprstku bělavou (*Pseudorchis albida*), chřástala polního (*Crex crex*), tetřívka obecného (*Lyrurus tetrix*) apod. Biomasa z dodavatelky sečených ploch byla ukládána na místech určených Správou NPŠ. Správa kompostování uložené hmoty realizuje ve vlastní režii.

Pro sledování efektivity realizovaných managementových opatření bylo na již dříve založených plochách vyhotoveno opakované snímkování vegetace.

V rámci managementových opatření s cílem omezení šíření a redukce vyskytujících se invazních druhů rostlin byly v roce 2025 realizovány celkem zásahy na 61 ha prostřednictvím dodavatelů a zemědělských subjektů.

- Dodavatelské zajištění se týkalo 21 lokalit napříč celým územím NP. Z toho byly projektové lokality (16 lokalit - viz 4.1.4) hrazeny 100% dotací SFŽP a ostatní lokality (tj. 5) z programu MŽP PPK a SMVS. Dodavatelské služby byly zadávány dle výsledků veřejné soutěže v rámci dynamického nákupního systému, který má Správa pro tyto činnosti s dodavateli uzavřený.
- Prostřednictvím zemědělských subjektů byla redukce invazní lupiny mnoholisté zajištěna v roce 2025 celkem na ploše 25 ha ve třech lokalitách. Tyto akce byly hrazeny z programu PPK a jedna akce z rozpočtu Správy.

Invazní rostliny byly redukovány, vedle výše uvedených zásahů, také svépomocí prostřednictvím vlastních zaměstnanců Správy a také využitím dobrovolníků, studentských praxí a brigádníků z řad veřejnosti. Jednalo se zejména o ostatní invazní rostlinné druhy jako je netýkavka žláznatá a zlatobýlů kanadský a obrovský.

Udržitelnost projektu „Péče o bezlesí na území Národního parku Šumava“ byla v roce 2025 realizována zemědělskými subjekty v rámci jejich hospodaření na celkové ploše 42,7 ha.

4.1.4. Projekt Redukce stávajících populací invazní rostliny lupiny mnoholisté na vybraných lokalitách NP Šumava – II. Etapa

V roce 2023 byl ukončen čtyřletý projekt OPŽP s názvem „Redukce stávajících populací invazní rostliny lupiny mnoholisté na vybraných lokalitách NP Šumava – I. etapa“. Projekt řešil redukci invazní lupiny mnoholisté (dále jen lupina) na čtyřech vybraných lokalitách v NP Šumava. Lupinu v minulých letech Správa aktivně redukovala mimo projekt i na dalších lokalitách výskytu napříč celým územím národního parku. Pro úspěšné navázání započaté práce s redukcí lupiny na celém území Národního parku, byl pro následujících 6 let, v roce 2023, podán navazující projekt OPŽP s názvem „Redukce stávajících populací invazní rostliny lupiny mnoholisté na vybraných lokalitách NP Šumava – II. Etapa“, řešící redukci lupiny na většině silně invadovaných lokalit NP Šumava. Rozhodnutí o schválení projektu Správa obdržela na začátku roku 2024 a vzápětí započala s jeho realizací. Projekt si dává za cíl pokračovat v pravidelné a opakované redukci populací lupiny a tím zajištění jejího systematického oslabování a současně tím i tlumení jejího šíření. Samotnou redukcí je míněno opakované (min. 3x, většinou však 5x během vegetační sezóny) a dlouhodobé (každý rok trvání projektu) sekání/vytrhávání a odstraňování nadzemních částí lupiny na stanoveném území nejpozději v době květu tak, aby bylo znemožněno vysemenění a samotná rostlina byla oslabována.

Obrázek 39 Redukce populace invazní rostliny lupiny mnoholisté.

4.1.5. Projekt Zvýšení kvality biotopů pro předměty ochrany NP, EVL a PO Šumava v oblasti Knížecí Pláně – I. Etapa v letech 2023 – 2028

Ivo Hrazánek, Romana Roučková

<https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2024/03/info-pro-web-knizeci-plane.pdf>

V roce 2025 proběhla druhá sezona projektu „Zvýšení kvality biotopů pro předměty ochrany NP, EVL a PO Šumava v oblasti Knížecí Pláně – I. Etapa v letech 2023 – 2028“ (reg. číslo CZ.05.01.06/01/22_029/0000864). Projekt je financovaný Evropskou unií v rámci Operačního programu Životní prostředí. Projekt je zaměřen na podporu složek biodiverzity nelesních typů přírodních stanovišť a ptačích druhů na ně vázaných. Jedná se o péči zaměřenou na nelesní ekosystémy, především na sekundární bezlesí, ze kterého těží mnoho ohrožených druhů. Péče o

takováto stanoviště spočívá v přesně cílených a naplánovaných managementových opatřeních, mezi něž patří např. seče, pastva dobytka, prosvětlování lokalit či strhávání drnu. Takováto opatření přispívají ke zkvalitnění lučních společenstev a zvýšení biodiverzity a to nejen flory, ale i fauny, jenž je vázaná na nelesní ekosystémy. Mezi druhy rostlin, které jsou hlavními předměty ochrany tohoto projektu, patří např. zranitelná srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*), ohrožená orchidej prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) či kriticky ohrožený rozchodník huňatý (*Sedum villosum*), jehož populaci se již v minulých letech podařilo vhodným managementem navýšit z několika desítek na několik tisíc jedinců. Mezi významné druhy živočichů, které jsou na bezlesí vázané, patří např. silně ohrožený tetřev obecný (*Lyrurus tetrix*), chřástal polní (*Crex crex*) či silně ohrožená bekasina otavní (*Gallinago gallinago*). Vhodným managementem dochází k podpoře těchto druhů skrze zvyšování kvality jejich biotopů. Doba fyzické realizace projektu je stanovena od 1. 1. 2024 do konce roku 2029. Na projektu pracuje jeden odborný pracovník na plný úvazek a jeden odborný garant na 0,2 úvazku.

Minitendry se v roce 2025 soutěžily skrze zavedený dynamický nákupní systém. Celkem bylo v rámci projektu vysoutěženo 22 minitendrů speciálních managementů (seč, pastva ovcí, strhávání drnu) za 1 257 680,51 Kč na celkové ploše cca 26,15 ha. Rostlinná hmota získaná pomocí speciálních managementů (seče) je kompostována na místě, kde stála bývalá rota pohraniční stráže na Knížecích Pláních. Takto získaný kompost bude dále dle potřeby využit. V roce 2025 došlo k rozmetání již rozloženého kompostu na předem vytipovaných loukách v oblasti enklávy Knížecí Pláně. Kromě výše uvedených opatření byla ve spolupráci s ÚP Borová Lada na lokalitě provedena seč na 36 ha. Navíc dva pachtýři zemědělsky hospodaří v rámci lokality na 92 ha. V rámci projektové lokality jsou založeny tři trvalé monitorovací plochy (vždy po dvou čtvercích), na kterých probíhá fytoecologické snímkování, které monitoruje vliv managementových opatření na změny druhového složení rostlin a jejich pokryvnost. V roce 2025 proběhl na Knížecích Pláních také průzkum chemických vlastností půdy, který může přispět k plánování dalších managementů v lokalitě. Rok 2025 byl prvním rokem systematického entomologického průzkumu na lučních plochách Knížecích Plání. Průzkum je zaměřen na skupiny rovnokřídlí, noční motýli a denní motýli. Průběžné výsledky budou také zohledněny při plánování managementů.

Obrázek 40 Pastva ovcí je účinným prostředkem ochrany a zkvalitňování nelesních biotopů a složení rostlinného společenstva

4.2. Oddělení vod a mokřadů

Eva Zelenková

Oddělení vod a mokřadů se podstatnou měrou podílelo na dokončení závěrečné zprávy projektu LIFE: TRANS-BOUNDARY RESTORATION OF MIRES FOR BIODIVERSITY AND LANDSCAPE HYDROLOGY IN SUMAVA AND BAVARIAN FOREST a zejména pak aktivitami v rámci jeho udržitelnosti, které zahrnovaly monitoring revitalizovaných lokalit, publikace výsledků, četné komunikační akce pro veřejnost včetně dobrovolnických dnů na záchranu mokřadů a kosení luk pro tetřívky. Pokračoval monitoring rašelinišť v podobném rozsahu jako v předchozích letech. V rámci TAČR projektu „Obnova prameniště – zadržování vody v krajině přímo u zdroje“ bylo prováděno intenzivní mapování a inventarizace prameniště na území Šumavy. Pokračoval projekt zaměřený na posilování populace perlorodky na řece Vltavě i Blanici “Podpora populace perlorodky říční na Šumavě”.

4.2.1. Monitoring hydrometeorologických poměrů

Eva Zelenková

V roce 2025 pokračoval provoz systému bezobslužných malých sezónních mezoklimatických a hydrologických stanic. V provozu je 6 meteorologických stanic s GSM přenosem, osazených měření srážek, teploty vzduchu a půdy, rychlosti a směru větru. Dále je v provozu 11 hydrologických stanic s GPRS přenosem, které zajišťují měření průtoků. Stanice pod obcí Volary (měří i vodivost a teplotu) byla využita při monitoringu kvality vody Volarského potoka ovlivňovaného odlehčovými vodami. Další tři z nich také měří teplotu, pH a vodivost vody. Získaná data jsou zálohována v datovém archivu a dle potřeb využívána pro další analýzy.

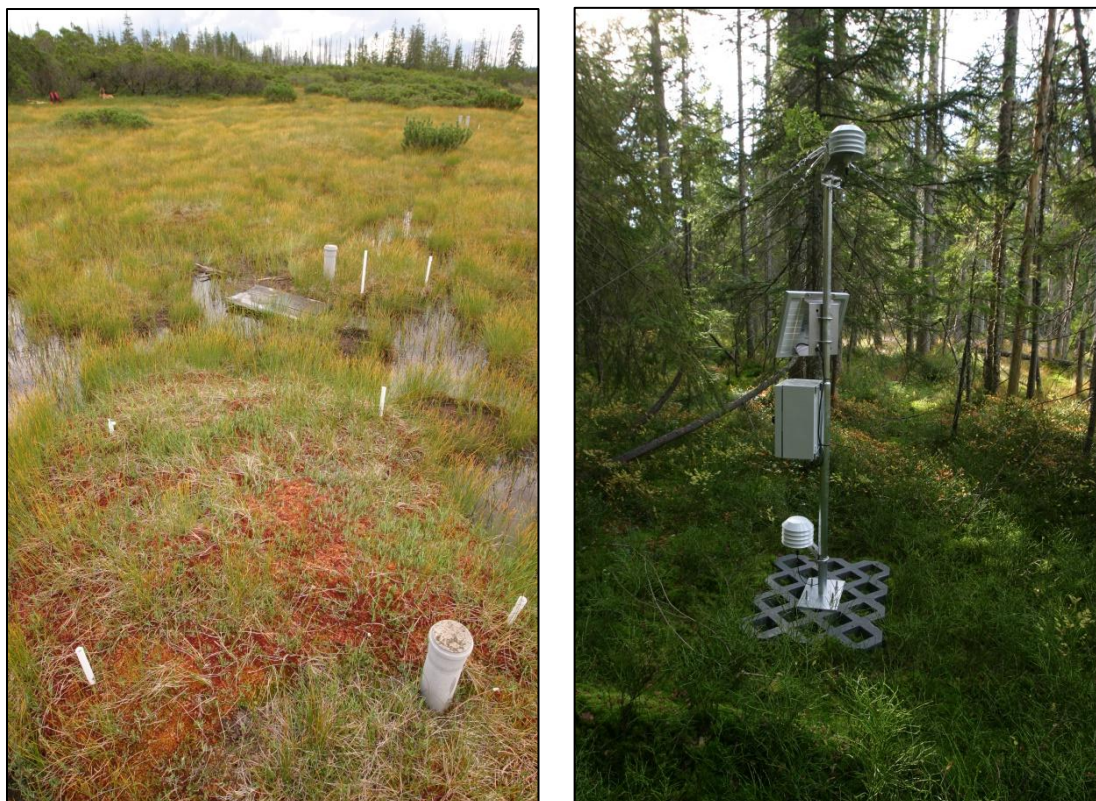
4.2.2. Monitoring šumavských rašelinišť

Ivana Bufková

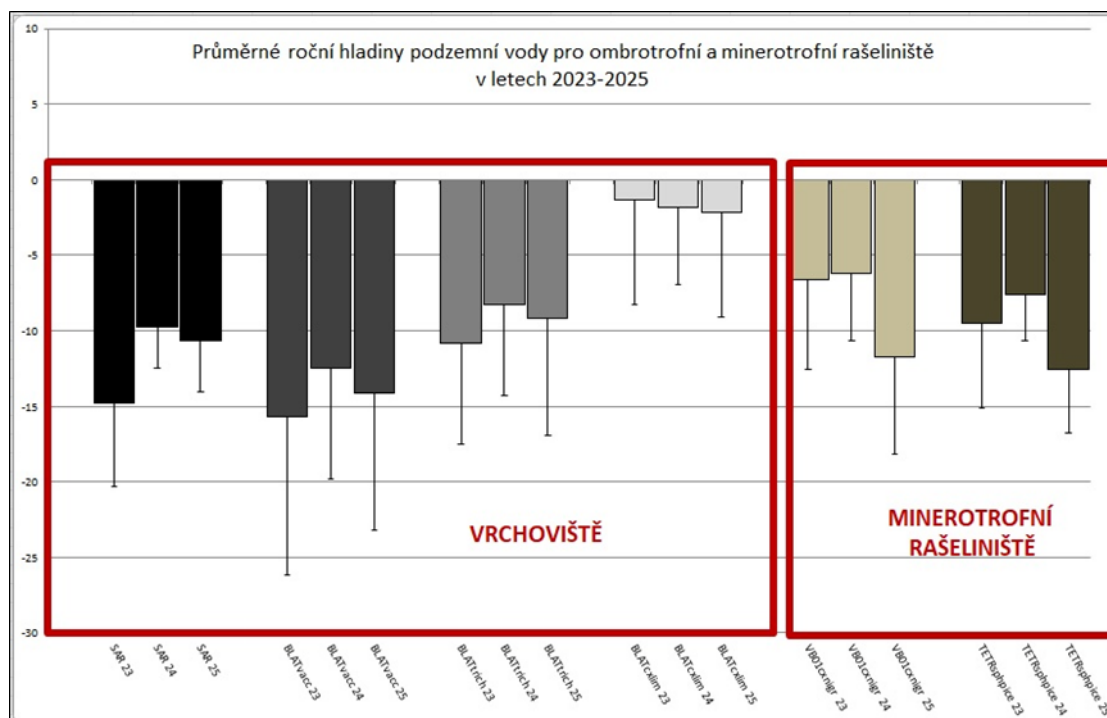
V roce 2025 pokračoval monitoring rašelinišť, který je zaměřen na vyhodnocení úspěšnosti prováděných revitalizačních opatření a sledování změn na rašeliništích, které souvisí s probíhající změnou klimatu a extrémními výkyvy počasí.

Metodika monitoringu rašelinišť zahrnovala měření hladiny podzemní vody, sledování kvality vody na odtoku z lokalit určených k revitalizaci a kontrolních toků z neovlivněných povodí, sledování mikroklimatických podmínek, vybraných půdních parametrů a vegetace. Ve stanovených profilech byly měsíčně odebrány vzorky vody, ve kterých bylo stanoveno pH, elektrická vodivost, DOC, TOC, SO₄, NO₃, N-NO₃, celkový N, NH₄, N-NH₄, PO₄, P-PO₄, celkový P, Ca, Mg, Al a celkové Fe). Mikroklimatické poměry byly charakterizovány pomocí dat o teplotě a vlhkosti vzduchu a půdy v rozdílných úrovních nad (0,3m a 2m) a pod povrchem půdy (0,15m a 0,3m). Srážky byly měřeny pomocí nevyhřívávaných srážkoměrů v období mimo zimní sezónu. Monitoring rašelinišť byl koordinován s monitoringem mokřadů revitalizovaných v rámci projektu LIFE for MIREs.

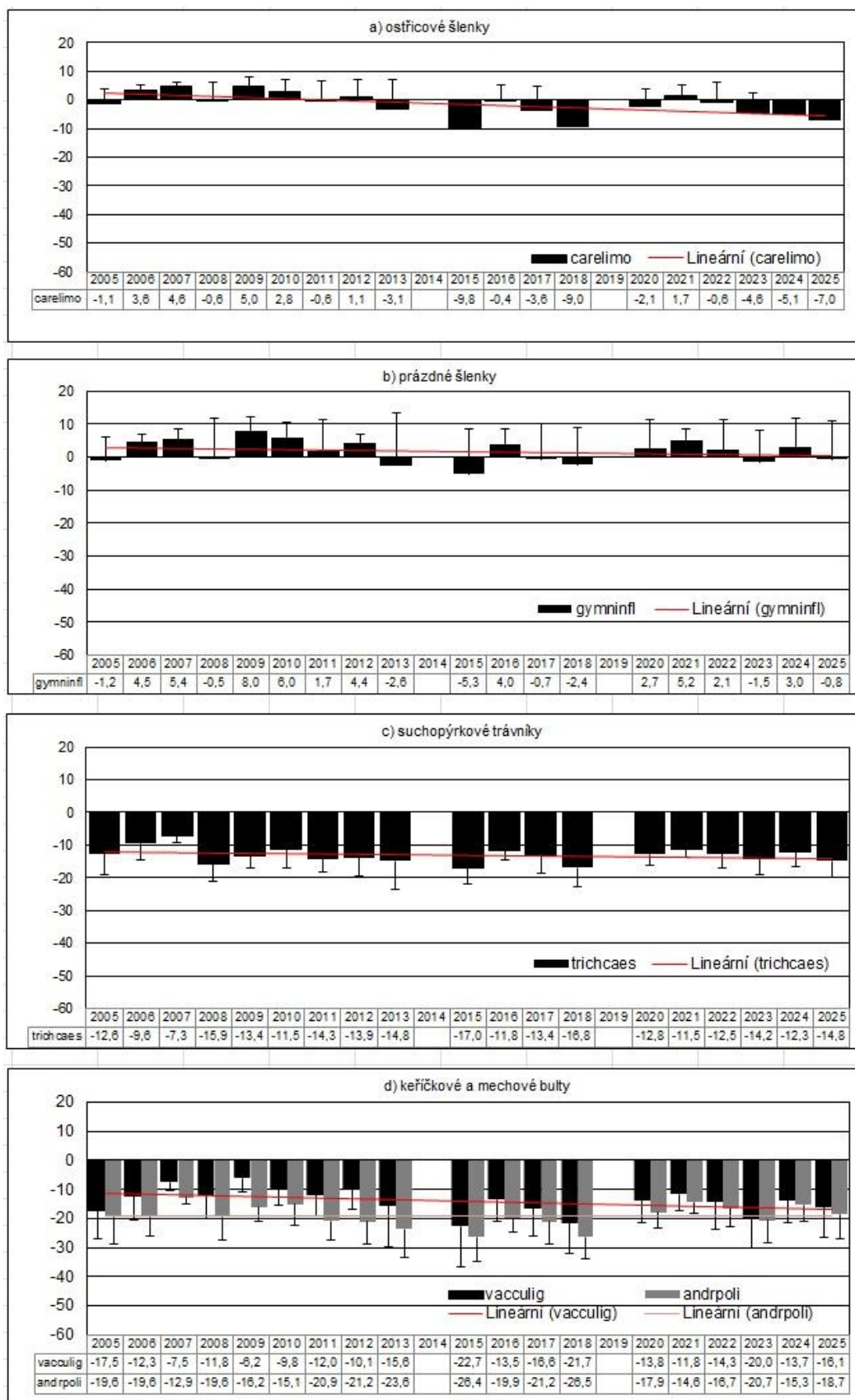
Sledovány byly odvodněné a následně revitalizované lokality a kontrolní přírodní lokality. Cílovými habitaty jsou horská a údolní vrchoviště, lesní a nelesní minerotrofní rašeliniště (rašelinné smrčiny a ostřicové fény).

Obrázek 41 Příklad sledovaných biotopů: vlevo horské vrchoviště Blatenská slať se sondami na měření hladiny podzemní vody a trvalými plochami pro sledování změn ve vegetaci; vpravo rašelinná smrčina (jako typ minerotrofního rašeliniště) v oblasti Tetřevských slatí s umístěnou stanicí zajišťující automatické měření mikroklimatických podmínek

Graf 3 Graf znázorňující meziroční srovnání průměrné hladiny podzemní vody z automatického měření pomocí tlakových sond na kontrolních nepoškozených vrchovištích a minerotrofních rašeliništích pro roky 2023-2025. V roce 2025 byl zaznamenán výrazný pokles hladin zejména na rašeliništích sycených podzemní vodou

Graf 4 Meziroční srovnání průměrné hladiny podzemní vody z manuálního měření v různých částech kontrolního zachovalého vrchoviště Blatenská sláť za uplynulých 20 let (2005-2025). Výsledky ukazují mírný pokles průměrných hodnot hladiny vody ve šlencích s reliktními společenstvy (s ostřicí mokřadní *Carex limosa*) a v sušších částech vrchoviště s keříčkovitými bulty s vložyní bahenní (*Vaccinium uliginosum*)

4.2.3. Projekt LIFE for MIRES

Eva Zelenková, Ivana Bufková

V roce 2024 byl ukončen šestiletý mezinárodní projekt „TRANS-BOUNDARY RESTORATION OF MIRES FOR BIODIVERSITY AND LANDSCAPE HYDROLOGY IN SUMAVA AND BAVARIAN FOREST“ a během prvních třech měsíců roku 2025 byl proveden finanční audit a sepsána obsáhlá závěrečná zpráva, která byla se všemi svými přílohami zaslána poskytovateli dotace. Zpráva byla po vypořádání drobných připomínek od EC přijata s konstatováním, že všechny stanovené cíle projektu byly splněny.

Po skončení projektu nastalo pětileté období udržitelnosti, ve kterém se předpokládá pokračování některých terénních aktivit, například **kosení** mokřadních luk za účelem zlepšování biotopů pro tetřívka obecného ve stejném rozsahu jako v projektu LIFE for MIRES (15ha) – finančně bylo hrazeno z PPK

Obrázek 42 Kosení mokřadních luk za účelem zlepšování biotopů pro tetřívka obecného

Současně byl ve stejném designu jako v předchozích letech prováděn **monitoring** revitalizovaných lokalit. Sledována byla hladina podzemní vody (15 lokalit), vlhkost půdy (25 lokalit), chemismus vody na odtoku z revitalizovaných povodí (6 závěrečných profilů), odtokové poměry (6 profilů) a vegetace (100 TMP). Na většině lokalit byl opakovaně proveden fotomonitoring.

Protože již v roce 2024 souběžně s LIFE projektem byly připravovány další **revitalizační akce** na území CHKO, proběhla v roce 2025 revitalizace těchto lokalit pod dohledem CHKO Šumava. Jedná se o lokalitu Najmanka (17ha) a zahájení revitalizace lokality Pasecká slať, která bude dokončena v roce 2026. Na lokalitě Pasecká slať byl zahájen hydrologický monitoring.

Podařilo se zpracovat a projednat **projektové dokumentace** k dalším pěti prameništím lokalitám (Souš, Schatzův les, Olšinka, Nad Poválkou a Rožnov). Revitalizace těchto lokalit proběhne v úzké návaznosti na TAČR projekt realizovaný kolegy z JČU v Českých Budějovicích, který zajistí monitoring a vyhodnocení úspěšnosti revitalizačních opatření. Dále probíhala **spolupráce** na revitalizačních projektech s Lesy České republiky (Keply, Křížový potok, Pustina), církevními lesy v Brdech (revitalizace a monitoring lesních prameništ v Brdech) nebo se společností Refugium a.s. (příprava projektové dokumentace pro lokalitu Výtoňské rašeliniště).

V roce 2025 proběhlo poměrně velké množství **akcí pro veřejnost** i odborníky. Výsledky prováděných revitalizací a jejich vyhodnocení byly předneseny na řadě českých konferencí týkajících se vody a mokřadů:

- XXII. Seminář z ekologie mokřadů a hydrobotaniky, 11. - 12. 2. 2025, Třeboň
- Zdravá krajina Plzeňského kraje, 20. 2. 2025, Plzeň
- LIFE project Brdy, upscaling workshop, 24. 4. 2025
- Sympozium Novohradské hory, krajina odolná i křehká, 18. 9. 2025, České Budějovice
- Hydrologie malých povodí, 7. - 9. 10. 2025, Hradec Králové
- Říční krajina, 23-24. 10. 2025, Litomyšl
- Naše příroda, 11. 11. 2025, Olomouc
- Vodní toky, 19-20. 11. 2025
- Konference ReCo – Evropský zelený pás, on-line, 5. 12. 2025

Proběhla řada přednášek pro studenty včetně terénních exkurzí, některé i spojené s promítáním filmu „Voda ztracená a vrácená“, dále přednášky a exkurze pro odborníky, politiky a různé zájmové skupiny nebo školy. Podařilo se uspořádat i několik dobrovolnických **Dnů pro rašeliniště**, kde se účastníci mohli seznámit a prakticky vyzkoušet s některými revitalizačními metodami.

Obrázek 43 Dobrovolnické Dny pro rašeliniště

Výsledky revitalizačních opatření byly publikovány odborné články v časopisech Veronica, ŽIVA, Šumava, Europarc-National Parks in sight.

4.2.4. Projekt TAČR „Obnova prameniště – zadržení vody v krajině přímo u zdroje“

Správa NP Šumava velmi úzce spolupracuje s JČU v Českých Budějovicích (nositel projektu) a MUNI v Brně na řešení tohoto projektu, jehož cílem je zjistit, (i) jaké jsou hlavní projevy degradace prameniště způsobené odvodněním, tj. jaký je její dopad na abiotické poměry a specifickou biotu prameniště, (ii) jaký dopad mají revitalizační opatření (zrušení odvodňovacích kanálů a trubkové drenáže, obnova přírodních vlasečnicových odtoků z prameniště) na obnovu bioty, (iii) zda dochází vlivem revitalizačních opatření ke stabilizaci vodního režimu a změně teploty a chemismu odtékající povrchové vody, a (iv) zda je na základě stanovených abiotických i biotických indikátorů žádoucí dosavadní technické postupy prováděných opatření upravit a jak. V rámci projektu je prováděna plošná inventarizace prameniště v oblastech Kotlina Křemelné, šumavské pláně, Želnavská hornatina a pravobřežní Lipno. Projekt dále sleduje 60 vybraných lokalit, kde porovnává kontrolní, degradovaná a revitalizovaná prameniště (vždy

20 lokalit v dané kategorii). 8 lokalit je detailně zkoumáno ve stavu před a po revitalizaci (tyto lokality zahrnují 2 prameniště revitalizovaná v rámci LIFE projektu, 2 prameniště obnovená v letošním roce a 4 prameniště připravená pro revitalizaci v letech 2026-2027, již zmíněná výše v textu). Jsou monitorovány změny zejména ve složení vegetace, makrozoobentosu, společenstev hub, dále kvalita vyvěrající vody a její teplota. Správa NP Šumava je aplikačním garantem projektu. V rámci projektu probíhá velmi těsná spolupráce s řešiteli projektu, vyjadřujeme se k metodikám sběru i vyhodnocení získaných dat, společně probíhají diskuze nad jejich interpretací i dalším využitím při praktické ochraně pramenišť.

Obrázek 44 Příklad zachovalého prameniště v kotlině Křemelné nad Vysokými lávkami.

Obrázek 45 Příklad prameniště zničeného odvodněním v kotlině Křemelné v oblasti Stodůlek.

4.2.5. Perlorodka říční

Eva Zelenková

V roce 2025 pokračoval projekt „Podpora populace perlorodky říční na Šumavě“, který zahrnuje aktivity na řece Vltavě i Blanici a je hrazen z OPŽP. Na hydrobiologické stanici proběhlo několik odborných setkání a besed v rámci Roku návratů.

V roce 2025 byla opět provozována mechanická protimigrační bariéra v profilu Pašerácký most, ale efekt tohoto zařízení nesplňuje očekávání nejen z důvodu netěsnosti bariéry, ale velmi častého zanášení splávím, na jehož tvorbě se významnou měrou podílí činnost bobra. Pro umístění trvalé protimigrační bariéry byl vybrán profil v úseku řeky pod Želnavou, což zabezpečí ochranu maximálně možného úseku řeky. Po prověření možných variant řešení, včetně čistě elektrické, je nakonec zadáno zpracování dokumentace na původní řešení – mechanicko – elektrické bariéry. Projekt na realizaci bude podán do OPŽP.

V rámci projektu OPŽP pokračovaly odchovy perlorodek ve spolupráci s rybí líhní na Borových Ladech – vypuštění cca 600 pstruhů do řeky Vltavy nainvadovaných v předchozím roce a držných v kontrolovaných podmínkách rybí líhně. Příprava/odchyt pstruhů pro polopřirozené odchovy (cca 80 jedinců) a pro invadaci s následným vypuštěním pstruhů (cca 500 jedinců) před začátkem uvolňování juvenilních perlorodek (proběhne v květnu – červnu roku 2026). Bylo pečováno o odchovné klíčky se staršími perlorodkami a na začátku léta byl proveden výsadek 700 jedinců mladých perlorodek do pečlivě vytipovaných mikrohabitatů řeky Vltavy a 650 do řeky Blanice. Pro obě lokality bylo polopřirozeným odchovem získáno cca 100 000 perlorodek stáří 0+. Starší výsadky byly opět monitorovány a bylo potvrzeno, že při dobrém výběru míst pro vysazení perlorodek velké procento vysazených perlorodek zůstává na místě, a to i čtyři roky po vysazení – při kontrolách je obnovováno značen výsadek ploch. Sezóna byla silně poznamenána nedostatkem vody a transportem jemného zákalu řekami. V rámci projektu pokračuje monitoring kvality vody – na 7 dlouhodobě sledovaných profilech v povodí Vltavy a 8 profilech v povodí Blanice jsou 1x měsíčně odebrány vzorky vody. Pokračuje také kontinuální měření vodivosti v obou povodích k podchycení epizodických zdrojů znečištění. Proběhl monitoring rybí obsádky na šesti úsecích v povodí Vltavy a jednom na řece Blanici.

Obrázek 46 Perlorodka říční

4.3. Oddělení monitoringu lesa

Martin Starý

Oddělení monitoringu lesa se primárně zabývá dlouhodobým sledováním vývoje lesních ekosystémů. Při výzkumu a monitoringu spolupracujeme s kolegy z německého NP Bavorský les, s resortními institucemi, univerzitami, vědeckými pracovišti či občanskými sdruženími. Vývoj lesních porostů v území ponechaném samovolnému vývoji sleduje projekt Biomonitoring lesních ekosystémů. Součástí oddělení je taxační skupina, která se zabývá tvorbou lesních hospodářských plánů na podkladě provozní inventarizace lesa, v roce 2025 probíhala obnova na LHC Modrava. Společně s bavorskými kolegy spolupracujeme nebo jsme spolupracovali na několika společných projektech týkající se přeshraničního monitoringu a výzkumu. V roce 2025 probíhalo několik projektů mezinárodní spolupráce spolufinancovaný z Programu přeshraniční spolupráce ČR- Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS. Zároveň započal a probíhal projekt ForBest a Horizon Europe, které se zaměřují na zpracování a vyhodnocení především stávajících monitoračních dat Správy NP Šumava. V roce 2025 proběhl odborný workshop na Kvildě Datapool meeting. V rámci této iniciativy jsou přeshraničně ve spolupráci s NP Bavorský les sdílena data a aktivity v oblasti dálkového průzkumu lesa. Oddělení monitoringu lesa je zároveň nositelem odborného periodika Silva Gabreta, které je zařazené v databázi SCOPUS. V roce 2025 zde bylo publikováno 8 vědeckých prací viz <https://www.npsumava.cz/silva-gabreta/>. Oddělení zároveň koordinuje plnění Nálezové databáze AOPK ČR.

4.3.1. Biomonitoring lesních ekosystémů NP Šumava

Pavla Čížková

Charakteristika a časový rámec projektu

Biomonitoring lesních ekosystémů NP Šumava je dlouhodobý projekt monitoringu lesa v NP Šumava v území ponechaném samovolnému vývoji. Při pilotní verzi projektu v roce 2008 jsme změřili 130 ploch v habitatu 9410 Acidofilní smrčiny (soustava Natura 2000). V letech 2009-2018 jsme monitorační plochy měřili bez ohledu na habitat soustavy Natura 2000. V roce 2018 jsme ukončili I. cyklus měření, při kterém jsme změřili 1 079 ploch, přehled ploch viz Obrázek 47. V roce 2019 jsme zahájili II. cyklus měření a za roky 2019-2025 jsme zopakovali šetření na 770 plochách. V Tabulka 76 je uvedený časový rámec projektu od jeho zahájení a v Tabulka 77 je počet ploch, které změřili jednotliví vedoucí monitoračních skupin v roce 2025.

Tabulka 76 Počet ploch změřených v jednotlivých letech od zahájení projektu v roce 2008.

rok	pilotní projekt	I. cyklus	II. cyklus
2008	130	---	---
2009	---	151	---
2010	---	155	---
2011	---	139	---
2012	---	119	---

rok	pilotní projekt	I. cyklus	II. cyklus
2013	---	97	---
2014	---	89	---
2015	---	103	---
2016	---	96	---
2017	---	51	---
2018	---	79	---
2019	---	---	118
2020	---	---	120
2021	---	---	120
2022	---	---	110
2023	---	---	110
2024	---	---	97
2025	---	---	95
celkem	130	1079	770

Tabulka 77 Počet ploch změřených v roce 2025 jednotlivými vedoucími monitoračních skupin.

vedoucí	počet ploch změřených v roce 2025
Čížková Pavla	46
Staňková Pavla	49
celkem	95

Metodika sběru dat

Pro sběr dat byla použita znáhodněná síť bodů s krokem 353,55 m, která vychází ze sítě použité při Velkoplošné inventarizaci lesů (VIL) NP Šumava a navazuje na Provozní inventarizaci lesů (PIL) NP Šumava. Na průsečících této sítě byly založeny kruhové monitorační plochy s výměrou 500 m² a poloměrem 12,62 m. Středů monitoračních ploch jsou fixovány geodetickými mezníky. Na každé ploše zaznamenáváme pozice a vlastnosti živých stromů, souší, pahýlů souší, pařezů a ležícího tlejícího dřeva, počítáme a popisujeme zmlazení dřevin a zapisujeme druhy bylinného patra včetně jejich pokryvnosti.

Výsledky

Průběžné zprávy a závěrečná zpráva s vyhodnocením I. cyklu šetření (2009-2018) jsou k dispozici u vedoucího odboru Ochrany přírody a vedoucího oddělení Monitoringu lesa. Výsledky průběžně publikujeme v odborných periodících i populárně naučných časopisech.

Následuje přehled základních charakteristik jednotlivých vrstev z vyhodnocení I. cyklu měření (1079 ploch, 2009-2018).

Zmlazení dřevin

Na 93 % ploch byla hustota zmlazení vyšší než 100 ks/ha, na 84 % inventarizačních ploch byla vyšší než 500 ks/ha a na více než 10 % ploch byla hustota zmlazení vyšší než 15 000 ks/ha. Průměrný počet jedinců zmlazení je 6 323 ks/ha. Průměrná hustota zmlazení je dvanáctkrát vyšší než průměrná hustota živých stromů a téměř devětkrát vyšší než průměrná hustota živých stromů a souší celkem. Ve zmlazení dominuje smrk ztepilý (78 %), následuje buk lesní (9 %) a jeřáb ptačí (5 %). Množství zmlazení na jednotlivých monitoračních plochách viz Obrázek 47.

Stromové patro

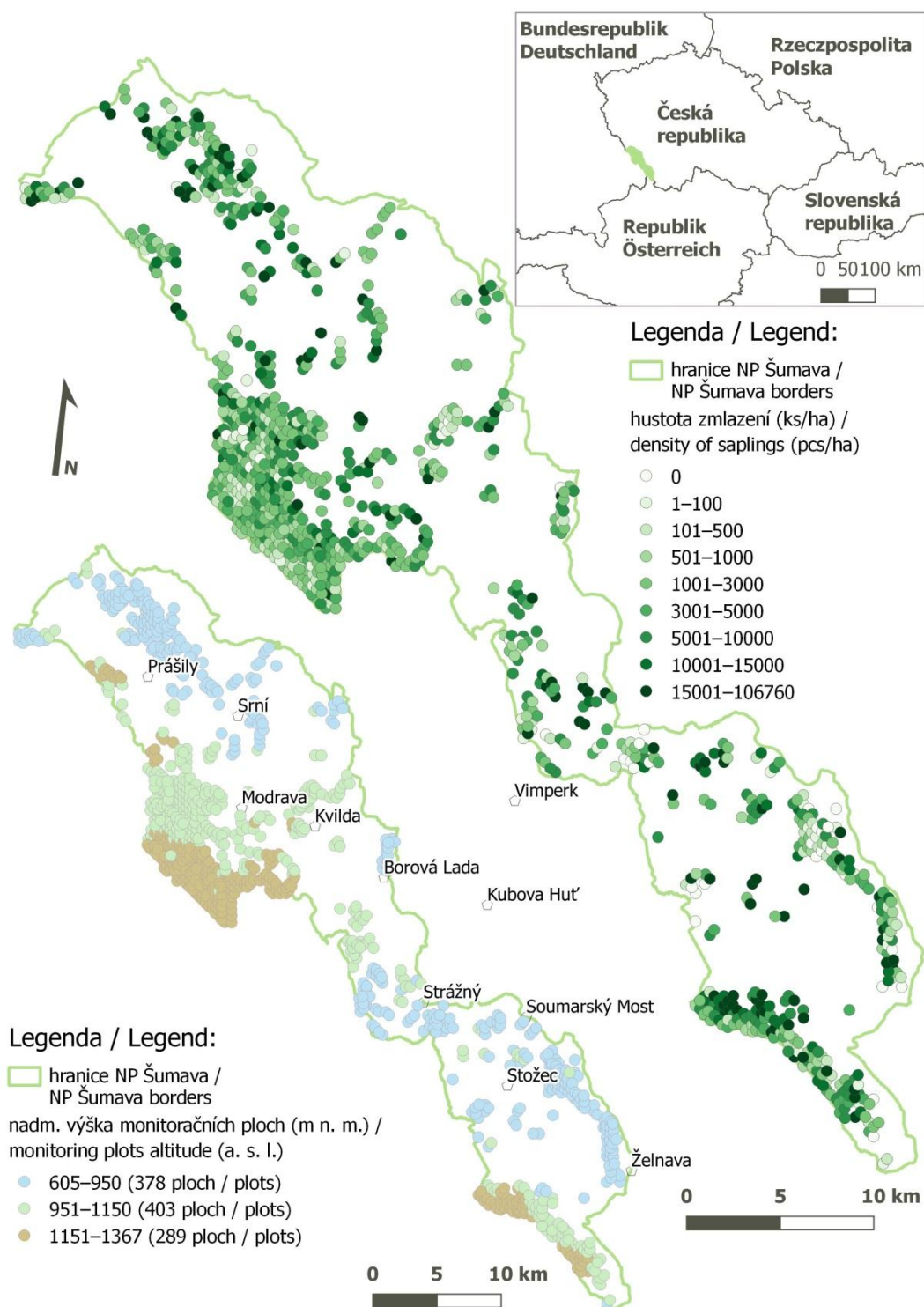
Celková průměrná hustota stromového patra (živé stromy a souše dohromady) je 739 ks/ha. Průměrná hustota živého stromového patra je 525 ks/ha, z toho 82 ks/ha jsou stromy s výčetním průměrem nad 30 cm. Průměrná výčetní kruhová základna živého stromového patra činí 20,4 m²/ha. Z celkového zjištěného počtu stromů tvoří 71 % živé stromy a 29 % souše. Disturbance neměly vliv na změnu druhové skladby lesa, smrk zůstává se 71 % dominantní dřevinou živého stromového patra, po něm následuje buk lesní 12 %, břízy 7 % a borovice lesní 5 %. Mezi soušemi dominuje smrk (89 %).

Tlející dřevo

V průměru se na plochách vyskytuje 92 m³/ha tlejícího dřeva, 90 % představují ležící kmeny a 10 % pahýly souší a pařezy po těžbě s výškou nepřesahující 1,3 m (souše na 1,3 m výšky nejsou v tomto přehledu zahrnuty). Tlející dřevo pokrývá průměrně 5 % plochy monitorovaného území a vyskytuje se na něm více než 8 % veškerého zmlazení dřevin, především smrku ztepilého. Tlejícímu dřevu dominuje smrk ztepilý (86 %), následuje buk lesní (2 %) a borovice lesní (1 %). Nejvíce tlejícího dřeva je v počátečním stadiu rozkladu (70 %), v pokročilém stadiu rozkladu je více než 10 % kmenů, pahýlů a pařezů.

Bylinné patro

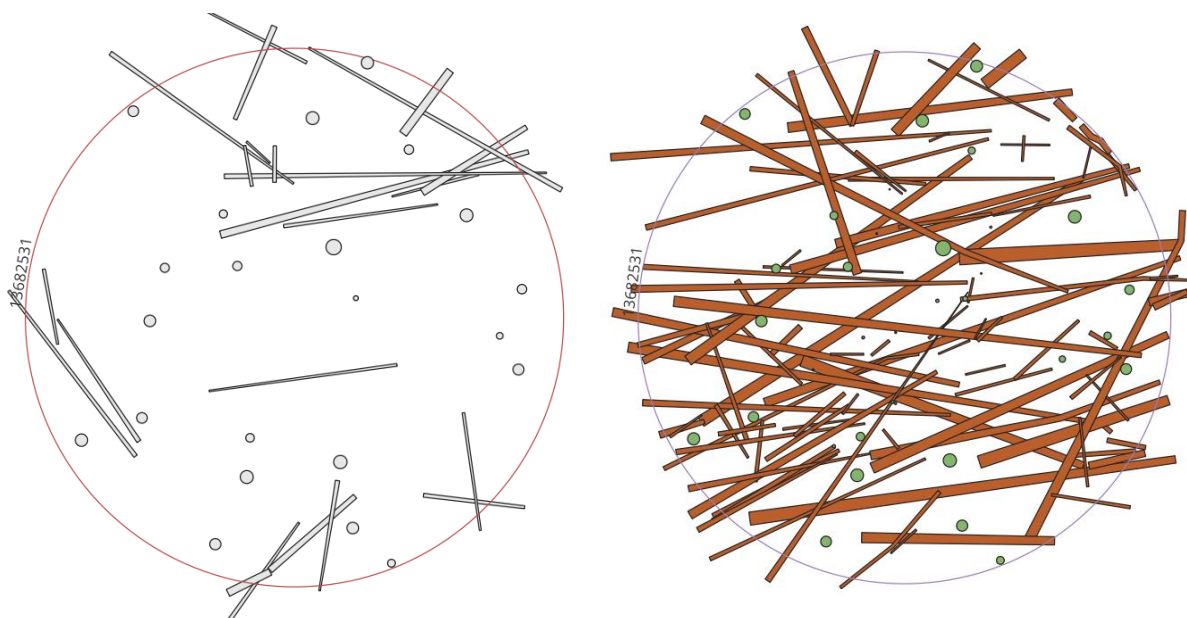
Na všech plochách jsme zaznamenali celkem 436 druhů bylinného patra. Průměrně se na monitorační ploše nacházelo 13 druhů, nejméně 1 a nejvíce 61 druhů bylinného patra. Nejčastějšími dominantami (pokryvnost nad 50 %) bylinného patra jsou brusnice borůvka (dominuje na 201 plochách), třtina chloupkatá (dominuje na 173 plochách) a metlička křivolaká (dominuje na 65 plochách).

Obrázek 47 Rozmístění 1079 monitoračních ploch. Na menší mapě je barevnou škálou zobrazená nadmořská výška a na větší mapě je odstíny zelené barvy znázorněná hustota jedinců zmlazení na jednotlivých monitoračních plochách (zdroj obrázku: Čížková, Červenka, Hubený (2020) Monitoring zmlazení dřevin v bezzásahovém území Národního parku Šumava, Silva Gabreta vol. 26).

Obrázek 48 Biomonitorační plocha 110 728 v jižní části NP Šumava, pod vrcholem Tokaniště. Les je posetý rozptýlenými balvanými. O několik minut později brigádnice zaměřovaly polohu smrkového kmene, který leží na vrcholech dvou téměř čtýřmetrových balvanů.

Obrázek 49 Biomonitorační plocha 13 682 531 na jižním svahu kopce Strážný. Vlevo je stav v roce 2012 a vpravo stav v roce 2023. Mezi těmito 2 monitoračními cykly došlo k odumření stromového patra, smrkové souše se rozlámaly a pokryly většinu monitorační plochy. Některé kmeny z předchozího šetření už jsme v roce 2023 nebyli schopni identifikovat.

4.3.2. Nálezová databáze

Pavla Čížková

Nálezová databáze je určená pro shromažďování a ukládání jak náhodně zjištěných, tak plánovaně a organizovaně sebraných záznamů o výskytu druhů živočichů, rostlin a hub. Data v nálezové databázi slouží jako zdroj informací o výskytu druhů na území NP a CHKO Šumava a jsou nepostradatelným nástrojem při rozhodování ve správních řízeních Správy Národního parku Šumava a při praktické ochraně přírody.

Správa Národního parku Šumava má od 6. 1. 2010 oprávnění k zadávání záznamů do nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny (dále ND AOPK) a současně k užívání této databáze. Povinnost zapisovat druhy do ND AOPK mají na základě interního dokumentu D27 Správy Národního parku Šumava „Plnění nálezové databáze ochrany přírody“ všichni zaměstnanci, kteří při výkonu svých pracovních povinností tráví alespoň část času v terénu a mají v pracovní náplni uvedenou povinnost plnit nálezovou databázi.

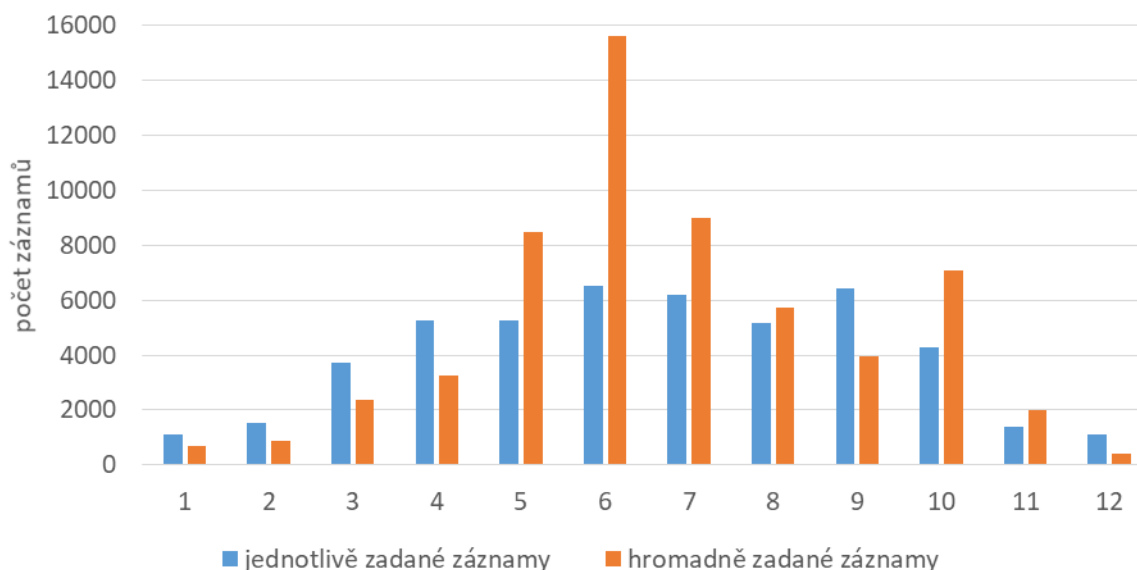
K 10. 02. 2026 bylo v ND AOPK na území NP a CHKO Šumava uloženo celkem 1 778 505 záznamů. V NP Šumava bylo k 10. 02. 2026 zaznamenáno 8 438 druhů, v CHKO Šumava 9 249 druhů, viz Tabulka 78. V období 1. 11. 2024 - 31. 10. 2025 bylo registrovaných 172 účtů s přiřazením ke Správě NP Šumava. Prostřednictvím těchto účtů bylo v tomto období zadáno 107 477 záznamů, z toho 48 008 záznamů jednotlivě (prostřednictvím mobilní aplikace BioLog nebo webového rozhraní Biolog či ND) a 59 469 záznamů prostřednictvím hromadného importu záznamů, viz Tabulka 79. V Graf 5 je rozdělení počtu záznamů zadaných 1. 11. 2024 - 31. 10. 2025 podle měsíce pozorování.

Tabulka 78 Počet záznamů/druhů uložených v ND AOPK na území národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava. Stav k 10. 02. 2026.

rok	počet záznamů			počet druhů	
	NP Šumava	CHKO Šumava	celkem	NP Šumava	CHKO Šumava
2022	555 238	721 938	1 277 176	6 398	6 543
2023	672 982	849 729	1 522 711	7 344	8 294
2024	744 750	896 142	1 640 892	8 211	9 112
2025	802 140	976 365	1 778 505	8 438	9 249

Tabulka 79 Počet účtů a záznamů zadaných v období 1. 11. 2024 - 31. 10. 2025 pro jednotlivé odbory.

odbor	počet účtů	počet záznamů			průměrný počet jednotlivých záznamů na účet
		jednotlivé	hromadné	celkem	
23 ochrany přírody	35	32273	4612	36885	922
24 péče o lesní ekosystémy	64	8109	334	8443	127
34 vnitřní správy	4	20	0	20	5
51 ochrany složek přírody NPŠ	44	3899	621	4520	89
71 ochrany kulturní krajiny a CHKOŠ	16	1725	51516	53241	108
97 ředitel	9	1982	2386	4368	220
celkem	172	48008	59469	107477	279

Graf 5 Počet záznamů zadaných 1. 11. 2024 - 31. 10. 2025 podle měsíce pozorování. Zobrazeno 107 477 záznamů.

4.3.3. Případové studie

Pavla Čížková

Monitoring teplotně vlhkostních charakteristik na Hraničnicku a Smrčině

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR v. v. i.

Od roku 2018 jsou s pomocí dataloggerů TMS4 kontinuálně měřeny mikroklimatické charakteristiky v lesních porostech na Smrčině a Hraničnicku. Síť mikroklimatických stanic v současné době tvoří celkem 59 lokalit osazených dataloggerem TMS4 výrobce TOMST, které jsou opatřeny ochrannou klecí proti poškození zvěří a jejich poloha je precizně zaměřená diferenciální GPS. Cílem je popsat teplotní charakteristiky různých vývojových fází lesa.

V roce 2022 jsme 10 TMS4 dataloggerů umístili na 3 vývraty v sedle mezi Alpou a Smrčinou. Datalogger jsou umístěné na nejvyšší místo vývratu, na patu vyvráceného koláče a na půdní povrch na okraj vyvráceného koláče. Cílem je porovnat teplotní charakteristiky vývratových mikrostanovišť.

Podrobné zprávy z jednotlivých let jsou k dispozici na Správě NP Šumava.

Projekt byl v letech 2018-2023 financovaný z programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny a v roce 2024-2025 z programu Národní plán obnovy.

Monitoring lesních mravenců a želvušek na Smrčině

Zhotovitel mravenci: Mgr. Jiří Tůma PhD. z Biologického centra AV ČR, v. v. i., Ústavu půdní biologie a biogeochemie.

Zhotovitel želvušky: Mgr. Michala Tůmová PhD. z Biologického centra AV ČR, v. v. i., Ústavu půdní biologie a biogeochemie.

V zájmovém území bylo na jaře 2020 v porostech s živým stromovým patrem vytyčeno 10 velkých čtvercových ploch o straně 20 m (a' 400 m²). Tyto plochy jsou pro oba projekty společné.

Cílem tohoto projektu je popsat druhovou skladbu a odhadnout početnost mravenců a želvušek v porostech s živým stromovým patrem, jejich změny při probíhající gradaci lýkožroutů a další vývoj po odeznění gradace. Na podzim 2024 bylo stromové patro na 8 velkých plochách zcela odumřelé, na zbývajících 2 plochách byla nejméně polovina úrovňových stromů stále živá.

Na 10 velkých plochách hledáme hnízdní kupy mravenců. Ve třech vnitřních rozích velké plochy (HL – horní levý roh, HP – horní pravý roh a SP – spodní pravý roh) jsme vyznačili malé čtvercové plochy (a' 1 m²), kde jednou ročně po dobu 10 minut hledáme a sbíráme všechny jedince mravenců. Na těchto menších plochách také zapisujeme pokryvnost dominantních rostlin, případně pokryvnost opadu.

Vzorky pro monitoring želvušek odebíráme dvakrát ročně ve třech opakováních, tj. ve třech rozích (HL – horní levý roh, HP – horní pravý roh a SP – spodní pravý roh) vně 10 velkých čtvercových ploch. Celkem při každé vzorkovací kampani odebíráme 30 vzorků pro zachycení podoby společenstva želvušek v jednotlivých letech, včetně případné sezónní variability.

Podrobné zprávy z jednotlivých let jsou k dispozici na Správě NP Šumava.

Oba projekty byly v letech 2020-2023 financované z programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny a v roce 2024-2025 z programu Národní plán obnovy.

Monitoring zmlazení na pasekách a dalších vybraných lokalitách

Pavla Čížková

Od roku 2018 monitorujeme zmlazení na pasekách. Cílem tohoto projektu je porovnat skutečnou hustotu a druhovou skladbu zmlazení na pasekách s hustotou a druhovou skladbou umělých výsadeb.

Na území zájmových lokalit (seznam lokalit viz Tabulka 80) jsme položili pravidelnou čtvercovou síť s krokem nejčastěji 150 m a na průsečících této sítě jsme založili kruhové monitorační plochy s výměrou 500 m² a poloměrem 12,62 m. Středů monitoračních ploch fixujeme až od roku 2023, pro jejich vyznačení používáme dřevěné kolíky. Na každé ploše počítáme a popisujeme zmlazení dřevin a zapisujeme druhy bylinného patra včetně jejich pokryvnosti. Spočtené hodnoty následně porovnáváme s hustotou a druhovou skladbou výsadeb v dané lokalitě.

Podrobné zprávy z jednotlivých lokalit jsou k dispozici na Správě NP Šumava.

Tabulka 80 Počet ploch založených na jednotlivých lokalitách a rok jejich prvního a druhého zaměření

lokality	počet ploch	1. měření	2. měření
paseka u jezera Laka	11	2018	2023
paseka u Lenory	7	2019	2024
vrchol Poledníku	12	2019	2025
paseka u Jelení	8	2021	---
Paseka Říjiště	10	2022	---

Obrázek 50 Porovnání stavu zmlazení na vrcholu Poledníku na ploše 110 v roce 2019 (nahore) a 2025 (dole). Změnila se především výšková struktura zmlazení.

4.3.4. Projekt FORbEST

Jitka Zenahlíková

Obrázek 51 Logo projektu FORbEST

Safeguarding Carbon and Biodiversity across European Forest Ecosystems through Multi-actor Innovation

Projekt FORbEST je mezinárodní iniciativa financovaná z programu Horizon Europe, realizovaná v období květen 2025 – duben 2029 (grant č. 101181878). Projekt koordinuje University of Oulu (Finsko) a sdružuje 18 partnerů z přibližně deseti evropských zemí. Jeho cílem je posílit ochranu biodiverzity a ukládání uhlíku v lesních ekosystémech a přispět k jejich vyšší odolnosti vůči změně klimatu.

Projekt propojuje výzkum a praxi napříč pěti biogeografickými regiony Evropy a jednou oblastí mimo EU. Využívá kombinaci terénních metod a moderních přístupů, jako je dálkový průzkum, pokročilé datové analýzy, umělá inteligence či nové metody monitoringu biodiverzity. Důležitou součástí jsou tzv. Living Labs („živé laboratoře“), které umožňují zapojení místních aktérů do testování a spoluvytváření řešení.

Rok 2025 byl obdobím zahájení projektu a nastavování spolupráce. Po květnovém oficiálním startu proběhlo v červnu úvodní setkání partnerů v Bruselu. V průběhu roku byla připravena projektová identita a spuštěny webové stránky www.forbestproject.eu. Intenzivně probíhala tvorba projektové příručky, společného glosáře a příprava plánu pro sdílení dat. Současně byla zahájena harmonizace metodik výzkumu mezi partnery.

Správa NP Šumava je jedním z pěti území typu Living Lab a zapojuje se jako pilotní území pro testování přístupů a sdílení dat. V roce 2025 proběhla společná jednání Living Labs, školení zaměřené na vzájemné poznání území, zapojení stakeholderů a příprava metodiky jejich mapování. Byla také provedena kompletace dostupných dat z území NP Šumava a zahájeno jejich sdílení pro další zpracování.

Rok 2025 tak položil základy pro následující fázi projektu, která bude zaměřena na realizaci pilotních aktivit a formulaci doporučení pro udržitelnou správu lesních ekosystémů.

Obrázek 52 Členové týmu projektu

4.3.5. Obnova lesního hospodářského plánu (LHP)

Jiří Zelenka

V roce 2025 pokračovala obnova lesního hospodářského plánu na LHC Modrava o rozloze 8 306,4 ha. Nové LHP bude platné od 1. 1. 2026 – 31. 12. 2037.

LHP je zpracováváno metodou tvorby LHP na podkladě provozní statistické inventarizace lesů pro nepravidelně až bohatě strukturované. Toto LHP je druhé, které je tvořeno na základě nové vyhlášky 186/2022 sb., platné od 1. 1. 2023, kterou se mění vyhláška 84/1996 sb., o lesním hospodářském plánování. Vyhláška zavádí nový přístup k lesům zařizovaným metodou inventarizačních ploch. LHP na LHC Modrava je tvořeno v souladu s Metodikou tvorby LHP na podkladě provozní inventarizace, kterou vydalo MŽP v roce 2004. Vyhotovení LHP je v souladu s harmonogramem obnov LHP v NP Šumava.

Na projektu obnova LHP na LHC Modrava se podílejí pracovníci Odboru Péče o lesní ekosystémy NP - pracovníci Oddělení lesního provozu, pracovníci ÚP Stráže a ochrany přírody, pracovníci Oddělení informatiky a GIS, oddělení nemovitého majetku a rovněž pracovníci Odboru ochrany přírody (Taxační skupina NPŠ) a pracovníci, kteří poskytli odborné podklady pro žádost rozhodnutí v pochybnosti o zařazení ostatních pozemků (mimo lesní pozemky) do PUPFLu. Jedná se o rozsáhlé plochy v různém stadiu sukcese, které nejsou dlouhodobě zemědělsky využívány. Nově také v průběhu roku 2025 vznikla skupina 2 pracovníků SPI (statistické provozní inventarizace), kteří kontrolovaly dodávaná data IFEREM.

Na projektu spolupracují rovněž externí dodavatelé: společnost IFER – Ústav pro výzkum lesních ekosystémů, s. r. o., který zajišťuje sběr dat na inventarizačních plochách pomocí subdodavatele prací ING-FOREST s.r.o. a firma Topol Pro, poskytující SW pro zpracování podrobných popisných dat – TAX, LED. Činnost provozní inventarizace lesa je řešena na základě smlouvy o dílo.

V roce 2025 byla úspěšně dokončená taxační část tvorby LHP na LHC Modrava. Poslední úpravy proběhly koncem roku 2025 nad novými orto snímky a příkazem ředitele o DP.

4.3.6. Inventarizační část obnovy LHP

Inventarizační projekt je zpracováván na základě smlouvy o dílo s firmou IFER – Ústav pro výzkum lesních ekosystémů, s. r. o. Používaná metodika je odvozena z Metodiky tvorby lesního hospodářského plánu na podkladě provozní inventarizace (Černý et al. 2004) a upravena pro potřeby NP Šumava. V roce 2023 byla také metodika upravena dle požadavků vyhlášky 186/2022 sb. Práce na inventarizačních plochách probíhaly v roce 2025 od května do konce října.

Bohužel při kontrole dat docházelo k neustálému nacházení hrubých chyb. Firma IFER se také dostala do časové tísně, kterou jí Správa pomohla vyřešit smlouvou o méně pracích. Tyto plochy změřily zaměstnanci NP nad rámec své agendy. Přes veškerou snahu NP o spolupráci, včasné kontroly, předávání zkontrolovaných dat aj., došlo ze strany firmy k odevzdání díla, které je předmětem dalších jednání i v roce 2026.

Ke sběru a vyhodnocení dat bylo používáno softwarové a hardwarové vybavení FieldMap. Pro potřeby výpočtu závazných ustanovení se však využívá standardní Excel dle metodického doporučení NLI a vzorců z přílohy č. 6. Terénní šetření v rámci provozní statistické inventarizace proběhlo na celém území LHC Modrava ve znáhodněné síti o sponu 250 x 250 m na kruhových inventarizačních plochách o poloměru $r = 12,62$ m. LHC Modrava je už čtvrté celé LHC, na kterém proběhlo opakované šetření SPI v plném rozsahu. Na LHC Modrava se přeměřilo 1445 ploch.

4.3.7. Historický průzkum lesů na území Národního parku Šumava

Tomáš Kodad

V roce 2025 byla v rámci projektu Historického průzkumu lesa sepsána žádost o finanční prostředky z Národního plánu obnovy na digitalizaci 75 historických map velkostatků Prášíly – Dlouhá Ves, Vimperk a Český Krumlov. Tyto prostředky byly schváleny a práce na digitalizaci zadány dodavatelským subjektům. Dílo bylo dodáno v pořádku ve stanoveném termínu.

Součástí z NPO financovaného projektu byla i publikace pojednávající o cílech historického průzkumu, způsobu zpracování a dílčích výsledcích vzešlých z dat digitalizace. I publikace byla v pořádku a v termínech realizována.

Dalšími pracemi prováděnými v rámci projektu se stalo doplnění mapového zákresu o popisné informace z knih lesních hospodářských plánů a tvorba ucelených geodatabázových souborů jednotného formátu. Tato činnost je poměrně časově náročná, hlavním důvodem této časové náročnosti je přepis velkého množství dat z dokumentů psaných německy a navíc historickým písmem (kurentem) – tato okolnost vylučuje delegaci práce na více lidí a musí jí vykonávat pouze jeden proškolený pracovník.

4.4. Oddělení zoologie

Jan Mokrý

Hlavní činností oddělení je mapování a monitoring volně žijících živočichů na území Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava. Mezi další aktivity patří provoz Záchrané stanice Klášterec, která je součástí republikové sítě záchraných stanic, odchov vlastní násady pro zarybňování na Rybí líhni v Borových Ladech, provoz návštěvnického zařízení Sovích voliér a přidružené dřevařské výroby. Další činností je dohled a péče o zvířata chovaná v zajetí (vlci, rys, jeleni) v návštěvnických centrech Kvilda a Srní.

4.4.1. Stopování

Jan Mokrý, Oldřich Vojtěch

Šestý ročník stopovací akce proběhl ve dvou termínech. První stopovací akce proběhla na konci roku 2024 v termínu 11. - 14. prosince, při které se prošlo 655 km lesních cest. Druhý termín proběhl ve dnech 18. - 20. března v následujícím roce 2025 při této akci se prošlo 595 km lesních cest. Celkově se při stopovací akci zkontrolovalo 1250 km lesních cest a průseků na celém území NP a CHKO Šumava. Na 40 trasách se našlo 169 pobytových stop od vlka a na 15 trasách 35 pobytových stop od rysa. Výsledky o záchytu pobytových stop u jednotlivých druhů ukazuje Tabulka 81. Tento rok bohužel nedošlo ani na jedné trase k záchytu pobytových stop losa evropského.

Tabulka 81 Počet projitých tras a jednotlivých záznamů pro monitorované druhy (zima 2024/2025).

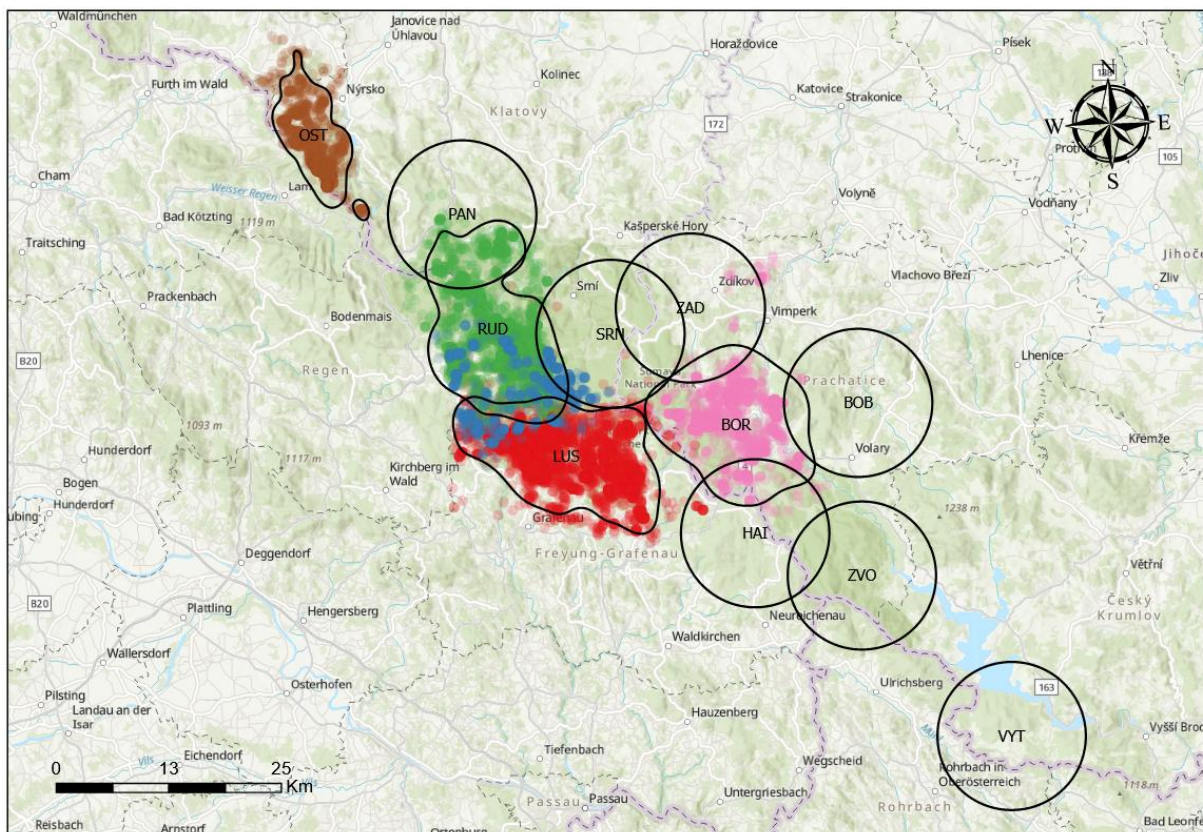
druh	Termíny projití tras	Počet projitých tras	Počet tras s nálezem	Nálezů celkem	Tras se stopou	Nálezy stop	Tras s trusem	Vzorků trusu	Tras s močí	Vzorků moči	Tras s chlupy	Vzorky chlupy	Tras s pozorováním	pozorován
Los	2024	68	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
los	2025	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rys	2024	68	12	23	11	20	1	1	1	1	1	1	0	0
Rys	2025	64	5	12	5	12	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlk	2024	68	28	119	28	85	7	12	11	18	3	1	1	1
Vlk	2025	64	21	50	15	29	7	11	5	5	5	3	0	0
Celkem	24/25	77	44	204	51	146	15	24	14	24	9	5	1	1

4.4.2. Monitoring vlka obecného

Jan Mokrý, Oldřich Vojtěch

V roce 2025 pokračoval monitoring vlka obecného, který spočívá v dohledávání pobytových známek (stopy, trus, moč, srst, strženiny) na analýzy DNA, instalace fotopastí, hlasová provokace, telemetrie.

Díky fotopastem, přímému pozorování a hlasové provokaci bylo v období červen – září 2025 doloženo rozmnožování v pěti smečkách, na rozdíl od předchozího roku 2024 kdy byla reprodukce doložena pouze ve čtyřech smečkách. V průběhu roku 2025 byl vyhodnocen a uzavřen biologický vlčí rok 2024/25, který začíná v květnu a končí v dubnu následujícího roku. V tomto období bylo evidováno 11 vlčích teritorií a minimální odhad počtu vlků na Šumavě včetně NP Bavorský les byl stanoven na 34 jedinců včetně vlčat.

Obrázek 53 Mapa vlčích teritorií v roce 2024/25 Pro zobrazení se používají dva přístupy. (1) Pokud byl jedinec v dané sezóně ve smečce telemetricky monitorován, byla plocha teritoria odhadnuta pomocí Autocorrelated Kernel Density Estimate. (2) V ostatních případech je teritorium dáno kruhem o poloměru 8 km (velikost takové plochy odpovídá průměrné velikosti teritoria ve střední Evropě)

V roce 2025 jsme pokračovali ve spolupráci s Fakultou životního prostředí ČZU v Praze a Národním parkem Bavorský projekt: **BYCZ01-001 „Ekologické dopady návratu vlků do ekosystému Šumavy / Bavorského lesa“** V rámci realizace jednotlivých aktivit je cílem získat odpověď na to, zda nedávný návrat vlka má dopad na populace kopytníků a tím i na obnovu lesa.

Díky pokračující spolupráci s kolegy z ČZU v Praze a kolegy z NP Bavorský Les se v rámci projektu podařilo odchytit jednoho mladého samce vlka obecného a nasadit mu GPS obojek.

V roce 2025 byly na celém území NP a CHKO Šumava opět řešeny škody na hospodářských zvířatech způsobené: bobrem – 1 událost, rysem – 12 případů, ale zejména vlkem – 37 případů. Množství útoků je podobné jako v minulém roce.

Závěrečnou zprávu za rok WY 2024/2025 bude možné stáhnout na webové adrese: <https://www.npsumava.cz/navstivte-sumavu/materialy-ke-stazeni/knihy-a-studie-ke-stazeni/>

4.4.3. Ornitologie

Aleš Vondrka

Monitoring tetřevovitých

Při monitoringu **tetřívka obecného** byla kontrolována všechna tokaniště v NP a CHKO Šumava. Byl proveden komplexní monitoring ve Vojenském výcvikovém prostoru Boletice, včetně ploch mimo CHKO, zde bylo celkem zjištěno 18 tokajících kohoutků, což představuje mírný nárůst oproti

loňskému roku. Podstatná část populace se v rámci VVP Boletice vyskytuje v jeho jižní části – zejména pak tokaniště Červený kopeček a v letošním roce též Brzotice, kdež došlo k nápadnému vzestupu. Po přibližně 15 letech byl tetřívěk obecný taktéž pozorován v lokalitě Ondřejov, a to sic nálezem pera a trusu slepice v hnízdním údobí. Došlo-li však v lokalitě opravdu k zahnízdění nám není známo. Další pozoruhodností, co se výskytu tetřívka v Boleticích týká, je opakované pozorování tokajícího kohoutka v lokalitě Svätý Michal. Ve druhé stěžejní oblasti – Vltavském luhu – bylo letošního jara zjištěno 12 tokajících samců. Velmi milým zjištěním, přinášejícím jistou naději na záchranu druhu, byl tok dvou kohoutků a prokázané úspěšné hnízdění v lokalitě Knížecí Pláně, kde dlouhodobě dochází k aktivním zásahům ve prospěch druhu. Celkový počet tokajících samců byl pouhých 39 a to včetně PO Boletice. V letošním roce proběhla příprava celorepublikového Záchraného programu pro tetřívka obecného v dikci AOPK.

Při monitoringu **tetřeva hlušce** byla kontrolována vybraná aktivní tokaniště na Kvildsku, Horskokvildsku, Modravsku a Strážensku. Sčítání na tokaništích probíhalo v období od poloviny března do druhé poloviny května. Na řadě lokalit byl potvrzen klesající trend početnosti z minulých let, na jiných je však početnost stabilní. Podařilo se nalézt několik nových tokanišť využívaných tetřevem hluščem. Na lokalitách v oblasti Horské Kvildy je silným rizikovým faktorem vliv rušení, jednak lesnickou činností, ale i záměrnou opakovanou návštěvou tokanišť.

Monitoring dalších významných ptačích druhů

U **jeřába popelavého** proběhla kontrola všech známých lokalit hnízdního výskytu a dále kontrola některých potenciálně vhodných lokalit. Byl proveden intenzivní monitoring na centrální Šumavě s cílem nalézt pár s mládětem pro možnost telemetrického sledování (Lumpe, Ticháčková), při kterém byla velkým přínosem čilá a vstřícná spolupráce se strážní službou. Početnost prokazatelně a pravděpodobně hnízdicích párů byla v roce 2025 obdobná jako v letech předešlých. Novou význačnou hnízdní příležitostí pro jeřába popelavého je provedená a prováděná revitalizace rašelinišť a jiných stanovišť s narušeným vodním režimem. Tyto lokality druh velmi ochotně využívá ku hnízdění

Při monitoringu **puštíka bělavého** byly provedeny kontroly lokalit na Vimpersku, Volarsku, Stožecku a Smrčině. Byly kontrolovány všechny instalované budky určené pro podporu druhu. V jarním období roku 2025 bylo pro hnízdní sezónu v terénu připraveno celkem 42ks vhodných hnízdních budek. Z toho byla v období hnízdění zjištěna celková obsazenost v 8ks hnízdních budkách (19,04%). V pěti případech byly budky obsazeny puštíkem bělavým (11,90%) a v ostatních případech puštíkem obecným. Na řadě vhodných lokalit jsou budky umístěny ve větším počtu, jako pojistka případné obsazenosti, což může významně snižovat obraz celkové obsazenosti budek. Pro tento účel je vhodné rozlišovat obsazenost lokací s větším množstvím budek, (např. na vhodné lokalitě Malý Babylon na západě NP Šumava je umístěno celkem pět hnízdních budek na lokalitě, kdy obsazenost jedné budky, při velikosti teritoria puštíka bělavého, vylučuje obsazenost budky další. Oblast je tedy označena jako 'jedna hnízdní lokalita'). Obsazenost vhodných lokalit je pak samozřejmě výrazně vyšší než celková obsazenost hnízdních budek a naznačuje mnohem přesnější obrázek o využívání hnízdních budek cílovým druhem. Za tímto účelem byly budky rozděleny pro rok 2025 do celkem 14ti vhodných lokací. Obsazených lokací puštíkem bělavým bylo tímto

způsobem v tomto roce celkem 5, t.j. 35,71%. Celková obsazenost lokací, vč. puštíka obecného je 8, t.j. 57,14%.

Monitoring **sokola stěhovavého** je prováděn ve spolupráci s ČSOP Plzeňsko u všech doposud známých hnízdních lokalit v rámci NP a CHKO Šumava. V roce 2025 byla opět obsazena všechna známá teritoria na území NP a CHKO Šumava. Obsazenost hnízdišť sokola stěhovavého lze hodnotit dlouhodobě jako stabilní. To dokazuje atraktivnosti jednotlivých lokalit pro tento druh a dále existenci stabilní populace sokola stěhovavého ve sledovaném území. Hnízdní sezónu sokola stěhovavého v letošním roce lze hodnotit jako úspěšnou. Podařilo se označit mláďata ornitologickými kroužky na dostupných hnízdech. Podstatná je skutečnost, že populace sokola stěhovavého má na Šumavě stabilní trend a hnízdiště jsou pravidelně obsazována teritoriálními páry. Pro hnízdění sokoli využívají nejčinnější lokality Národního parku či Chráněné krajinné oblasti. Výskyt sokolů stěhovavých tak potvrzuje význam těchto lokalit včetně nutnosti jejich přísné ochrany.

Při mapování **chřástala polního** v letošním roce bylo provedeno sčítání v jednotných termínech v celé PO Šumava. Letošní stav byl průměrný s vyšším počtem samců při první kontrole oproti posledním letům, což lze přisoudit příznivé distribuci a kvantitě ročních srážek. Jedná se o téměř stabilní početnost od roku 2023, 2024, tedy zřetelně vyšší početnost proti průměru v předcházejících letech 2019 - 2022, ale nelze výsledek prezentovat jako vzestup populace, ale spíše příznivou hnízdní sezónu. Zároveň je nutné při vyhodnocení početnosti vzít v úvahu zánik, či opuštění biotopů, kde dříve ptáci hnízdili, či minimálně byli pravidelně zjišťováni tokající samci.

Monitoring **bekasina otavní** – jedná se o význačný deštníkový druh a společně s bramborníčkem hnědým o indikátor vhodnosti nastavených zemědělských managementů a stavu jednotlivých lokalit sekundárního bezlesí. Pokračoval monitoring zejména na jižní a centrální Šumavě. V letošním roce byl započat projekt telemetrického sledování pták, jak na hnízdišti, tak i zimovištích, realizovaný ČZU. Bylo odchyceno a osazeno vysílačem několik jedinců z lokalit Stožecká luka, Březová Lada a Polka.

4.4.4. Dlouhodobý intenzivní fotomonitoring rysa ostrovida

Elisa Belotti, Luděk Bufka

Začátek kalendářního roku 2025 byl součástí sezony 2024-25 dlouhodobého rysího fotomonitoringu, který provádí Správa NP Šumava ve spolupráci se Správou NP Bavorský les. V této sezóně bylo monitorováno 56 lokalit, 5 z nich v CHKO Šumava, zbytek v severnějších 2/3 Národního Parku Šumava. V roce 2025, na jaře, bylo opět možné realizovat prezentace výsledků z této uplynulé sezóny dlouhodobého rysího fotomonitoringu pro územní pracoviště Správy NP Šumava. Data o rysech z dlouhodobě monitorované oblasti byla také připravena a předána kolegům z NP Bavorský les pro společné statistické vyhodnocení. Na přelomu roku 2025 a 2026 jsme také finalizovali a zveřejnili nový report, který obsahoval statisticky zpracované informace z nejnovější sezóny integrované do revidovaných údajů z 16 let fotomonitoringu rysa ostrovida prováděného společně s NP Bavorský les (ke stažení zde: https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2026/01/report_ly2024_cz_final-ok.pdf). Aktualizovaná data také byla použita jako podklad pro komunikaci s širší veřejností a studenty různých škol.

Fotopasti na fotomonitoring rysa zůstaly instalovány celoročně na 28 z 56 lokalit a byly pravidelně kontrolovány. V září 2025 byla zahájena sezóna 2025-26 dlouhodobého rysího fotomonitoringu. V sezóně 2025-26 na české straně Šumavy probíhá dlouhodobý rysí fotomonitoring na 56 lokalitách, stejně jako v předchozích letech situovaných převážně v nejsevernějších 2/3 NP Šumava. Ve zbývajících částech NP Šumava a CHKO Šumava (od začátku roku 2018 celoročně) probíhal fotomonitoring rysa v rámci udržitelnosti projektu 3Lynx a projektu TA ČR s názvem „Přežívání dospělých samic rysa ostrovida – výzkum hrozeb v jádru a na okraji šumavské populace“, **a nově i v rámci dalšího projektu TA ČR zaměřený na genetický monitoring rysa ostrovida, jehož hlavními řešiteli jsou Ústav Biologie Obratlovců Brno a Hnutí DUHA, ale v rámci kterého spolupracují i odborníci Správy NP Šumava (viz následující kapitola).**

4.4.5. Celoroční extenzivní fotomonitoring rysa ostrovida v celé oblasti NP a CHKO Šumava

Elisa Belotti

V roce 2025, celoroční fotomonitoring rysa ostrovida bylo možné zajistit přibližně ve stejném rozsahu jako v průběhu projektu 3Lynx, a na síti lokalit doladěnou v rámci projektu TA ČR s názvem „Přežívání dospělých samic rysa ostrovida – výzkum hrozeb v jádru a na okraji šumavské populace“ (který končil na konci kalendářního roku 2024). **Dále v průběhu kalendářního roku 2025 byl podán, schválen a realizován krátký projekt financován z NPO, díky kterému, v souladu s nově schválenou metodikou monitoringu rysích rodin, byla tato monitorovací síť doplněná o 15 lokalit rovnoměrně umístěné v nejsevernějších 2/3 NP Šumava, s cílem získat lepší každoroční dokumentaci rysích rodin.**

Časová jednotka, na základě které jsou zpracovaná data z fotomonitoringu rysa („dlouhodobého intenzivního“ + „celoplošného“), je tzv. „rysí rok“ nastavený podle biologie rysa. Pro představu, v rysím roce 2024 (tj. od 1. 5. 2024 do 30. 4. 2025) bylo získáno zhruba 2 500 rysích fotek a videí z oblasti NP a CHKO Šumava. Zároveň, „rysí fotopasti“ ve stejné době vyprodukovaly jako „cenný vedlejší produkt“ i údaje o jiných vzácných, chráněných nebo nepůvodních druzích. V rysím roce 2024 získali jsme tak např. zhruba 230 fotek a videí vlka obecného, 8 (minimálně) fotek a videí kočky divoké, 2 fotky vydry říční, 1 fotka mývala severního a 4 fotky a videa čápa černého. Dílčí výsledky z fotomonitoringu na území CHKO Šumava byly také částečně průběžně předány na příslušné lesní správy a myslivecké spolky (např. Městské Lesy Kašperské Hory), částečně i formou osobních setkání s prezentací výsledků posledních sezón. Konkrétně, v průběhu roku 2025 tyto prezentace proběhly pro Městské Lesy Strážov, Městské Lesy Kašperské Hory, LS Klatovy, MS Vlastějov. V průběhu roku 2025, ve spolupráci se všemi organizacemi provádějící fotomonitoringu rysa v oblasti výskytu celé česko-bavorsko-rakouské (BBA) rysí populace, na základě dat získaných ze všech fotopastí (z „dlouhodobého“ a „projektového“ fotomonitoringu rysa) pokračovala příprava (alespoň zjednodušené verze) reportu o stavu celé BBA populace pro rysí roky 2020, 2021, 2022 a 2023. Finalizace těchto celopopulačních reportů bohužel zatím stále není možná kvůli technickým problémům na bavorské straně. Nicméně, alespoň informace o potvrzeném výskytu rysa v česko-bavorsko-rakouské oblasti na úrovni monitorovacích kvadrátů EEA 10x10 km byla během kalendářního roku 2025 použita pro realizaci dalšího stručného reportu o rozšíření populací rysa ostrovida ve střední Evropě v rysím roce 2022, v rámci „SCALP+ reportování“. Tento stručný report, obsahující aktualizovanou mapu výskytu rysa (také) v česko-bavorsko-rakouském regionu, byl finalizován a je ke stažení (mimo jiné) zde: <https://www.kora.ch/en/kora/scalp> .

Data z celoplošného extenzivního a dlouhodobého intenzivního fotomonitoringu rysa dohromady také byla použita jako podklad pro komunikaci se studenty různých stupňů místní školy, FŽP a FLD, ČZU v Praze, dětské myslivecké kroužky a účastníky různých exkurzí a akcí pro veřejnost (**např. prezentace která proběhla na základní škole v Pocinovicích pro žáky, nebo prezentace pro veřejnost v Kašperských Horách nebo v Plzni**). V neposlední řadě, veškerá výše zmíněná rysí data byla také použita v rámci spolupráce s policií ČR a celní správou, které v minulých letech nás žádali o spolupráci při řešení několika potencionálních případů nelegálního lovu rysa a se kterými spolupráce a komunikace pokračovala i v roce 2025.

Sběr genetických vzorků rysa na celém území NP a CHKO Šumava při terénní práci stále pokračuje (a vzorky průběžně ukládáme na pracovišti Správy v Kašperských Horách). Od kalendářního roku 2024 na české části areálu rozšíření česko-bavorsko-rakouské rysí populace je sběr těchto vzorků opět intenzivnější a probíhá v rámci nového projektu zaměřeného na genetický monitoring rysa ostrovida, jehož hlavním držitelem je Ústav Biologie Obratlovců v Brně a jehož aplikačními garanty jsou AOPK a Správa NP Šumava.

4.4.6. Dlouhodobý monitoring netopýrů na zimovištích

Luděk Bufka

V roce 2025 pokračoval dlouhodobý monitoring netopýrů na zimovištích pomocí klasických standardních metod přímého vizuálního sledování a sčítání. Během pravidelných sčítání byla zároveň prováděna evidence stavu zimovišť. Zimoviště jsou kontrolována ve standardních zimních termínech pro srovnatelnost dlouhodobých údajů. Většina evidovaných lokalit je kontrolována alespoň jedenkrát za zimní období v měsících leden-únor.

V zimní sezóně 2024-2025 bylo na území NP Šumava, CHKO Šumava a Pošumaví proveden monitoring na více než 50 lokalitách pravidelného zimního výskytu netopýrů (celkem 15 mapovacích kvadrátů systému KFME). Všechny sledované lokality mají charakter podzemních prostor (stará důlní díla, jeskyně, sklepy). Mezi nimi jsou hromadná zimoviště s více než 100 jedinci, ale i menší, s výskytem do 10 jedinců netopýrů.

Celkem bylo zjištěno v sezóně 2024 – 2025 na zimovištích 12 druhů: vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopýr Brandtův (*Myotis brandtii*), netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*), netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*), netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr černý (*Barbastella barbastellus*), netopýr ušatý (*Plecotus auritus*), netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*). Výskyt jednotlivých druhů na lokalitách je různý, dle charakteru a velikosti zimoviště, nejvyšší druhová pestrost činila 6 druhů/zimoviště.

Letní kolonie jsou kontrolovány obvykle v červnových termínech, u podrobněji sledovaných lokalit je kontrol několik od května do srpna. Kromě toho probíhá registrace všech náhodných faunistických nálezů (úhyny, nálezy ve stavbách, ověřování informací a dotazů od laické veřejnosti apod.). Významné letní kolonie jsou klasickým způsobem každoročně sčítány. V sezóně 2025 byly rovněž sledovány některé významné letní kolonie, zejména vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*) a netopýra velkého (*Myotis myotis*). Zjištěná data z letních úkrytů i ze zimovišť jsou přiřazena do dlouhých časových řad a jsou postupně zpracovávána do formy odborných publikací. U vrápence malého byl zdokumentován dynamický nárůst během minulých 30 let, a to jak v letních koloniích, tak na

zimovištích. Kromě toho došlo i k většímu geografickému rozšíření a obsazení některých nových lokalit, např. zimoviště Svata Kateřina v západní části CHKO Šumava, kde byl druh historicky poprvé registrován v posledních 2 zimních sezónách (mapovací kvadrát 6744).

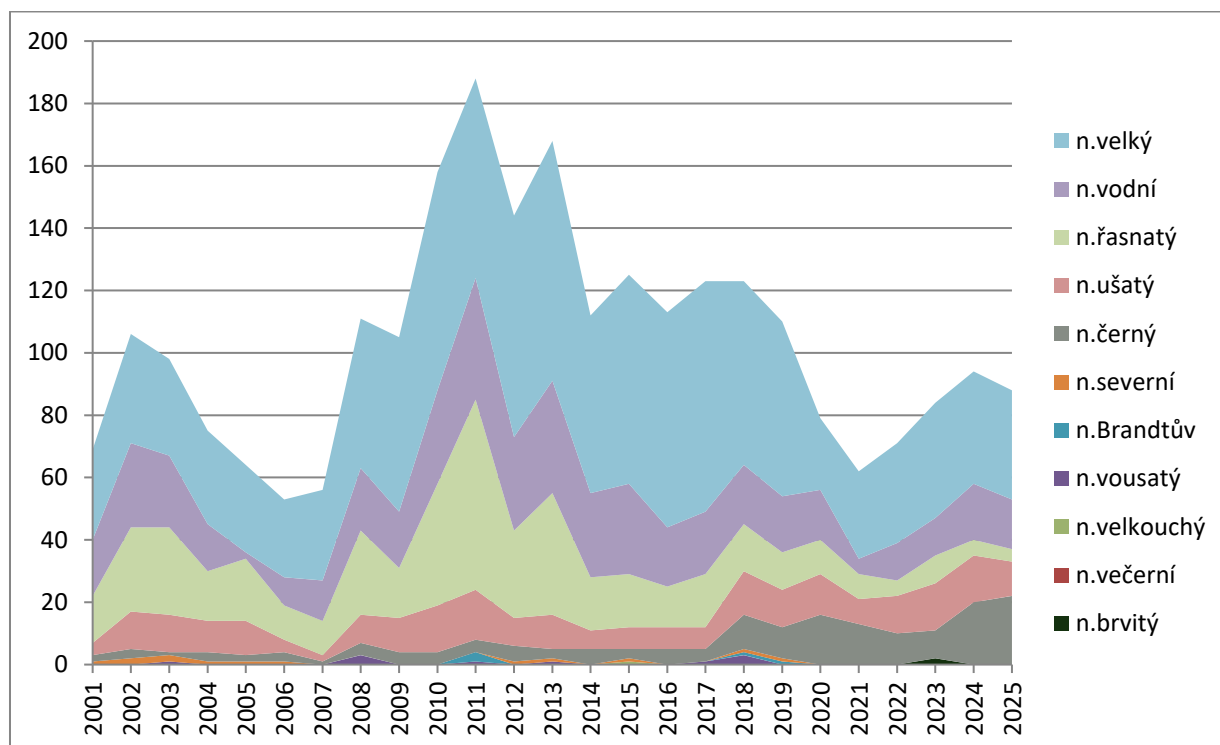

Obrázek 54 Netopýr ušatý (*Plecotus auritus*) na zimovišti (foto L. Bufka)

V roce 2025 bylo pokračováno v průzkumu fauny a aktivity netopýrů na lokalitách kamenných moří, kde modelovým územím jsou otevřené balvanité sutě v údolí Losenice – Obří hrad, Buzošná a hrubé sutě ve vyšších nadmořských výškách - lokalita Ždanidla. Údaje z těchto výzkumu, stejně jako z dlouhodobého monitoringu populací netopýrů jsou průběžně zpracovávány a připravovány pro publikování. Dlouhodobé řady systematicky sbíraných dat umožňují odhady populačních trendů jednotlivých druhů. Právě dlouhodobost a kontinuita sledování, plošný rozsah, a také podchycení různých typů zimních úkrytů jsou důležité pro kvalitu a vypovídací hodnotu následné analýzy. Zajímavá bude analýza reakce zimujících druhů a eventuální změny jejich úkrytových strategií vlivem klimatických změn.

Důležitým aspektem probíhajícího monitoringu je také aktuální znalost stavu netopýřích populací pro komunikaci s veřejností a řešení ochrany a managementu významných lokalit, ať už se jedná o zimoviště nebo letní úkryty. Zároveň se sčítáním hibernujících netopýrů je sledován stav zimovišť, registrovány změny, zejména ty, které by mohly vést ke změně mikroklimatu, vliv dalších rizikových faktorů, jako je rušení netopýrů během hibernace, způsob a stav zajištění lokalit. Na většině lokalit byla v zimní sezóně 2024-2025 situace stabilní a nejsou třeba zvláštní ochranná nebo managementová opatření. Na lokalitě Jelení – tunel Schwarzenberského plavebního kanálu bylo ověřeno, že zástěny sloužící k usměrnění proudění vzduchu v zimním období a optimalizaci mikroklimatu, které byly obnoveny v září 2021, jsou v pořádku a plní dobře svou funkci. Poslední 4 sezony přinesly mírný růst celkové početnosti zimujících netopýrů (viz Graf 6), i když zjištěné hodnoty jsou stále nižší oproti

dřívějších sezónám před výraznějším poklesem v roce 2020. V roce 2025, v rámci projektu oprav Schwarzenberského plavebního kanálu proběhla oprava chodníku v tunelu a výměna všech mříží za nové, s lepší možností volného průletu netopýrů. Další trendy početnosti a stav zabezpečení budou dále sledovány.

Graf 6 Ukázka změn početnosti hibernujících netopýrů na lokalitě Jelení – tunel Schw. kanálu (2000-2025)

4.4.7. Monitoring bezobratlých živočichů

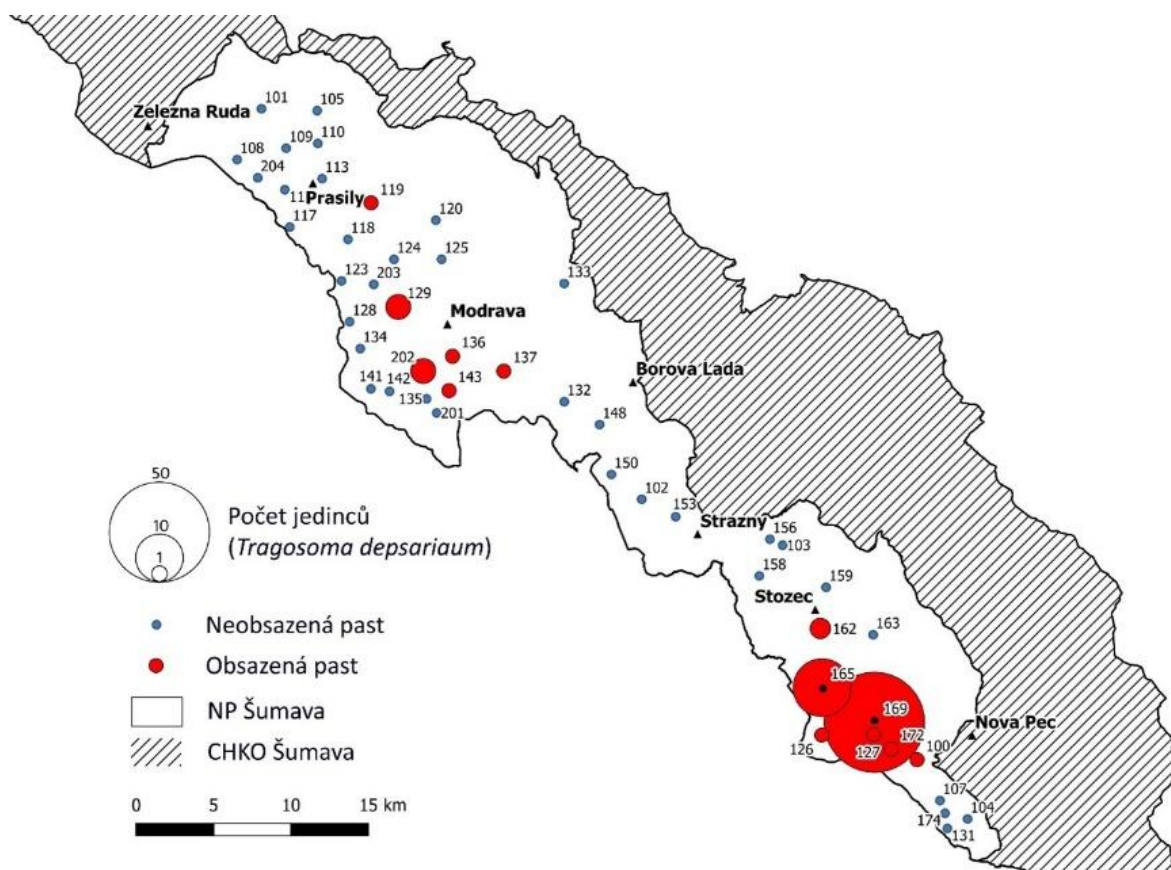
Lucie Ambrožová

Sítový monitoring trnoštítce horského (Tragosoma depsarium)

Trnoštítce horský je jeden z nejvzácnějších druhů tesaříků v Evropě. Patří mezi piluny a dorůstá do délky až 35 mm. V České republice je veden jako kriticky ohrožený druh. Důvodem jeho ohrožení jsou zejména vysoké nároky na kvalitu biotopu – vyhledává totiž mrtvé dřevo jehličnanů ve strukturovaných horských pralesovitých porostech. Už v roce 2023 jsme zjistili, že je na Šumavě rozšířený plošněji, než bylo známo z dřívějších jednotlivých nálezů.

Trnoštítce horského jsme v roce 2025 monitorovali na 50 lokalitách v rámci Národního parku Šumava, a to za pomoci živochytných nárazových pastí opatřených samičím feromonem. Odchycené brouky jsme každý den označili a vypouštěli zpět v různých vzdálenostech od původního místa odchyty.

Celkem jsme označili 80 samců trnoštítce na 13 lokalitách a ve dvou hlavních oblastech – na jih od obce Stožec, a pak v širším okolí Modravy. Největší populace jsme zaznamenali v Jezerním luhu a poblíž Stožce. Zjistili jsme také, že trnoštítci poměrně běžně překonávají vzdálenost nižších stovek metrů, což nám do budoucna může pomoci přizpůsobit péči o území tak, aby nové vhodné biotopy vznikaly v dosažitelných vzdálenostech od stávajících výskytů.

Obrázek 55 Mapa s nálezů trnoštitce horského

4.4.8. Rybí líheň Borová Lada

Zbyněk Jančí

Rozhodnutím MŽP ze dne 20. 2.1995 bylo převedeno 6 rybářských revírů na Správu NP Šumava (Křemelná, Vydra, Vchynicko-Tetovský kanál, Teplá Vltava, Studená Vltava, Řasnice) od ČRS. V užívání ČRS zůstaly 2 revíry na Vltavě a jeden na Otavě.

Tímto krokem bylo Správě NP a CHKO Šumava umožněno obhospodařovat rybí společenstva v převedených revírech způsobem odpovídajícím statutu Národního parku. Tradiční rybářské vnímání toků jako místa produkce ryb pro sportovní využití ustoupilo do pozadí.

Produkce rybích násad

Jednou z dílčích činností rybářského hospodaření Správy NP a CHKO Šumava je plnit úkoly v zarybňování, které jsou dány zarybňovacím plánem MŽP pro každý rybářský revír NPŠ. K tomuto účelu slouží rybí líheň, která byla vybudována v Borových Ladech v roce 1998. K odchovu rybích násad a generačních hejn ryb slouží celkem 11 odchovných rybníčků a původní náhon.

Těžiště produkce rybí líhně je v chovu původních rybích druhů. Od roku 2009 je Správa NP a CHKO Šumava zařazena do Národního programu jako vlastník genetického zdroje zvířat – chov původní „šumavské“ populace pstruha obecného (*Salmo trutta*) – forma potoční (*fario*) v Rybí líhni Borová Lada. V roce 2025 jsme obdrželi z tohoto programu dotaci ve výši 136 000 Kč.

Tabulka 82 Množství odchovaných a vysazených ryb v roce 2025 je uvedeno v následujícím přehledu

Druh ryby	revíry NP/ RL	Prodej (ČRS, soukromí zájemci)
pstruh obecný potoční (plůdek)	55 000	20 000
pstruh obecný potoční (roček)	1 000	
lipan podhorní (jikra)		125 000
lipan podhorní (plůdek)		30 000
lipan podhorní (roček)	3 000	
mník jednovousý (plůdek)		350 000
mník jednovousý (rychlený plůdek)	2 500	
střevle potoční	600	

Zarybňování

Výkon rybářského práva je od roku 2020 omezen. Bylo ukončeno vydávání povolenek na revírech Křemelná, Teplá Vltava a Studená Vltava v celkové délce 28 km. Chráněné rybí oblasti jsou vyhlášené na zbývající délce revírů, tj. 56 km.

Mezi hlavní druhy ryb vyskytující se ve vodních tocích na území NPŠ patří pstruh obecný, lipan podhorní, mník jednovousý, střevle potoční, vranka obecná a mihule potoční. Účelem zarybňování v NPŠ je posílení populací původních v ekosystému žádoucích druhů ryb. Zarybňování je pouze na tocích, kde se vyskytují migrační překážky (Teplá Vltava, Studená Vltava). Naším cílem je dosahovat přirozené druhové a věkové skladby rybích společenstev.

Tabulka 83 Množství ryb podle jednotlivých druhů vysazených v roce 2025 je uvedeno v následující tabulce

Rybářský revír	Pstruh plůdek	Lipan roček	Mník rychlený plůdek	Střevle 3r+
Vltava Teplá	20 000	1 250	1 100	300
Vltava Studená	20 000	1 250	1 100	300
CELKEM	40 000	2 500	2 200	600

Vzdělávání a propagace

Management rybářství Správy NP a CHKO Šumava není směřován pouze na péči o společenstva vodních organismů a plnění zarybňovacích povinností. Zahrnuje rovněž program vzdělávání a propagace rybářské problematiky NPŠ pro odbornou i širší veřejnost. V roce 2025 navštívilo program pro veřejnost 463 lidí a odborných exkurzí se zúčastnilo celkem 553 lidí.

4.4.9. Ekologické centrum - Záchránná stanice pro handicapovaná zvířata

Kristýna Falková

V roce 2025 jsme úspěšně ukončili projekt z roku 2024: Modernizace a rozvoj záchránné stanice pro ohrožené druhy živočichů Klášterec. Byly dokončeny práce na stávajících voliérách a vybudován výběh a zázemí pro velké šelmy. Také jsme díky finančnímu daru pana Ing. Zdeňka Havla mohli postavit zcela novou venkovní voliéru.

Obrázek 56 Nové venkovní voliéry

Stanice je zařazena v národní síti záchránných stanic ČSOP. Úzce spolupracuje s Jihočeskou zoologickou zahradou Hluboká nad Vltavou, ZS Hlavního města Prahy a také ostatními subjekty ČSOP. Za rok 2025 bylo přijato do záchránné stanice celkem 176 zraněných živočichů. Zpět do přírody bylo vypuštěno 70 zvířat. Z toho bohužel 79 uhynulo nebo bylo nutné je utratit. 27 zvířat zůstává zatím na stanici a čekají na vypuštění, nebo zůstanou na stanici jako trvalé handicapy. 4 zvířata byla přesunuta do jiných chovných zařízení.

Nejčastěji přijímanými druhy jsou především draví ptáci, popálení od elektrického vedení, dále pak mláďata pěvců a ježků. Mezi vzácnější příjmy patří například: mláďata čápů, mláďe ryso ostrovida, samice tetřeva hlušce nebo mláďe labutě velké.

Obrázek 57 Vzácnější příjmy do záchránné stanice - mláďe labutě velké a mláďe ryso ostrovida

4.4.10. Recenzované publikace

- Minarikova T., Bufka L., Belotti E., Polednikova K., Krausova J. & Polednik L. (2024): Metodika monitoringu rysích rodin. Metodika schvalena MŽP (č.j MZP/2024/630/2218), dostupná online na www.mzp.cz.

4.4.11. Zprávy z monitoringu

- Správa Národního parku Šumava (BELOTTI E., BUFKA L.), Správa NP Bavorský les (HEURICH M., GAHBAUER M.): Výsledky monitoringu rysa ostrovida v národních parcích Šumava a Bavorský les v sezóně 2024/25. MS - Zpráva, 14 pp. Odkaz na webové stránky: [Výsledky monitoringu rysa ostrovida v národních parcích Šumava a Bavorský les v sezóně 2024/25.](https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2026/01/report_ly2024_cz_final-ok.pdf)
https://www.npsumava.cz/wp-content/uploads/2026/01/report_ly2024_cz_final-ok.pdf
- Molinari-Jobin A. et al. 2025. SCALP+ Monitoring Report lynx year 2022/2023 (1. May 2022 – 30. April 2023). Linking Lynx. Available at: Odkaz na webové stránky: <https://www.kora.ch/en/kora/scalp>

5. Péče o lesní ekosystémy

Ivan Majer

5.1. Vývoj kůrovcové gradace v NPŠ

Ve státních lesích NPŠ po osmi letech převládající vynucené nahodilé těžby nad aktivní úmyslnou péčí se kůrovcové napadení při poklesu v roce 2024 projevilo i v trendu poklesu v roce 2025.

V roce 2025 dosáhlo celkové napadení kůrovci objemu 160 084 m³ a pokleslo na 49 % hodnoty roku 2024 o objemu 329 935 m³ (viz Tabulka 84). Snížení populační hustoty kůrovců se projevilo výrazněji v zásahových částech, protože těžba kůrovcových stromů meziročně poklesla na 48 % (viz Tabulka 84). V bezzásahových územích byl pokles 49 % roku 2024. V bezzásahových územích NP bylo napadeno 97 723 m³ smrkového dřeva a v zásahových částech NP se vytěžilo 62 361 m³ smrkového dříví (viz Tabulka 84).

Tabulka 84 Objem kůrovcové těžby a objem souší včetně meziročního rozdílu v NPŠ v letech 2018-2025

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
těžba kůrovec (m ³)	53 873	209 234	149 221	134 502	218 342	236 637	129 613	62 361
meziroční rozdíl (%)	107,1	388,4	71,3	90,1	162,3	108,4	54,8	48,1
souše (m ³)	33 001	83 799	132 542	116 264	213 593	299 034	200 322	97 723
meziroční rozdíl (%)	112,6	253,9	158,2	87,7	183,7	140,0	67,0	48,8
celkem kůrovec (m ³)	86 874	293 033	281 763	250 766	431 935	535 671	329 935	160 084

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
celkový meziroční rozdíl (%)	109,1	337,3	96,2	89,0	172,2	124,0	61,6	48,5

5.2. Narušení podkorním hmyzem podle LHC

Pokles celkového kůrovcového napadení (těžba + souše) se významně projevil ve všech Správou NPŠ obhospodařovaných LHC. Na LHC Modrava byl meziroční pokles na 64 % roku 2024. Na LHC Prášíly a LHC České Žleby se kůrovcové napadení snížilo oproti roku 2024 (40 %).

V absolutní hodnotě objemu kůrovcového napadení si udržuje vedoucí postavení LHC Srní s 43 127 m³ a LHC Modrava s 34 009 m³, s odstupem následují LHC Stožec (28 138 m³), LHC České Žleby (22 631 m³), LHC Prášíly (16 192 m³) a LHC Borová Lada (15 987 m³) (viz Tabulka 85). Nejméně napadeným LHC zůstává LHC Borová Lada (15 987 m³) a LHC Prášíly (16 192 m³).

Tabulka 85 Celkové kůrovcové napadení v NPŠ podle LHC v letech 2024-2025 vč. meziročního rozdílu

LHC (m ³)	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
2025	16 192	43 127	34 009	15 987	22 631	28 138	160 084
2024	40 605	98 118	53 301	27 732	56 448	53 732	329 935
meziroční rozdíl (%)	40	44	64	58	40	52	49

5.3. Napadení v území bez zpracování nahodilých těžeb

Rok 2025 potvrdil trend posledních let, kdy se kůrovcová gradace stále více odehrává v území bez nahodilých těžeb. Zatím co v roce 2019 byl podíl kůrovcem napadených stromů v tomto území na celkovém kůrovcovém napadení pouze 29 %, v roce 2025 to bylo 61 % (viz Tabulka 86). Nejvyšších hodnot dlouhodobě dosahuje LHC Srní (62 %), které však v roce 2025 předčil LHC Stožec (66 %) a především LHC Modrava (84 %). Nejnižší podíl napadení v bezzásahových územích má LHC Prášíly (37 %) a LHC Borová Lada s 47 %. Meziroční zvýšení proběhlo na LHC Modrava (z 80 na 84 %). Naopak LHC Borová Lada jsou jediným LHC, kde podíl kůrovcové populace v bezzásahových územích na celkovém napadení výrazněji poklesl, z 60 % na 47 %. Současně jsou LHC Borová Lada (47%), LHC České Žleby (46 %) a s LHC Prášíly (37 %) území, kde se kůrovcová gradace odehrává více v zásahovém, než v bezzásahovém území.

Tabulka 86 Podíl kůrovcového napadení v území bez zpracování nahodilých těžeb k celkovému kůrovcovému napadení v NPŠ podle LHC v letech 2019-2025 (%)

LHC	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
2019	26	53	31	51	8	22	29
2020	37	64	44	67	19	45	47
2021	42	63	53	57	24	37	46
2022	25	68	68	59	27	39	49
2023	30	64	65	53	53	56	56
2024	37	63	80	60	48	70	61
2025	37	62	84	47	46	66	61

Celkový objem kůrovcového napadení v území bez zpracování nahodilé těžby je meziročně nižší na všech LHC (viz Tabulka 87). Největší pokles byl zaznamenán na LHC Srní. V kontextu posledních šesti let je však napadení kůrovci v bezzásahových oblastech NPŠ nejnižší.

Tabulka 87 Objem kůrovcového napadení v území bez zpracování nahodilých těžeb v NPŠ podle LHC v letech 2019-2025 (m³)

LHC	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
2019	7 640	18 669	8 147	23 343	5 044	20 960	83 803
2020	10 804	25 941	9 631	38 319	9 140	38 709	132 545
2021	14 839	30 285	13 062	28 123	7 408	22 547	116 264
2022	14 576	77 890	36 446	30 644	13 926	40 116	213 598
2023	17 419	107 193	37 015	23 545	55 761	58 100	299 034
2024	15 047	61 634	42 634	16 540	26 933	37 534	200 322
2025	6 039	26 703	28 506	7 546	10 338	18 591	97 723

5.4.Odkorňování dříví

Vzhledem k vysokému nárůstu kůrovcového napadení v roce 2024 (viz Tabulka 84) se v roce 2025 s poklesem kůrovcového napadení odkorňovalo menší množství dříví. Od června do srpna se veškerá kůrovcem napadená dřevní hmota odkorňovala. Podíl odkorňování na nahodilé těžbě meziročně vzrostl na téměř 43 % (viz Tabulka 88). Tato skutečnost pravděpodobně také přispěla k poklesu kůrovcového napadení, zejména ke snížení kůrovcové těžby v roce 2025 (viz Tabulka 84).

Tabulka 88 Objem odkorňování dříví podle LHC a jeho podíl na nahodilé těžbě v NPŠ v letech 2022 – 2025

LHC/2022	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
nahodilá těžba (m ³)	45 120	37 780	17 793	22 977	46 917	71 807	242 393
odkornění (m ³)	2 675	3 629	4 587	2 139	2 317	14 027	29 374
podíl (%)	5,9	9,6	25,8	9,3	4,9	19,5	12,1
LHC/2023	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
nahodilá těžba (m ³)	42 736	59 927	20 120	23 196	52 757	52 885	251 621
odkornění (m ³)	3 206	20 573	6 852	5 257	4 625	15 049	55 561
podíl (%)	7,5	34,3	34,1	22,7	8,8	28,5	22,1
LHC/2024	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
nahodilá těžba (m ³)	31 139	39 181	12 664	16 619	32 309	34 788	166 700
odkornění (m ³)	9 912	25 476	8 032	6 125	8 051	10 761	68 357
podíl (%)	31,8	65,0	63,4	36,9	24,9	30,9	41,0
LHC/2025	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	celkem
nahodilá těžba (m ³)	11 761	17 084	5 656	9 448	13 522	12 072	69 542
odkornění (m ³)	4 015	13 273	3 290	1 912	2 733	4 489	29 712
Podíl (%)	34,1	77,7	58,2	20,2	20,2	37,2	42,7

5.5. Ponechávání dřevní hmoty k zetlení

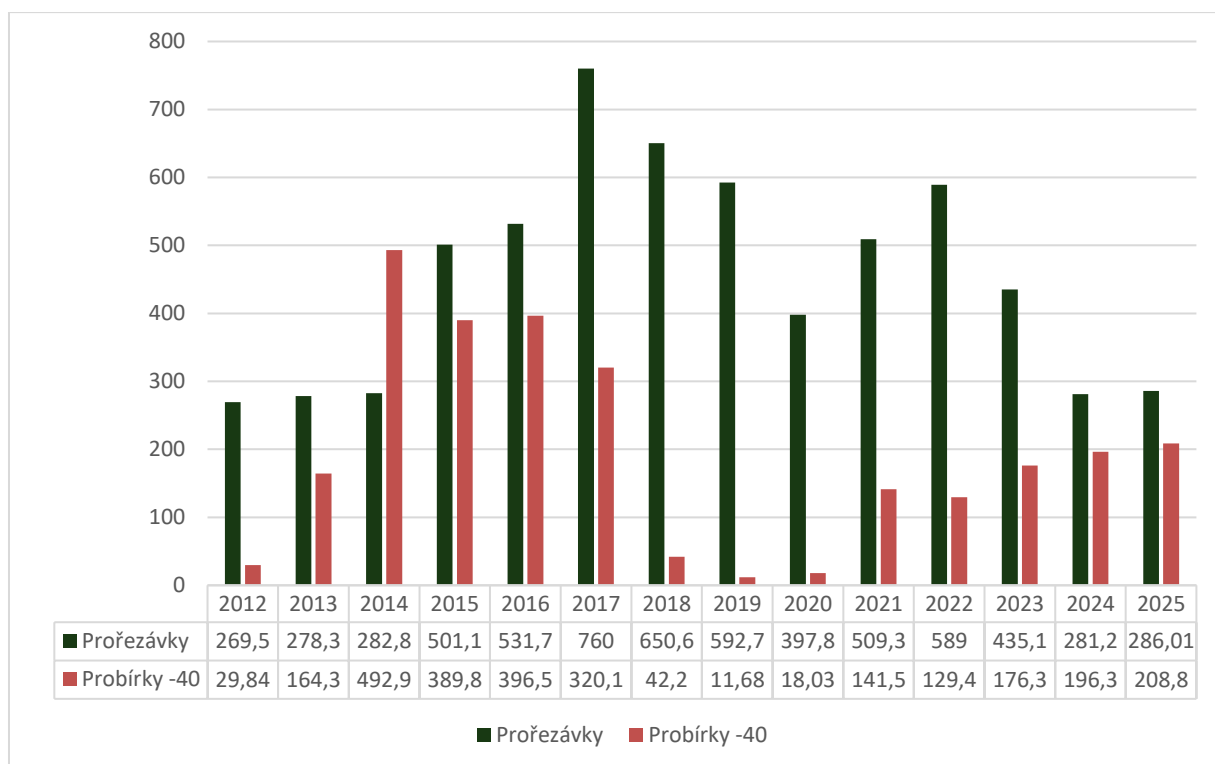
Objem aktivně vyrobeného smrkového dříví ponechaného k zetlení meziročně opět klesl z téměř 29 tis. m³ v roce 2024 na cca 16 tis. m³ v roce 2025 (viz Tabulka 89). Stojí za tím snížení objemu nahodilé těžby, ze které se toto dříví vyrábí ze 167 tis. m³ v roce 2024 na 70 tis. m³ v roce 2025 (viz Tabulka 88). V NPŠ je však jen doplňkem pasivně ponechaného dřeva k zetlení. Objem odumřelých stromů ponechaných v území bez zpracování nahodilých těžeb totiž dlouhodobě dosahuje mnohem vyšších hodnot. V roce 2025 přesáhl hodnotu 97 tis. m³, což je 6násobek hodnoty aktivně vyrobeného dříví ponechaného k zetlení (16 tis. m³).

Tabulka 89 Objem dříví ponechaného k zetlení v NPŠ podle LHC v letech 2022 – 2025 (m³)

rok/LHC	Prášíly	Srní	Modrava	B. Lada	Č. Žleby	Stožec	Celkem
2022	2 438	5 841	2 677	2 476	2 784	9 704	25 921
2023	2 950	16 824	3 634	2 059	4 545	8 913	38 925
2024	627	16 700	4 092	969	2 116	4 021	28 525
2025	130	11 245	2 084	533	581	1 684	16 257

5.6. Zlepšování stavu lesních ekosystémů

V roce 2025 pokračovali lesníci Správy NP také v přestavbách lesních porostů především v zóně soustředěné péče. S využitím bloků péče uskutečnilo 286 ha zásahů s proměnlivou intenzitou včetně tvorby porostních mezer v nejmladších lesních porostech. Plocha zásahů je téměř shodná s rokem 2024 (281 ha) avšak za posledních 13 let patří k nejnižším. Účelové výběry v mladých porostech s hrubým pak pomohly zlepšit stav ekosystému na ploše přesahující 209 ha (viz Graf 7). To je v posledních 8 letech nejvyšší hodnota, která odráží větší prostor pro tyto vytvořený poklesem nahodilých těžeb.

Graf 7 Plocha prořezávek a probírek v mladých lesních porostech v NPŠ v letech 2012-2025

5.7. Koncepte péče o zvěř

V roce 2025 se v rámci péče o zvěř začalo postupovat podle schválené „Koncepte péče o zvěř v NPŠ“. V souladu s tímto dokumentem a s naplňováním dlouhodobých cílů ochrany NP se přistoupilo ke zrušení přezimovacích zařízení pro jelení zvěř (Planýrka, Valná, Březovka, Rokyta). V provozu zůstávají tři plně funkční přezimovací zařízení (Špičák, Čtyřka, Vastl) a dvě otevřená krmná místa (Hercián, Beranky). V zimním období se přikrmuje jen jelení zvěř v přezimovacích zařízeních a otevřených krmných místech. Mimo tato místa se v režijních honitbách nekrmí ani nepřikrmuje. Koncepte péče o zvěř najmenovala pracovní skupinu, která bude analyzovat rozhodné skutečnosti pro péči o zvěř a navrhnout doporučení pro péči o zvěř, jeho cíle a kritéria jejich plnění včetně plánu lovu.

5.8. Pracovní cesta

Zaměstnanci odboru PLENP 13. 5. – 15. 5. 2025 navštívili soukromý majetek Colloredo-Mannsfield spol. s.r.o.; LČR, s. p. LS Křivoklát a VLS s. p. divize Hořovice. Pracovníci soukromého majetku Colloredo-Mannsfield nás seznámili s historií křivoklátských lesů, s hospodařením a péčí o les. Na LS Křivoklát jsme navštívili místní informační středisko, lesnický park Křivoklátsko a jeho způsob obhospodařování. Poslechli jsme si i kritický názor místních lesníků k připravovanému vyhlášení NP Křivoklátsko. U VLS jsme navštívili Dům přírody Brdy v lokalitě Tři Trubky, kde nás seznámili s péčí o les na území divize Hořovice.

5.9. Ochrana lesa

Petr Kahuda

5.9.1. Ochrana před zvěří

Potřeba dlouhodobě chránit výsadby, popř. přirozenou obnovu před negativním vlivem zvěře souvisí s faktem, že poškozované dřeviny špatně odrůstají a v případě opakovaného či většího poškození mohou i odumřít. Chráněna je zejména umělá obnova na exponovaných lokalitách. Výše škod často narůstá při mírných zimách s nižší sněhovou pokrývkou, které se v posledních letech dostávají poměrně často.

Rozsah ochrany výsadeb (ale i přirozeného zmlazení) proti negativnímu působení zvěře souvisí nejen s množstvím mladých dřevin, které je třeba chránit, ale také s velikostí populace jelení a srnčí zvěře, před kterou se žádoucí a podporované ohrožené dřeviny chrání. Přestože se v tomto směru v poledních letech mnohé změnilo (zvýšení loveckého tlaku – vyšší redukce lovem, návrat vlků a s ním spojená predace), stále zůstávají místa, kde by se žádané původní dřeviny bez ochrany jen pouze velmi obtížně nebo vůbec nedokázaly prosadit. Mezi nejohroženější dřeviny patří jedle a javor klen, na některých místech stále i buk.

Ochrana lesa proti působení zvěře byla celkově a opakovaně provedena v o něco málo nižším rozsahu, než v roce předchozím. Postaveno bylo zhruba o 100 kusů individuálních ochran méně než před rokem. Repelentní ochrana byla provedena v podobném rozsahu, jako v roce předchozím; délka postavených oplocenek meziročně klesla o zhruba 0,5 km.

Tabulka 90 Ochrana lesa proti působení zvěře

Typ ochrany	Rozsah ochrany
individuální ochrany	2 421 ks
letní a zimní okus (repelenty)	252,81 ha
stavba oplocenek	5,05 ha; 4,24 km

5.9.2. Ochrana před buřením

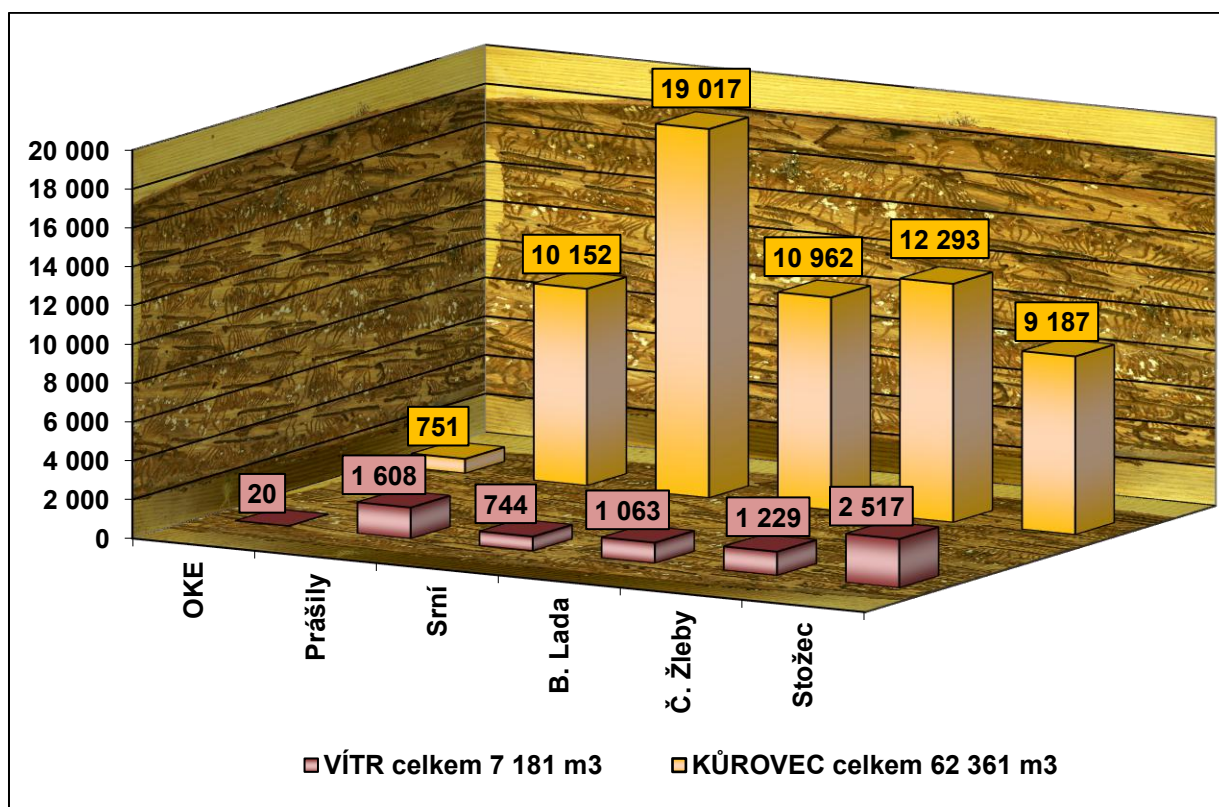
Rozsah provedené ochrany výsadeb před buřením souvisí s množstvím v minulosti prováděných výsadeb a podmínkami pro rozvoj bylinné vegetace, které v daném roce panují (vláha, teploty,...). Celková plocha ochrany kultur proti buření činila cca 27 ha, což je zhruba o 8 ha více než v roce předchozím. Větší ošetřená plocha souvisí se srážkově bohatším vegetačním obdobím, které přineslo rychlejší růst buřeně.

5.9.3. Ochrana proti podkornímu hmyzu

Výše nahodilých kůrovcových těžeb už druhým rokem výrazně klesla, a to více než o polovinu. V roce 2023 činila kůrovcová těžba necelých 237 tis. m³, v roce 2024 to bylo necelých 130 tis. m³ a v roce 2025 to bylo cca 62 tis. m³. I přes skutečnost, že těžby probíhají každoročně na stále menší ploše (plocha ponechaná bez nahodilých těžeb se každým rokem zvětšuje) jde o pozitivní trend související s probíhající retrogradací kůrovců a s poměrně deštivým průběhem sezóny.

Zpracovaných polomů bylo zhruba o 30 tis. m³ méně než v roce předchozím - celkové množství zpracovaných polomů dosáhlo výše cca 7 tis. m³.

Nejvíce kůrovcového napadení bylo podobně jako loni zpracováno na územních pracovištích Srní (31%), České Žleby (20%).

Graf 8 Přesná výše nahodilých těžeb dle ÚP a druhu viz následující graf

Těžištěm obranných opatření (kromě uvedeného včasného zpracování kůrovcem napadených polomů) byla brzká identifikace a zpracování kůrovcem napadených stojících smrků v zásahových částech NP. Asanace kůrovcového dříví (kůrovec, polomy) odkorněním je považována, pokud je včas provedena, za jeden z nejefektivnějších způsobů ochrany lesa před podkorním hmyzem. Tato činnost dosáhla v roce 2025 hodnoty cca 30 tis. m³, tj. cca 44% z provedené nahodilé těžby. Podíl odkorňování se tak meziročně zvýšil o cca 3%, což je dáno použitou technologií (odkorňování harvestorem zpracovávaných stromů) a opakovaným meziročním poklesem celkové výše nahodilých těžeb.

Tabulka 91 Další opatření provedená v ochraně lesa proti kůrovcům byla dále následující

Typ opatření	Rozsah opatření
lapáky v porostech	1 056 ks
lapáky dovezené	1 727 m ³
lapače lýk. smrk.	151 ks

5.10. Těžební činnost

Petr Hanzal

Rok 2025 se z pohledu těžební činnosti nijak významně nelišil od let minulých. Opět většinový podíl tvořila těžba nahodilá. V roce 2025 bylo vytěženo celkem 107 338 m³ dřevní hmoty. Podíl nahodilých těžeb činil 69 542 m³, to je 64,8 % z celkové těžby. Kůrovcem napadené hmoty bylo zpracováno 62 361 m³ a to odpovídá 58,1 % z celkové těžby. Polomové hmoty z větru bylo zpracováno 7 181 m³ (tj. 10,3 % z nahodilých těžeb). Celkově bylo v lesních porostech NP Šumava realizováno 37 796 m³ úmyslných výchovných těžeb což činí 35,2 % z celkové těžby. Část zpracovaného a asanovaného dříví byla ponechána v porostech k zetlení. Jedná se celkem o 16 257,14 m³, tato hmota byla ponechána k zetlení a následně odepsána.

Tabulka 92 Přehled těžeb za rok 2025

Celková těžba:	107 338 m ³	z toho:
	v režii:	107 318 m ³
	samovýroba:	20 m ³

Těžba dle druhu	m ³	%
výchovná	37 796	35
nahodilá	69 542	65

Nahodilá těžba dle příčiny:	m ³
živelná (vítr)	7 181
kůrovec – asanace napadené hmoty	62 361
kůrovec – kácení lapáků	0

Tabulka 93 Porovnání výše zpracované asanované hmoty napadené kůrovcem v letech 2015 – 2025 v m³

Zpracováno	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem NPŠ - kůrovec	21 072	29 393	50 306	53 873	209 234	149 402	134 502	218 342	236 637	129 613	62 361
Celkem NPŠ - vítr	51 578	22 452	83 026	203 805	50 306	49 637	51 198	24 056	14 940	37 087	7 181

Šetrnými technologiemi bylo na odvozní místo přibliženo 44 615 m³, tj. 45 % veškerého soustředování. Ostatní přibližná hmota byla v maximální míře bezeškodně přibližena (UKT, malotraktor, VS nad 4 t).

Tabulka 94 Soustředování dříví dle prostředků

Celkem	99 785,18 m ³	z toho z VM	5 365,14 m ³	5,7 %	
přibližovací prostředek	m ³	%	z toho z VM	% z prost.	% z celku
Koně (včetně balíkování)	555,61	0,6	0,00	0,0	0,0
UPKT	8 757,45	8,8	282,21	3,2	5,3
SLKT	1 574,54	1,6	0,00	0,0	0,0
LVS pod (TERRI) 4 t	38 811,4	38,9	3 588,52	9,2	66,9
Lanovky	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0
Železný kůň	5 248,35	5,2	0,00	0,0	0,0
VS nad 6,1t	24 032,32	24,1	24,98	0,1	0,5
UKT s vykl. Jeřábem	19 088,42	19,1	240,66	1,3	4,5
Malotraktor	1 717,09	1,7	1 228,77	71,6	22,9

5.11. Obnova lesa

Adam Jirsa

V roce 2025 bylo v lesích Správy NP Šumava uměle zalesněno 28,28 ha a vykázáno 209,45 ha přirozené obnovy. Ta činila podle jednotlivých dřevin pro smrk ztepilý 150,37 ha, jedli bělokorou 12,54 ha, borovici lesní 0,30 ha, buk lesní 16,10 ha, javor klen 0,40 ha, břízy 26,77 ha, vrba jíva 0,07 ha a jeřáb ptačí 2,90. Celkový součet veškeré obnovy byl 237,73 ha.

Umělou obnovu lesa lze realizovat pouze v zóně soustředěné péče, dílčí ploše D2. Jejím cílem je přispět ke zlepšení druhové skladby, zejména tam, kde přirozeně chybí nebo není v dosahu semenný zdroj. Útlum produkce vlastních lesních školek ovlivnil výslednou plochu. Z celkové umělé obnovy lesních porostů 28,28 ha, tvořilo největší část první zalesnění na holině, konkrétně na ploše 25,50 ha. Vylepšování bylo provedeno jen na 2,56 ha a doplnění chybějících dřevin na redukované ploše 0,22 ha.

Hodnoty v plochách, kusech a zastoupení ukazuje tabulka "Obnova porostů zalesněním- sadba dle dřevin".

Tabulka 95 Obnova porostů zalesněním- sadba dle dřevin

dřevina	Celkem			Z toho FW - velkoobjemy	
	ha	%	tis. ks	ha	ks
Smrk ztepilý	0,00	0,0	0	0,00	0
Jedle bělokorá	10,47	37,0	28,298	1,00	504
Borovice lesní	0,72	2,5	0,905	0,57	170
Buk lesní	14,95	52,9	24,919	11,23	6405
Javor klen	1,27	4,5	1,791	0,72	287
Jasan ztepilý	0,00	0,0	0	0,00	0
Jilm horský	0,00	0,0	0	0,00	0
Jeřáb ptačí	0,74	2,6	0,454	0,71	357
Břízy	0,00	0,0	0	0,00	0
Olše šedá	0,13	0,5	0,400	0,00	0
SOUČET	28,28	100,0	56,767	14,23	7 723

Nejvyšší podíl v umělé obnově měl tentokrát buk lesní (52,90 %), další byla jedle bělokorá (37,00 %). Následují - javor klen (4,50 %), jeřáb ptačí (2,60 %), borovice lesní (2,50 %) a olše šedá (0,50%). Celkem 10,10 %. Nezdar ze zalesnění minulých roků byl evidován na 0,20 hektarech jako nezdar klimatický.

Podíl krytokořenného sadebního materiálu (26,19 ha) z celkové uměle obnovené plochy v roce 2025 činil 92,6 %, z toho poloodrostky v patentovaných obalech Správy NP Šumava bylo zalesněno 14,23 ha, což činí těsnou nadpoloviční většinu - 50,32 % z celkových 28,28 ha. Prostokořenné sazenice se podílely 7,4 %.

Umělá obnova byla na území organizačních jednotek provedena takto: ÚP Prášíly - 3,99 ha, ÚP Srní – 10,07 ha, ÚP České Žleby – 5,17 ha, ÚP Stožec – 4,84 ha a ÚP Ochrany přírody – 4,21 ha. Na ÚP Borová Lada nebyla umělá obnova prováděna.

Holiny v Národním parku Šumava není nutné ihned zalesňovat. Platí zde výjimka prodloužení ze zákonné doby zalesnění a doby zajištění na celkem 30 let. Čeká, až se dostaví přirozená obnova a kromě dílčí plochy D2 se ani žádné dřeviny nevysazují.

Přirozená obnova byla zjištěna a vykázána na holinách nebo v lesních porostech po odstranění horního stromového patra na územních pracovištích následovně: ÚP Prášíly – 20,34 ha, ÚP Srní – 131,81 ha, ÚP Ochrany přírody – 4,21 ha, ÚP Borová Lada 29,54 ha, ÚP České Žleby – 10,80 ha a ÚP Stožec – 12,75 ha.

5.12. Prořezávky

Adam Jirsa

Zásahy jsou zaměřeny na intenzivní redukci smrku v mladých lesních porostech (prořezávky), obvykle ještě bez hmoty hroubí. Redukce počtů nastavuje podmínky k vyšší stabilitě smrkových porostů. Dalším cílem je uvolnění žádoucích dřevin - jedle, buku, klenu a pionýrských dřevin (bříza, jívy, jeřáb) od konkurence smrku.

V oplocenkách lze pro uvolnění vybraných jedinců odstranit řezem i další dřeviny, ale musí zůstat zachováno jejich zastoupení. Pionýrské dřeviny se v oplocenkách redukují výjimečně, pokud nekonkurují cílovým dřevinám (jedli, buku, javoru klenu, jilmu), nemusí se redukovat vůbec. Mimo

oplocenky se vyřezává pouze smrk. Zásahy se provádí v dílčích plochách stanovených příkazem ředitele, což odpovídá zóně přírodě blízké a zóně soustředěné péče.

Každý lesnický úsek je nyní rozčleněn na 6 bloků péče. V roce 2025 byla činnost zaměřena na blok péče č. 4. Plánované a realizované porosty byly především v bloku péče č. 4. Porosty v jiných blocích péče lze zařadit při vysokém stupni naléhavosti k provedení výchovného zásahu. Pokračovala též realizace tak zvaných „porostních mezer“ (velikost mezery je 0,10 – 0,15 ha s jedinci o sponu 7-10 krát 7-10 metrů). Jejich umístěním je sledováno zvýšení biodiverzity, stability a zlepšení struktury porostů. Celkem bylo v realizovaných porostech za zmiňovaný rok záměrně vytvořeno 76 mezer.

Celková plocha všech provedených prořezávek v lesích Správy NP Šumava činila 286,01 ha.

Tabulka 96 Plochy prořezávek, realizovaných v roce 2025, podle jednotlivých územních pracovišť

Územní pracoviště	Velikost území
Prášíly	86,14 ha
Srní	20,66 ha
ÚP Ochrany přírody	9,29 ha
Borová Lada	51,57 ha
České Žleby	49,46 ha
Stožec	68,89 ha

5.13. Péče o zvěř

Adam Jirsa

Zásady péče o Národní park Šumava limitují některé činnosti ve vztahu ke zvěři podle určitých zón. Nepovoluje se vnaďení zvěře v přírodní a přírodě blízké zóně. Omezený lov je v zóně přírodní. Koncepce péče o zvěř, platná od roku 2024, shrnuje krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle a popisuje nástroje k dosažení těchto cílů v rámci plnění Zásad péče o NP.

Dílčí plocha A2 = území bez lovu, má výměru 6 991 ha a má být každoročně rozšiřována.

Plán lovu pro jelena evropského byl v mysliveckém roce 2025/2026 stanoven na 571 ks celkem. Jelení zvěř byla v předcházejících letech intenzivně redukována, což se projevilo i v posledním jarním sčítání zvěře (snížení o 14 %). Na redukci se podstatnou měrou podílí vlk obecný. Plán lovu nevychází pouze ze stavu lesa, ale zohledňuje také výskyt predátorů a jejich potencionální kořisti, s cílem podpory přirozených procesů. Proto byl plán lovu na rok 2025 nižší než v roce 2024.

K 31. 1. 2026 bylo uloveno 382 ks celkem, připočteme-li zjištěný úhyn ve výši 89 ks, výsledné číslo je 471 ks. Do konce března lze lovit mladou zvěř do dvou let věku.

Na období listopad až leden jsou povolené výjimky z některých zakázaných způsobů lovu. Konkrétně lov v noci, lov s pomocí digitálních zaměřovačů a možnost lovu samců na společných lovech.

V roce 2025 byl uloven 1 jelen sika (roční samec) v honitbě ÚP Prášíly. Nebyla ulovena žádná daňčí zvěř, byť byla na území národního parku několikrát pozorována.

Srnčí zvěř je hlavní kořistí rysa ostrovida, za poslední 4 roky se neulovilo ročně ani 20 kusů za celý národní park, přičemž většina ulovených kusů byli srnci. Z uvedených důvodů byl lov srnčí zvěře v režijních honitbách Správy v roce 2025 zastaven. V ostatních honitbách v NP bylo uloveno jen 5 kusů, celkový zjištěný úhyn k 31. 1. 2026 činil 29 kusů. Při započtení stávajícího zjištěného úhynu je celkové množství 34 ks. Plán lovu (včetně zjištěného úhynu) byl stanoven pouze pro honitby Chlum a Povydrří, splněn nebyl.

Lov divokých prasat se opět vyhoupl na vyšší čísla, nejvíce k tomu přispěla úroda bukvic v předchozím roce. K 31. 1. 2026 bylo uloveno 539 ks černé zvěře. Jako svoji kořist loví občas divočáky vlci. Potvrzení a odhad výše predace by měly sdělit výsledky projektu „Ekologické dopady návratu vlků do ekosystému Šumavy a Bavorského lesa“. Prezentace výsledků se plánuje na říjen roku 2026.

Úlovky divokých prasat jsou vyšetřovány na svalovce. V honitbách ÚP Prášily, ÚP Srní, Slatě a části ÚP Borová Lada (k. ú. Bučina u Kvildy a Bučina) pokračuje šetření na přítomnost radioaktivního Cesia – 137. Pokud jsou zjištěné hodnoty nadlimitní, nad 600 Bq/kg, je takový ulovený divočák likvidován v kafilerii. Některé kusy, špatný výživový stav, rozstřelené apod., se rovnou vozí do kafilerie. Potvrzení o jejich likvidaci nahrazuje výsledek vyšetření. V honitbě ÚP Stožec byla povinnost vyšetřovat ulovené divočáky na přítomnost Cesia zrušena (za poslední rok byli všechny vzorky podlimitní). Nadále je nejvíce nadlimitních vzorků z ÚP Prášily. V začátku roku 2025 byl zaznamenán ojedinělý výskyt AMP (Africký mor prasat) v severních Čechách, naštěstí se dále nešířil. Od 1. 12. 2025 má Česká republika statut státu prostého výskytu AMP.

Tabulka 97 Za rok 2025 bylo v honitbách na území NP Šumava uloveno (stav k 31. 1. 2026)

Druh zvěře	Počet kusů
jelen	96 ks
laň	120 ks
kolouch	166 ks
jelen evropský	382 ks
úhyn	89 ks
srnec	3 ks
srna	1 ks
srnče	1 ks
srnec obecný	5 ks
úhyn	29 kusů
kňour	34 ks
bachyně	26 ks
lončák	232 ks
sele	247 ks
Prase divoké	539 ks
Liška	4 ks
Jezevec	4 ks
Nutrie	1 ks

Lov lišek byl v režijních honitbách zastaven příkazem ředitele NP v roce 2022.

Na území NP se začal objevovat další invazivní druh – nutrie říční. Opět byla jedna ulovena v honitbě ÚP Srní.

Tetřevů bylo na jaře roku 2025 sečteno 375 jedinců, mírný nárůst, tetřívků 18 kusů, což je další pokles už tak minimálních stavů.

V současné době se po území NP pohybuje pravděpodobně 6 vlčích smeček a několik dalších samostatných jedinců vlka obecného. Domovské okrsky přesahují hranice NP Šumava, na redukci jelení zvěře se podílejí odhadem 400-450 kusy ročně za území NP. V roce 2025 se na podzim podařilo odchytit a označit telemetrickým obojkem jednoho vlka. V rámci výše zmíněného projektu je zkoumán pohyb a interakce mezi predátorem (vlk) a kořistí (jelen).

5.14. Lesní školkařství a semenářství

Petr Kahuda

Sazenice lesních dřevin jsou potřebné k zajištění umělé obnovy lesních porostů na odlesněných plochách – holinách po nahodilé těžbě - a k postupné přeměně ekologicky nevhodné druhové skladby ve vybraných lesních porostech. Dlouhodobě se všechny Správou NPŠ používané sazenice pěstují ve vlastních lesních školkách. Vzhledem k upřednostňování přírodních dějů a přirozené obnovy je umělá obnova uplatňována pouze v malém rozsahu. Tomu odpovídá i výše produkce sazenic.

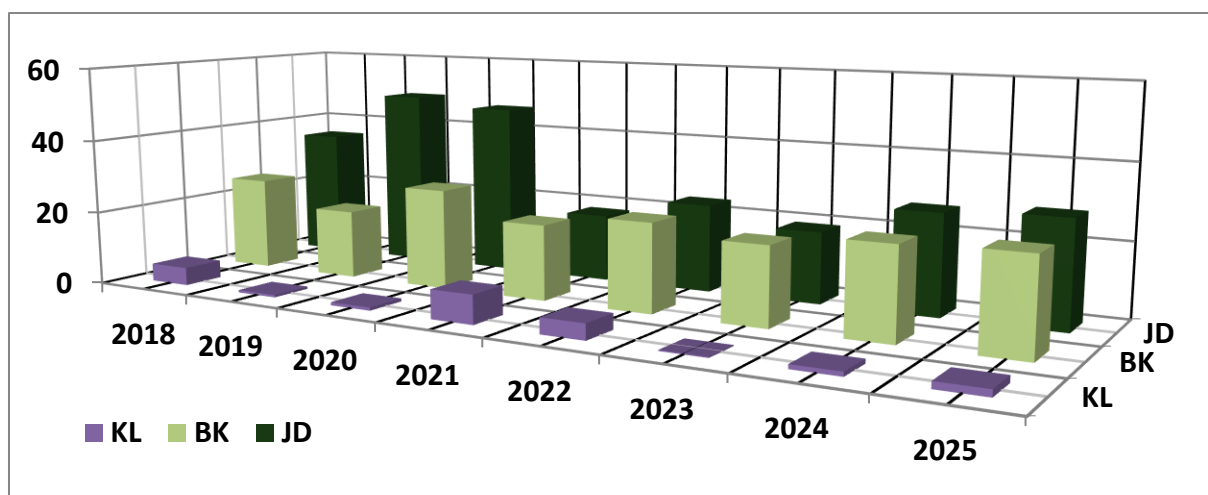
K produkci sazenic se aktuálně využívají tři lesní školky, které zajišťují dostatek sadebního materiálu pro naplnění plánovaného zalesňování. S ohledem na klesající spotřebu sazenic při umělé obnově je v plánu ukončení provozu lesní školky Soumarský Most, ke kterému by mělo dojít v roce 2027. V provozu pak zůstanou pouze lesní školky na Srní.

U všech pěstovaných sazenic je kladen důraz na kvalitu, genetickou i stanovištní příslušnost a jasně identifikovatelný původ. Pěstují se zejména jedle a buk, ale rovněž borovice, javor klen a jeřáb ptačí.

Počet sazenic vyprodukovaných v lesních školkách NPŠ v tomto roce byl srovnatelný s předchozím rokem (resp. pouze o cca 2 tis. kusů vyšší). Vyexpedované množství dle druhů sazenic a jednotlivých dřevin je uvedeno v následující tabulce (v tis. ks) – z přehledu je zřejmé, že převážnou většinu vyrobených sazenic (94%) tvoří jedle a buk; aktuální přehled produkce sazenic všech dřevin je uveden v následující tabulce; graf představuje produkci u třech hlavních dřevin v porovnání od roku 2018:

Tabulka 98 Vyexpedované množství dle druhů sazenic a jednotlivých dřevin

Dřevina	prostokořenné	krytokořenné	poloodrostky	celkem
jedle bělokorá	3,803	23,991	0,504	28,298
borovice lesní	0,000	0,735	0,170	0,905
buk lesní	1,479	17,060	6,405	24,944
javor klen	1,000	0,504	0,287	1,791
jeřáb ptačí	0,000	0,096	0,357	0,453
olše šedá	0,400	0,000	0,000	0,400
CELKEM	6,682	42,386	7,723	56,791

Graf 9 Produkce u třech hlavních dřevin v porovnání od roku 2018 do roku 2025

Kromě počtu vypěstovaných sazenic je dalším kritériem jejich produkce v lesních školkách školkování a osazování semenáčků či rozpěstovaných sazenic do pěstebních obalů. Ve srovnání s předchozím rokem bylo pro další produkci připraveno (zaškolkováno, osazeno do pěstebních obalů) o cca 1/3 sazenic méně.

Tabulka 99 Množství sazenic zaškolkových a obalových v tomto roce dle jednotlivých dřevin (v tis. ks). Zvlášť jsou uvedeny obaly NPŠ určené pro pěstování vyspělých sazenic ve formě poloodrostků

Dřevina	školkování	obalování	obaly NPŠ	celkem
jedle bělokorá	13,000	26,040	8,667	47,707
buk lesní	18,000	15,800	2,400	36,200
javor klen	0,000	0,720	0,494	1,214
jeřáb ptačí	0,000	0,500	0,000	0,500
olše šedá	0,000	0,000	0,467	0,467
CELKEM	31,000	43,060	12,028	86,088

5.14.1. Semenářství

Pro zajištění dalšího pěstování sazenic v lesních školkách NPŠ bylo natrháno 300 kg jedlových šišek, ze kterých bylo následně vylušeno 42 kg semen.

Z porostů s dostatkem přirozeného zmlazení bylo vyzvednuto 33 100 semenáčků buku lesního.

5.15. LHE a odborná vyjádření OLH a správy drobných vodních toků

Aleš Kučera

Prvotní evidence lesní výroby roku 2025 probíhala jako v předchozích letech v sw LesIS s následným převodem jednotlivých dokladů do účetního a evidenčního systému Eklis. Výkazy LHE byly shromažďovány za jednotlivé lesní hospodářské celky a vyplněné formuláře podle vzoru v příloze Vyhlášky o lesní hospodářské evidenci č. 202/2021 Sb., od 1. ledna 2023 byly předávány elektronicky příslušnému orgánu státní správy lesů do 31. 3. následujícího roku. Jako každý rok vyšel nový příkaz ředitele k dílčím plochám „Příkaz ředitele PŘ 194 – způsob péče o ekosystémy na pozemcích ve

vlastnictví státu podle DP“ s účinností od 1. 3. 2025. Aplikaci příkazu bylo nutné implementovat do systému Eklis prostřednictvím uživatelských číselníků. Kromě běžné lesní hospodářské evidence byla mezi sledované výkony přidána evidence pahýlů, a to výkonem 78 a podvýkonem 78, která se eviduje v kusech a zaujaté ploše (ha). Pahýly vznikají při zpracování nahodilé těžby převážně kůrovcové harvestorovou technologií. Při úmyslné těžbě nad 40 let vznikají při zbytnělém oddenku vyzdravovacím řezem. Při těžbě motorovou pilou je podmínkou dodržet pravidla bezpečnosti práce. Za rok 2025 bylo evidováno 6 946 kusů pahýlů. Evidence pahýlů je součástí vědeckého monitoringu dřevní hmoty ponechané k zetlení.

V průběhu roku 2025 bylo zpracováno celkem 41 odborných vyjádření a to 29 vyjádření z oblasti správy drobných vodních toků a 12 vyjádření z hlediska odborného lesního hospodáře (OLH). V oblasti správy drobných vodních toků převažovaly žádosti a vyjádření ohledně hrozících škod na majetku v důsledku zaplavení objektů vzednutou hladinou toků u bobřích hrází, dále vyjádření k povolení vypouštění odpadních vod z čistíren odpadních vod u šumavských penzionů a hotelů. Mezi významné žádosti z oblasti OLH byly žádosti na asanaci rizikových stromů v blízkosti rekreačních objektů a účelových komunikací a rovněž kácení dřevin ohrožujících provoz a rekonstrukci železniční dráhy v úseku tratě Nové Údolí – Černý Kříž – Nová Pec). V přípravě je projekt pasportizace koryt a vodních toků na území Národního parku Šumava.

6. Odbor vnitřní správy

Martin Roučka

Odbor vnitřní správy tvoří oddělení ekonomické, oddělení informatiky a GIS, oddělení nemovitého majetku, oddělení MTZ a veřejných zakázek, oddělení projektů, oddělení investic a oddělení údržby.

6.1. Hospodaření Správy v roce 2025

Tabulka 100 Hospodaření Správy v roce 2025

NÁKLADY CELKEM	574.472.234,91
Náklady z činnosti	552.976.006,48
Finanční náklady	13.927.888,43
Daň z příjmu	7.568.340,00
VÝNOSY CELKEM	574.472.234,91
Výnosy z činnosti	263.245.938,12
Finanční výnosy	485.372,07
Výnosy z transferů	310.740.924,72

Tabulka 101 Hospodářský výsledek

Hospodářský výsledek	v Kč
Celkem k 31. 12. 2025 před zdaněním	7.568.340,00
Předpokládané zdanění celkem	7.568.340,00
Celkem k 31. 12. 2025 po zdanění	0

Hospodářský výsledek za rok 2025 ovlivnila řada aspektů, zejména však činnosti spojené s péčí o lesní ekosystémy.

Po předchozích ekonomicky velmi příznivých letech, přišel v tomto roce velmi výrazný pokles vlastních výnosů z prodeje dříví. Objem dříví určeného k prodeji byl nejnižší za posledních 20 let. V roce 2025 prodala Správa 97.185 m³ dříví, přitom dlouhodobý průměr za posledních 20 let činí zhruba 165.000 m³. V předchozích 3 letech byly průměrné roční tržby z prodeje dříví na úrovni 410 mil. Kč, ale v roce 2025 činily pouze 195 mil. Kč. Situaci ohledně financování Správy zmírnil poměrně úspěšný prodej dříví včetně kvalitní sortimentace, kdy bylo dosaženo průměrného ročního zpeněžení 2.007 Kč/m³, které je druhé nejvyšší v historii organizace.

Správa nadále udržuje svou činnost v úsporném režimu a z pohledu nákladů se chovala uvážlivě. Do výše hospodářského výsledku se rovněž významně promítá fakt, že organizace je delší dobu nucena řešit financování řady činností z jiných zdrojů, než z příspěvků na činnost. Je však nutné podotknout, že tyto zdroje nejsou z dlouhodobého pohledu zajištěné a proto na ně nelze v delším časovém horizontu zcela spoléhat.

Celkovou výši nákladů i výnosů organizace v roce 2025 výrazně ovlivnila i výše vyplacených újem za ztížené hospodaření v lese, která činila 52,79 mil. Kč.

K vyrovnání záporného hospodářského výsledku Správa použila fondy účetní jednotky v celkové výši 26 mil. Kč. K pokrytí rozdílu mezi náklady a výnosy rovněž přispělo zúčtování rezerv v celkové výši 15,46 mil. Kč.

6.1.1. Hlavní vlivy na hospodaření v roce 2025

„+“

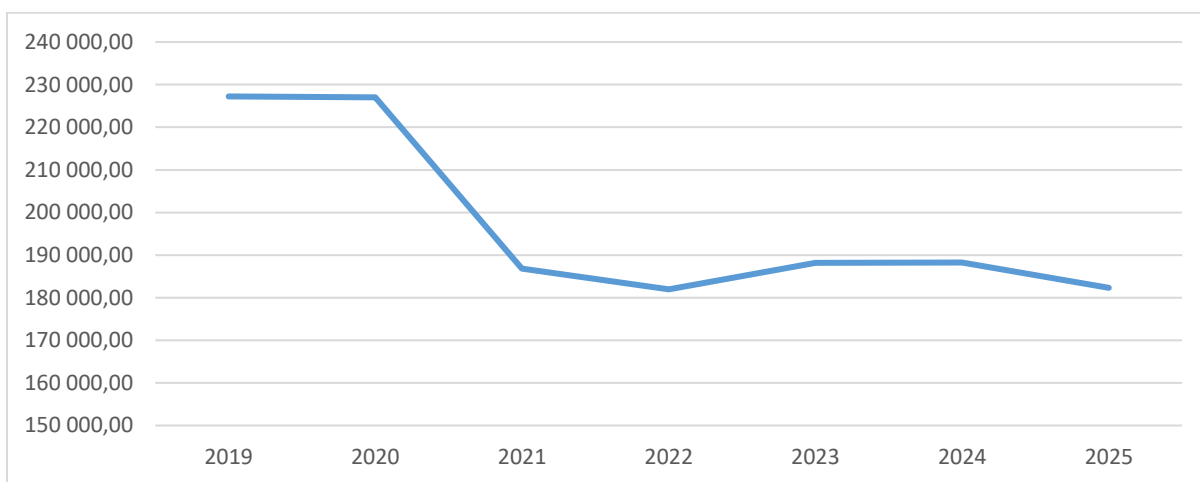
- Nadprůměrné zpeněžení dříví
- získání dotací nad rámec příspěvku na činnost
- přetrvávající omezení některých činností
- velký důraz na kvalitní zatřídování dříví s cílem zajistit co nejlepší zpeněžení
- důsledná práce se všemi druhy nákladů s cílem zefektivnit činnost organizace
- možnost použití fondů účetní jednotky a vytvořených rezerv

„-“

- výrazný pokles objemu prodaného dříví a z toho plynoucích tržeb oproti dlouhodobému průměru
- pokles příspěvku na činnost organizace

Tabulka 102 Vývoj provozních dotací za posledních 7 let (v tis. Kč)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PROVOZNÍ DOTACE (671)	314 577,87	403 899,70	309 007,65	305 696,66	267 363,69	408 611,82	310 740,92
Příspěvek na činnost PO	227 231,88	227 019,55	186 832,00	181 957,00	188 165,65	188 258,81	182 346,46

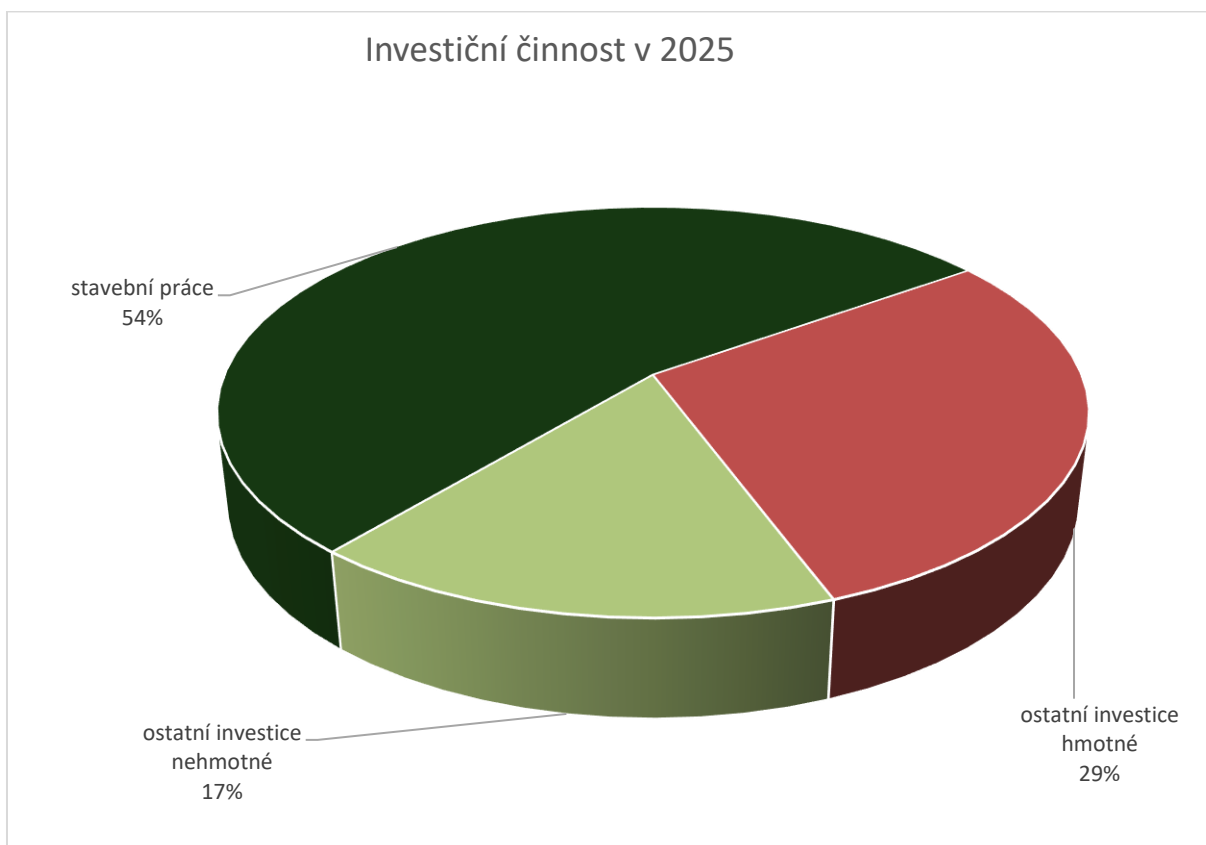
Graf 10 Vývoj příspěvku na činnost 2019 - 2025

6.1.2. Investiční výdaje

Ve sledovaném období (2025) činily investiční výdaje celkem 42.270.010 Kč. Z toho 21.094.770 Kč představují stavební práce (Modernizace stanice pro handicapované živočichy Klášterec, Revitalizace lokality Najmanka a Pasecká, Oplocení PP Jasánky, Modernizace IS Kvilda), 11.388.347 Kč ostatní investice hmotné (jednalo se o nákup osobních automobilů, zemědělské techniky, či požárního vybavení), 6.551.601 Kč ostatní investice nehmotné (LHP Modrava) a 3.235.292 Kč jsou prostředky na výkupy pozemků.

Tabulka 103 Investiční akce 2018-2025 v Kč

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
INVESTIČNÍ PRÁCE A DODÁVKY	16 805 976	51 256 059	46 409 898	53 610 450	37 869 541	48 341 661	43 457 834	42 270 010
stavební práce	5 118 005	21 065 591	37 292 039	45 768 058	22 930 304	25 381 344	31 157 189	21 094 770
ostatní investice hmotné	10 162 432	27 076 291	3 346 215	1 669 137	12 351 112	18 127 059	11 193 347	11 388 347
ostatní investice nehmotné	1 525 539	3 114 178	5 771 644	6 173 255	2 588 125	4 833 258	1 107 299	6 551 601

Graf 11 Investiční činnost v roce 2025

6.1.3. Opravy a udržování v letech 2018 až 2025

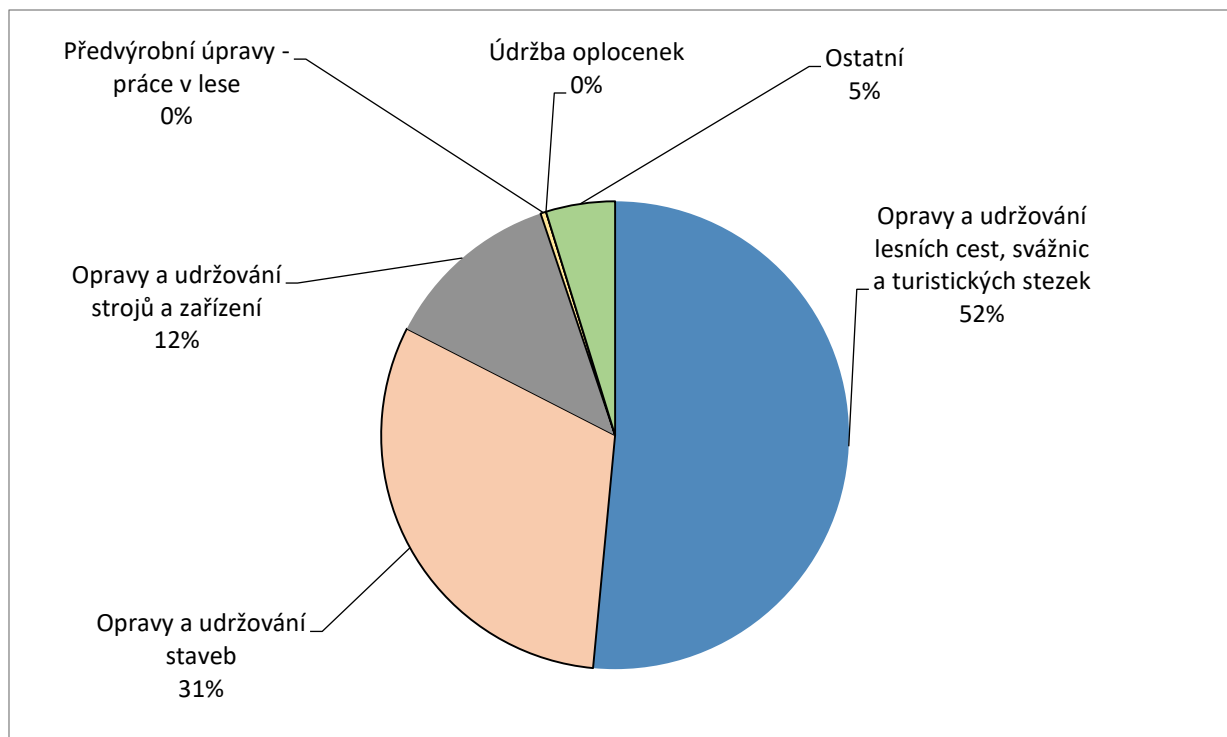
V roce 2025 byly vynaloženy náklady na opravy a udržování (účet 511) v celkové výši 43.362.857 Kč.

Náklady na opravy a udržování na účtu 511 jsou tvořeny opravami a údržbou lesních cest, svážnic či turistických stezek, na něž bylo vynaloženo celkem 22.333.499 Kč. Významnou položkou jsou ve sledovaném období rovněž náklady na opravy a udržování staveb v objemu 13.452.689 Kč či na opravy a udržování strojů a zařízení ve výši 5.338.214 Kč.

Tabulka 104 Náklady na opravy a udržování v letech 2018 - 2025

Název	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Opravy a udržování lesních cest, svážnic a turistických stezek	17 127 862	13 639 334	8 975 991	2 299 590	21 934 461	17 284 277	12 387 259	22 333 499
Opravy a udržování staveb	4 111 660	4 909 422	3 558 960	10 394 722	7 819 739	26 460 367	21 295 413	13 452 689
Opravy a udržování strojů a zařízení	3 688 001	3 103 578	2 372 770	3 204 221	3 744 513	4 579 143	5 252 714	5 338 214
Předvýrobní úpravy - práce v lese	1 356 820	812 657	115 662	630 280	200 077	271 762	677 755	168 835
Údržba oplocenek	4 461 524	4 272 999	2 502 322	3 315 914	2 605 305	0	0	0
Ostatní	1 079 542	1 928 160	892 873	1 100 825	8 101 862	1 353 051	993 221	2 069 620
Opravy CELKEM	31 825 409	28 666 151	18 418 579	20 945 552	44 405 957	49 948 600	40 606 361	43 362 857

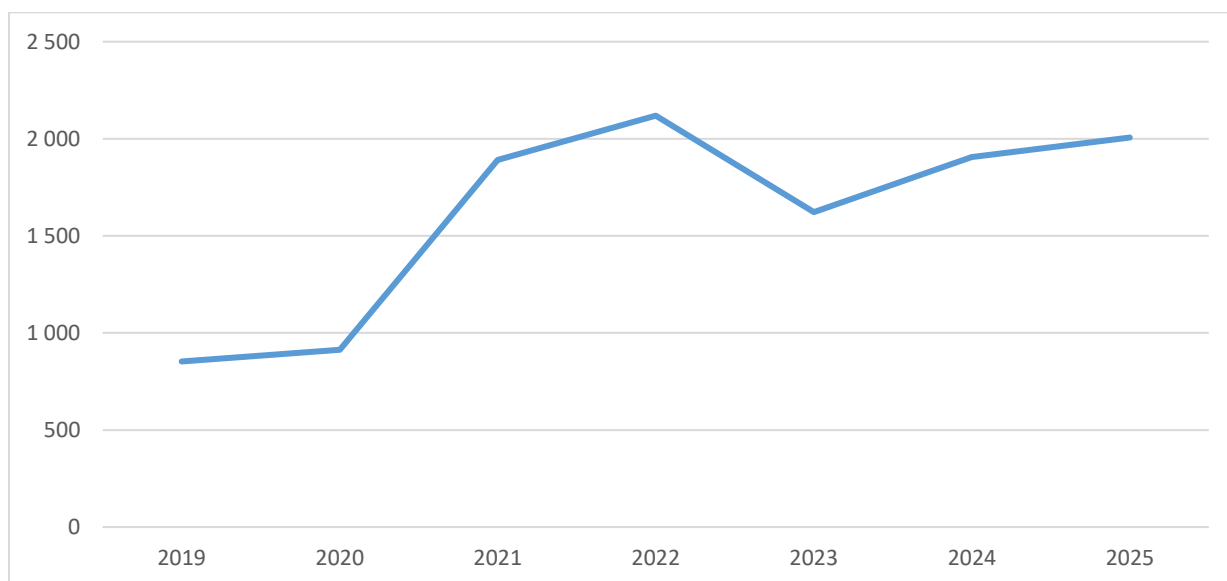
Realizace oprav byla možná i díky možnosti použití fondu reprodukce majetku, ze kterého byla část oprav financována.

Graf 12 Náklady na opravy a udržování v roce 2025

Tabulka 105 Přehled prodeje dříví za období 2018-2025

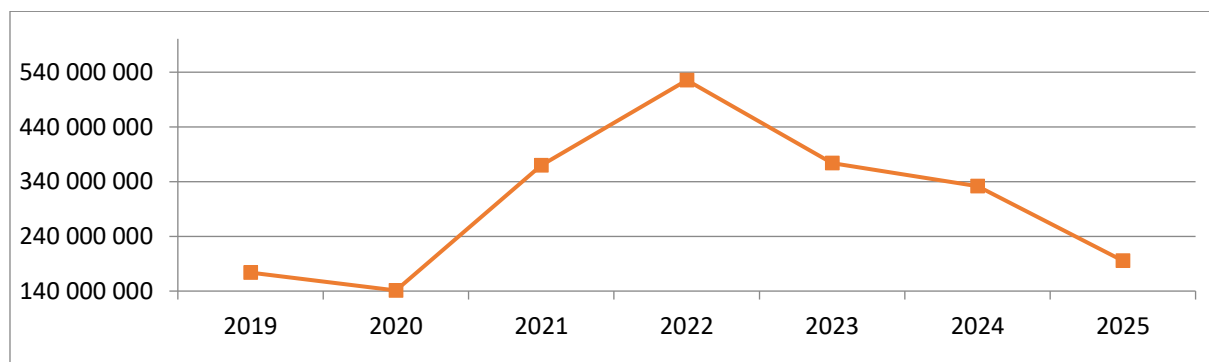
rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Množství v m ³	204 556	154 537	195 596	247 897	230655	174 113	97 190
Průměrné zpeněžení	853	913	1 891	2 119	1622	1 906	2 007

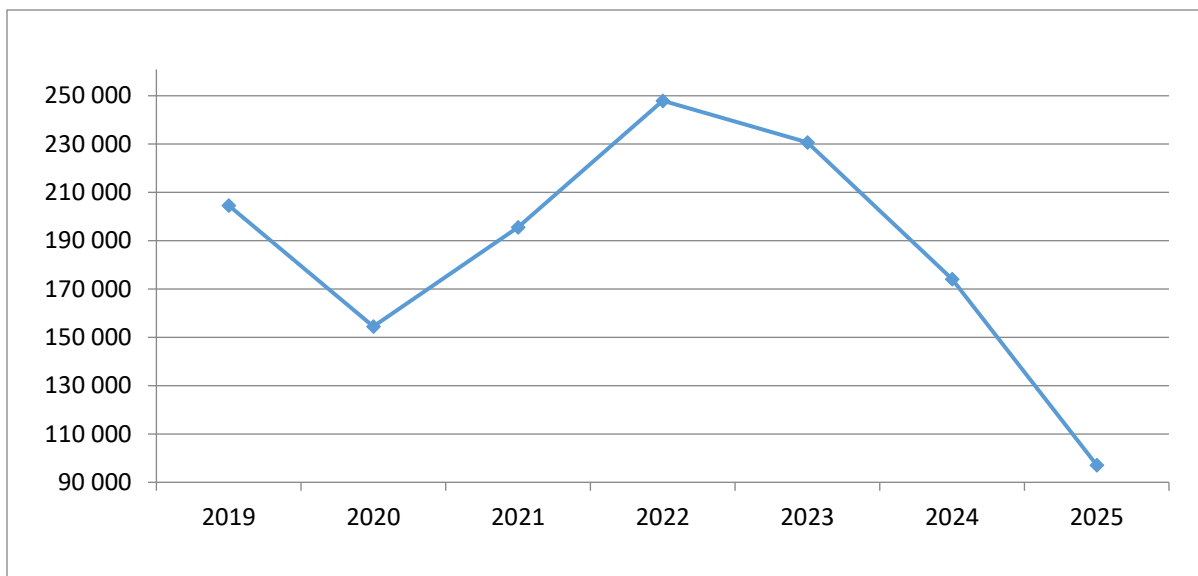
Graf 13 Vývoj průměrného zpeněžení

Tabulka 106 Tržby a náklady v letech 2019 - 2025

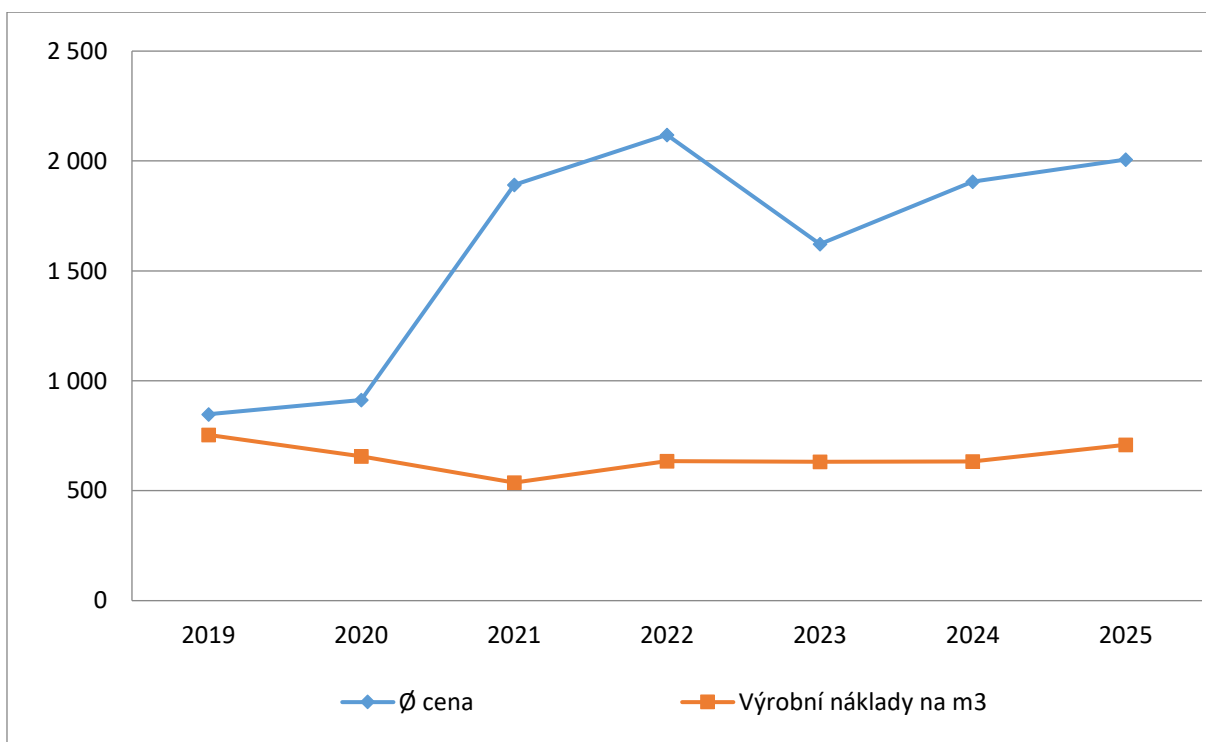
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
tržby	173 458 682	141 105 707	369 808 851	525 336 632	374 102 782	331 855 919	195 088 476
m³ celkem	204 556	154 537	195 596	247 956	230 655	174 113	97 190
Ø cena	848	913	1 891	2 119	1 622	1 906	2 007
Fázová kalkulace OM (průměr za předchozí 3 roky)	704	711	720	652	596	594	631
Výrobní náklady na m³	754	657	537	634	632	634	709
Celkové výrobní N	199 372 682	134 096 792	132 024 359	169 203 255	154 905 984	128 171 722	76 039 519
těžba dříví (m³)	264 340	204 194	226 373	270 838	275 713	202 194	107 318
Rozdíl mezi průměrným zpeněžením a náklady na výrobu 1 m³	94	256	1 354	988	990	1 272	1 298

Graf 14 Tržby za dříví (v Kč)

Graf 15 Množství prodaného dříví (v m³)

Graf 16 Průměrné zpeněžení a průměrné náklady na výrobu 1 m³

6.2. Oddělení projektů

Jana Sýsová

6.2.1. Operační program Životní prostředí 2021 – 2027

V průběhu roku 2025 byla podána a schválena 1 žádost o podporu projektu Šumavská příroda vyučuje o biodiverzitě a změně klimatu.

Tabulka 107 Žádost o podporu projektu

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Šumavská příroda vyučuje o biodiverzitě a změně klimatu	33 783 120,-	80%
Celkem	33 783 120,-	

V průběhu roku 2025 byly realizovány aktivity 5 schválených projektů:

- Podpora populace perlorodky říční na Šumavě
- Zvýšení kvality biotopů pro předměty ochrany NP, EVL a PO Šumava v oblasti Knížecí Pláně - I. etapa v letech 2023 – 2028
- Zvyšování biodiverzity lesních porostů v NP Šumava ponecháváním dřevní hmoty k zetlení v letech 2022 – 2025
- Redukce stávajících populací invazní rostliny lupiny mnoholisté na vybraných lokalitách NP Šumava - II. etapa
- Modernizace a rozvoj Záchrané stanice Klášterec (realizace projektu byla v tomto roce i ukončena)

Tabulka 108 Realizace aktivit schválených projektů

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Podpora populace perlorodky říční na Šumavě	31 538 226,76	100%
Zvýšení kvality biotopů pro předměty ochrany NP, EVL a PO Šumava v oblasti Knížecí Pláně - I. etapa v letech 2023 – 2028	23 357 503,40	100%
Zvyšování biodiverzity lesních porostů v NP Šumava ponecháváním dřevní hmoty k zetlení v letech 2022 – 2025	94 882 030,20	100%
Redukce stávajících populací invazní rostliny lupiny mnoholisté na vybraných lokalitách NP Šumava - II. etapa	37 242 576,-	100%
Modernizace a rozvoj Záchrané stanice Klášterec	13 745 366,-	80%
Celkem	200 765 702,36	

V roce 2025 probíhala příprava 3 projektů:

- Management a historie hospodaření vybraných bezlesých enkláv v NP Šumava s důrazem na zachování biodiverzity,
- Péče o luční společenstva v oblastech Horská Kvilda - Kvilda a Modrava - Filipova Huť,
- Revitalizace pramenišť na Šumavě – I. etapa.

Tabulka 109 Příprava projektů

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Management a historie hospodaření vybraných bezlesých enkláv v NP Šumava s důrazem na zachování biodiverzity	30 194 127,99	100%
Péče o luční společenstva v oblastech Horská Kvilda - Kvilda a Modrava - Filipova Huť	10 606 699,83	100%
Revitalizace prameništ na Šumavě – I. etapa	11 126 758,94	100%
Celkem	51 927 586,76	

V průběhu roku byly podány 4 zprávy o realizaci a žádosti o platbu k projektům:

- Podpora populace perlorodky říční na Šumavě
- Zvyšování biodiverzity lesních porostů v NP Šumava ponecháváním dřevní hmoty k zetlení v letech 2022 – 2025
- Modernizace a rozvoj Záchrané stanice Klášterec

Tabulka 110 Zprávy o realizaci a žádosti o platbu k projektům

Název projektu	Výše obdržené finanční podpory
Podpora populace perlorodky říční na Šumavě	11 254 380,15
Zvyšování biodiverzity lesních porostů v NP Šumava ponecháváním dřevní hmoty k zetlení v letech 2022 – 2025	59 623 576,90
Modernizace a rozvoj Záchrané stanice Klášterec (2 žádosti o platbu)	8 286 080,-
Celkem	79 164 037,05

6.2.2. INTERREG Bavorsko – Česká republika 2021 – 2027

V průběhu roku 2025 byly podány a schváleny 3 žádosti o podporu projektů:

- Interakce mezi rekreačním využitím území a ekosystémy na Šumavě
- Vliv bobrů na biodiverzitu a hydrologii v Národních parcích Bavorský les a Šumava
- Společně lépe

Tabulka 111 Schváleny žádosti o podporu projektů

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Interakce mezi rekreačním využitím území a ekosystémy na Šumavě	14 608 500,-	100% (80% Cíl EÚS, 20% MŽP)
Vliv bobrů na biodiverzitu a hydrologii v Národních parcích Bavorský les a Šumava	5 117 200,-	100% (80% Cíl EÚS, 20% MŽP)
Společně lépe	12 496 425,50	100% (80% Cíl EÚS, 20% MŽP)
Celkem	32 222 125,50	

V roce 2025 probíhala realizace aktivit schváleného projektu Ekologické dopady návratu vlků do ekosystému Šumavy / Bavorského lesa.

Tabulka 112 Realizace aktivit schváleného projektu

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Ekologické dopady návratu vlků do ekosystému Šumavy / Bavorského lesa	12 886 224,-	100% (80% Cíl EÚS, 20% MŽP)
Celkem	12 886 224,-	

6.2.3. IROP 2021 – 2027

V roce 2025 probíhala realizace aktivit 1 projektu v rámci programu IROP 2021 – 2027, který je financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Tabulka 113 Realizace aktivit projektu

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Revitalizace NKP Schwarzenberský plavební kanál	29 009 057,54	12 000 000,-
Celkem	29 009 057,54	

6.2.4. Národní program Životní prostředí

V roce 2025 byly podány a schváleny 4 žádosti o podporu k následujícím projektům:

- Revitalizace vodního režimu PP Pasecká slať
- Oprava drobných kamenných památek na území NP Šumava
- Turistická trasa Rosenauerův pomník - St. hranice, hr. kámen 11/-11/6
- Studie proveditelnosti "Revitalizace původního koryta toku Vltavy - Pašerácký most"

Tabulka 114 Podání a schválení žádosti o podporu projektům

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Revitalizace vodního režimu PP Pasecká slať	6 895 623,99	100%
Oprava drobných kamenných památek na území NP Šumava	1 089 968,-	85%
Turistická trasa Rosenauerův pomník - St. hranice, hr. kámen 11/-11/6	1 550 895,-	70%
Studie proveditelnosti "Revitalizace původního koryta toku Vltavy - Pašerácký most"	847 000,-	85%
Celkem	10 383 486,99	

V roce 2025 probíhala realizace aktivit následujících projektů financovaných v rámci Národního programu Životní prostředí:

- Aktualizace a modernizace informačního střediska Kvilda
- Revitalizace vodního režimu PP Pasecká slať
- Turistická trasa Rosenauerův pomník - St. hranice, hr. kámen 11/-11/6

Tabulka 115 Realizace aktivit projektů

Název projektu	Rozpočet	Výše podpory
Aktualizace a modernizace informačního střediska Kvilda	2 392 170,-	85%
Revitalizace vodního režimu PP Pasecká slať	6 895 623,99	100%
Turistická trasa Rosenauerův pomník - St. hranice, hr. kámen 11/-11/6	1 550 895,-	70%
Celkem	10 838 688,99	

6.2.5. Horizon Europe

V roce 2025 byla podána a schválena 1 žádost o podporu k projektu FOREST BIODIVERSITY AND CARBON ENRICHMENT STRATEGIES THROUGH TRANSDISCIPLINARY SCIENCE (FORBEST).

Tabulka 116 Podána a schválena žádost o podporu

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
FOREST BIODIVERSITY AND CARBON ENRICHMENT STRATEGIES THROUGH TRANSDISCIPLINARY SCIENCE (FORBEST)	1 943 750,-	100%
Celkem	1 943 750,-	

6.2.6. Program švýcarsko – české spolupráce

V roce 2025 byly podány 3 žádosti o podporu k následujícím projektům:

- Zodpovědně do přírody: Partnerství pro národní parky (žádost byla schválena)
- Péče o luční společenstva v oblasti Modrava - Filipova Huť
- Péče o luční společenstva v oblasti Horská Kvilda – Kvilda

Tabulka 117 Žádosti o podporu k projektům

Název projektu	Rozpočet v Kč	Výše podpory
Zodpovědně do přírody: Partnerství pro národní parky	19 949 794,20	100% (90% švýcarský donor, 10% MŽP)
Péče o luční společenstva v oblasti Modrava - Filipova Huť	4 727 520,-	90%
Péče o luční společenstva v oblasti Horská Kvilda - Kvilda	4 726 080,-	90%
Celkem	29 403 394,20	

6.3. Oddělení nemovitého majetku

Eva Brojírová

Správa Národního parku Šumava je příslušná hospodařit s pozemky a budovami ve vlastnictví České republiky. Správa v uplynulém roce 2025 ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (MŽP) vykoupila do státního vlastnictví, příslušnosti hospodaření pro Správu, pozemky, které se nacházejí na území NP Šumava. Předmětné výkupy pozemků byly hrazeny prostřednictvím Národního programu životního prostředí Státního fondu životního prostředí České republiky za více než 3,5 mil. Kč. Správa v roce 2025 na území NP a CHKO Šumava bezúplatně převzala 82 ks pozemků od Státního pozemkového úřadu (SPÚ) a od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) 29 ks pozemků a od MŽP 3 ks pozemků o celkové výměře 48,4 ha. V roce 2025 došlo k zápisu pozemkových úprav do Katastru nemovitostí v k.ú. Zvonková a Mýto u Hořic na Šumavě. Proběhly revize katastrálního operátu k.ú. Hojsova Stráž, Chlum u Volar, Javoří Pila, Lipka u Vimperka, a Prášily, kde došlo ke změnám pozemků, k jejich slučování a k výmazu již neexistujících staveb a cest. K 31. 12. 2025 je na listu vlastnictví Správy 13 051 ks pozemků o celkové výměře 60 706,5 ha a 83 budov s číslem popisným.

Správa má uzavřeno 90 nájemních smluv na byty a 14 nájemních smluv na nebytové prostory, 212 pachtovních a nájemních smluv na pozemky v roce 2025. V roce 2025 se pokračovalo ve 105 nájemních a pachtovních smlouvách převzatých od SPU, vytvořilo se 46 nových nájemních smluv na pozemky a 22 nových smluv na byty a 5 nových smluv na nebytové prostory. Dále se během roku 2025 realizovalo 7 výběrových řízení na propachtování zemědělských pozemků, z toho jedno nebylo vysoutěženo. V roce 2025 bylo dále uzavřeno 7 smluv o zřízení věcného břemene v celkové částce 20 000,-Kč a 3 smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene. Nejvíce smluv bylo uzavřeno s firmou EG.D, a.s.a ČEZ Distribuce a.s.

Oddělení odeslalo cca 800 ks korespondence (souhlasy za vlastníka nemovitostí, souhlasy a žádosti s kácením dřevin rostoucích mimo les, korespondence s MŽP, SFŽP, SPÚ, katastrem nemovitostí..., korespondence k výkupům pozemků, směnám, změnám kultur pozemků, nájům, revizím, dodavatelům...). Z toho bylo rozesláno 27 výzev k vyklizení z důvodu neoprávněného užívání pozemků.

Oddělení zajišťuje výběrové řízení na nemovitý majetek, koordinuje činnosti a schvaluje za vlastníka pozemkové úpravy na katastrálním území např.: Strážný, Zvonková, Želnava, Rejštejn, Srní, České Žleby, Borová Lada, Lídlovy Dvory, či Hojsova Stráž. Oddělení dále provádí dohled za vlastníka u vyměřování geometrických plánů dle požadavků na dělení pozemků a změny kultur pozemků. Rovněž je prováděna kontrola využívání pronajatých pozemků a případně sjednává nápravu, sestavuje daňové přiznání k dani z nemovitých věcí a řeší další s tím spojenou administrativu. Vede evidenci nakládání s odpady a podává roční hlášení do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností. V roce 2025 bylo zajištěno periodické školení pro obsluhu tlakových nádob a osvědčení topičů. Na území NP byl zajišťován servis a úklid mobilních toalet na přístupových místech a nouzových nocovištích, kde v komunikaci s vysoutěženou firmou se snažíme o co nejefektivnější služby, které v zimním období nejsou pokaždé uspokojivé vzhledem k nemožnosti odvozu zmrzlého obsahu. Za rok 2025 přišlo na oddělení 13 žádostí o kácení dřevin rostoucích mimo les, na které oddělení zajišťuje souhlasy za vlastníka a připravuje žádosti pro rozhodnutí o povolení, které se podávají na orgán ochrany přírody.

6.4. Oddělení informatiky a GIS

Radek Střeleček

- Tvorba a zpracování různých speciálních geografických vrstev (např. aktuální stav holin, zemědělské managementy, přírodní rezervace, turistické trasy)
- Tvorba podkladů a stanovení postupů a metodiky tvorby matematického modelu šíření kůrovce na území NP Šumava
- Georeferencování rastrových katastrálních map do systému ArcGis v rozsahu CHKO Šumava.
- Úprava aplikace na zpracování a převod numerických katastrálních dat a následné připojení dat do systému ArcGis
- Úprava aplikace a převod vektorových katastrálních map do systému ArcGis
- Několikanásobné terénní měření přístrojem GPS.
- Tvorba a tisk mapových příloh pro výzkumné granty.
- Tvorba a tisk posterů na různé konference a přednášky pro ostatní zaměstnance.
- Tvorba prezentací na různé konference a přednášky pro ostatní zaměstnance.
- Finalizace I. varianty nové zonace NP Šumava.
- Finalizace I. varianty managementů bezzásahového území NP Šumava.
- Propojení grafických a numerických dat týkajících se nové zonace a bezzásahových managementů – vzhledem k NP, k obcím, k LS, k stávajícím I. zónám.
- Tvorba a tisk map navrhované zonace a managementů bezzásahového území pro obce a lesní správy.
- Tvorba a správa geografického datového skladu.
- Tvorba rastrů porostních, obrysových a typologických map LHC na území NP a CHKO Šumava
- Implementace první verze geografického mapového serveru zaměstnancům.
- Účast na geografických konferencích, seminářích a různých odborných pracovních setkáních.
- Příprava prezentace pro strážní službu a pro projekt Junior Ranger.
- Spolupráce se Správou KRNAP na zajištění pomoci při měření GPS v Krkonoších
- Digitalizace a zpracování mapové části LHC České Žleby,
- Příprava pro tvorbu LHP novou inventarizační metodou LHC Prášíly a LHC Křemelná.
- Měření pomocí GPS a příprava podkladů z pozemkové evidence pro tvorbu LHP LHC Prášíly a LHC Křemelná.
- Tisky porostních, obrysových, typologických map LHC Železná Ruda v měřítkách 1:10000, 1:20000

6.4.1. Získání dat z ostatních zdrojů pro potřeby výkonu státní správy

- Rastrové katastrální mapy v rozsahu celé CHKO + VVP Boletice – stav srpen 2005
- Ortofotomapy jihočeské části NP a CHKO Šumava – rozlišení 20 cm
- Historické mapy stabilního katastru – katastr Hamry a Železná Ruda
- Vektorový ZABAGED – kraj plzeňský a jihočeský

6.4.2. Spolupráce oddělení s jinými subjekty

- s ostatními GIS pracovišti v resortu MŽP
- Národní park Bavorský les
- Západočeská univerzita – katedra aplikovaných věd, katedra geografie
- Vysoká škola báňská – katedra hydrogeologie (projekt TransCat)

- TUM – technická univerzita Mnichov
- Georeal Plzeň

6.4.3. Přehled softwarového vybavení a zpracování formátů ArcGIS

- tvorba, správa, aktualizace, analýzy a výstupy geografických dat(cov, shp) – ArcView
- editor a prohlížečka geografických dat (shp) – Topol 2001
- tvorba, správa, aktualizace a výstupy geografických dat (blk)
 - nadstavba Carto – tisk map
 - nadstavba TCP – transformace rasterů do souřadnic
 - nadstavba AutoGen – automatická vektorizace rasterů
- tisk mapových kompozic- Orbis Mapper
- digitalizace lesnických dat – LED
- prohlížečka vektorových katastrálních dat (vkm, dgn) – Misys View
- prohlížečky geografických dat – ArcReader, ArcExplorer, Topolik, T-Map Viewer, FGis
- kontrola grafických dat – Revizor, LED
- kontrola LHP dle standardů – KoPla
- prohlížečka LHP – ProPla

6.4.4. Plány na rok 2006

- instalace a aplikace ArcSDE jako součásti mapových služeb
- převod platných LHP z TOPOL BLK do ARC Geodatabase

7. Odbor ochrany složek přírody NP Šumava

Martin Pazourek

Odbor ochrany složek přírody NP Šumava je tvořen dvěma odděleními. Oddělením Územní pracoviště stráže přírody NP Šumava a Oddělením ochrany složek přírody.

7.1. Oddělení Územní pracoviště stráže a ochrany přírody

Vít Chlada

7.1.1. Zpráva o činnosti informační a strážní služby NP a CHKO Šumava za rok 2025

Přehled hlavních činností a dosažených výsledků

- Dohled nad dodržováním právních předpisů
 - V roce 2025 probíhala intenzivní kontrolní činnost zaměřená na dodržování zákona č. 114/1992 Sb. Na území NP a CHKO bylo v terénu řešeno celkem 363 přestupků. Přímo na místě bylo uloženo 217 pokut v celkové výši 216 300Kč. Zbývajících 146 případů bylo pro svou závažnost nebo absenci součinnosti postoupeno do správního řízení k dořešení příslušným orgánům státní správy.

- Součinnost se složkami IZS a Policií ČR
 - Nadále se rozvíjela úzká spolupráce s OO PČR Železná Ruda, Kašperské Hory a Volary. Společné hlídky se zaměřovaly primárně na ochranu klidových území a okolí ledovcových jezer. V rámci prevence proběhlo 5 koordinovaných součinnostních akcí zaměřených na eliminaci nelegálních vjezdů a parkování. Strážci se rovněž aktivně podíleli na 1 pátracích akcích v součinnosti s Horskou službou.
- Edukační činnost a práce s veřejností
 - Oddělení realizovalo 41 odborných přednášek pro školy a zájmové skupiny (celkem 246 účastníků) a 8 terénních doprovodů s výkladem. Klíčovým pilířem zůstává program Junior Rangers, kterému strážci v roce 2025 věnovali celkem 435 hodin. Program byl rozšířen o nové tematické bloky zaměřené na praktickou ochranu vodních zdrojů a biodiverzitu.
- Mezinárodní spolupráce (Transboundary cooperation)
 - V rámci přeshraničního partnerství s NP Bayerischer Wald a Naturpark Bayerischer Forest proběhlo 15 společných hlídek. Prioritou byla výměna dat o migraci velkých šelem a koordinace postupu při usměrňování návštěvnosti v hraničních hřebenevých partiích.
- Správa turistické infrastruktury (TIS)
 - Terénní pracovníci provedli revizi a údržbu kompletního sítě značených tras.
- Požární ochrana a bezpečnost
 - Členové stráže zařazení do jednotky JPO 315801 absolvovali specializovaný výcvik na zásahy v obtížně přístupném terénu.
- Monitoring fauny a flóry
 - Strážci se v uplynulém roce stali klíčovými sběrateli dat pro vědecké projekty. Prostřednictvím aplikace Biolog bylo vloženo přes 2 200 záznamů. Monitoring se soustředil zejména na stabilizaci populace vlka obecného, monitoring pobytových znaků rysa a mapování nových lokalit výskytu bobra evropského v povodí Křemelné a Vltavy.
- Regionální partnerství a zimní údržba
 - Ve spolupráci se samosprávami šumavských obcí se oddělení podílelo na vytyčování a přípravě 160 km lyžařských tras. Práce zahrnovaly prořezy náletových dřevin a mulčování tras tak, aby byla zajištěna bezpečnost návštěvníků i ochrana půdního krytu.

7.1.2. Truhlárna Kašperské Hory

Hlavní činností je výroba, údržba a opravy terénní infrastruktury pro návštěvníky jako jsou informační panely, značení, přístřešky, zábradlí aj..

Průběžně truhlárna vyrábí a dodává sloupky a tzv. „kapličky“ na různé typy terénního značení jako jsou např. hraničníky (zákonné značení hranic národního parku, chráněné krajinné oblasti, maloplošných zvláště chráněných území, klidových území), značení památných stromů, turistické rozcestníky a další informační prvky v terénu.

Péče o terénní infrastrukturu probíhá ve spolupráci se strážci, kteří mimo jiné v terénu provádí instalaci hraničnicků, směrovek, nových rozcestníků apod.

Truhlárna v Kašperských Horách se podílí i na další péči o terénní infrastrukturu – např. na opravách mostků, poválek, zábradlí. Podílí se na údržbě objektů v majetku Správy Národního parku Šumava i na výrobě a opravách interiérového vybavení.

Truhlárna zajišťuje výrobu některých prodejních a interaktivních prvků pro informační střediska Správy. V případě potřeby vyrábí také pomůcky pro výzkum a monitoring. Příležitostně spolupracuje s externími subjekty – např. obcemi.

V roce 2025 bylo mimo jiné vyrobeno nebo opraveno 13 gravírovaných informačních panelů pro území národního parku a zpracován nový obsah pro 14 informačních panelů v CHKO.

Na turistické rozcestníky bylo vyrobeno 112 nových gravírovaných směrovek.

Některé z dalších akcí v roce 2025:

- výroba a instalace nových oken a nového zábradlí na Březníku
- opravy v objektu IS Poledník
- výroba a osazení nových dveří pro srub na Grubergu
- opravy a výroba pro územní pracoviště Modrava, Prášily, Srní
- opravy a výroba interiérového vybavení v objektech Nová Pec, Strážný, České Žleby
- nové zábradlí na mostcích - Březník, Piket
- výroba interiérového vybavení pro správní budovu ve Vimperku

Obrázek 58 Výroba a instalace nových oken, nového zábradlí na Březníku

Obrázek 59 Výroba a osazení nových dveří pro srub na Grubergu

7.2. Oddělení ochrany složek přírody

Jaroslava Němcová

Výkon státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny podle § 78 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“) na území Národního parku Šumava je zajišťován v Odboru ochrany složek přírody NP Šumava prostřednictvím Oddělení ochrany složek přírody. Oddělení ochrany složek přírody má jedno pracoviště ve Vimperku, kde v roce 2025 pracovalo sedm pracovníků.

Největší část agendy oddělení tvoří vydávání rozhodnutí o výjimkách ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, (dále jen „ZOPK“) dle ustanovení § 43 odst. 1, rozhodování o výjimkách ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle § 56 ZOPK, rozhodnutí o kácení dřevin rostoucích mimo les, vydávání stanovisek k významnosti vlivu záměrů a koncepcí na Evropsky významnou lokalitu Šumava a Ptačí oblast Šumava a rozhodování o přestupkovém jednání.

Oddělení dále vykonává na území Národního parku Šumava působnost svěřenou podle zvláštních předpisů krajským úřadům, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a pověřeným obecním úřadům na úseku ochrany zemědělského půdního fondu (zákon č. 334/1992 Sb.). Podle § 57 odst. 5 zákona č. 449/2001 Sb. dále vykonával působnost svěřenou obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a krajským úřadům na úseku myslivosti. Podle § 19 odst. 1 písm. f) zákona č. 99/2004 Sb. dále vykonával státní správu na úseku rybářství. Rovněž toto oddělení vykonává podle ustanovení § 78 odst. 17 ZOPK státní správu lesů v rozsahu působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a v některých případech i působnost Ministerstva životního prostředí podle lesního zákona.

7.2.1. Státní správa v ochraně přírody a krajiny

Ochrana dřevin

V roce 2025 bylo podáno celkem 45 žádostí o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les. V 19 případech byla nařízena náhradní výsadba dřevin. Bylo přijato 6 oznámení o kácení stromů.

Péče o památné stromy a významné stromy

Bylo realizováno ošetření 4 krajinářsky významných lip srdčitých v obci Želnavá u kostela z PPK. Byl vyhlášen nový památný strom – bříza pýřitá ve Volarech.

Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích

Celkem bylo doručeno 161 žádostí o povolení výjimek podle § 43 odst. 1 ZOPK. Řízení bylo zastaveno v sedmi případech. Nesouhlas s povolení výjimek byl vydán devětkrát. Nesouhlas v části rozhodnutí byl vysloven pětkrát. Formou sdělení bylo doručováno v devíti případech. Z výše uvedeného počtu se 21 žádostí týkalo výzkumné činnosti. Uvedené žádosti o povolení výzkumné činnosti se v největší míře týkaly povolení vjezdu na účelové komunikace, vstupu do klidových území, použití bezpilotních systémů (dronů), často ve spojení s žádostí o výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle § 56 ZOPK. Žádostí o povolení veřejných akcí se týkalo 37 podání.

Pozemkové úpravy a změny druhu pozemků

Bylo vydáno stanovisko orgánu ochrany přírody, orgánu ochrany zemědělského půdního fondu a orgánu státní správy lesa k projednání nesouladů v rámci jednoduché pozemkové úpravy v Rejštejně a stanovisko k plánu společných zařízení v rámci komplexní pozemkové úpravy v kú. Horky.

Bylo vydáno 6 rozhodnutí o změně druhu pozemků (výjimka ze ZOPK), často v kombinaci s vynětím ze ZPF či PUPFL popř. s rozhodnutím v pochybnosti dle lesního zákona. Vždy se jednalo o narovnání zjištěných nesouladů mezi skutečným stavem a využíváním pozemků a stavem evidovaným v katastru nemovitostí.

Závazná stanoviska

Byla vydána 2 závazná stanoviska k záměru snížení stavů jelení zvěře v honitbách Hartmanice a Kundratice, 1 závazné stanovisko ke schválení lesního hospodářského plánu a 1 závazné stanovisko ke změně lesního hospodářského plánu.

Další stanoviska, vyjádření, potvrzení apod.

K povolení výjimky z místní úpravy provozu na komunikaci Hartmanice – Gerlova Huť a Skelná – Prášily, kam je zakázán vjezd motorových vozidel, jejichž okamžitá hmotnost přesahuje 7,5 tuny, bylo vydáno 18 stanovisek.

Z důvodu potvrzení oprávnění k vjezdu motorovým vozidlem pro vlastníky či nájemce nemovitostí na území NP Šumava bylo vydáno 55 potvrzení. Další potvrzení byla vydávána na základě existence smluvního vztahu se Správou NP Šumava a pro účely zemědělského hospodaření.

Byla vydána 2 odůvodněná stanoviska orgánu ochrany přírody k návrhu rozhodnutí o námitce a návrhu vyhodnocení připomínek uplatněných k návrhu 4b. aktualizace Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje a dále k návrhu koncepce „Změna Regionálního plánu Donau-Wald“

Stanoviska k žádostem o poskytnutí podpory

Ve smyslu Pokynu MŽP č. 6/2014 k postupu pro poskytování finančních prostředků na hospodaření v lesích a způsobu kontroly jejich využití podle nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení závazných pravidel k poskytování finančních prostředků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, byla v roce 2025 vyřízena 1 žádost. Jednalo se o aplikaci ekologických a k přírodě šetrných technologií. Vyřízení spočívalo v provádění kontrol oprávněnosti žádosti způsobem kontrolních šetření v terénu, při nichž se prověřovalo, zda byly práce uvedené v žádosti provedeny v příslušném rozsahu, účelu a kvalitě s tím, že z každého kontrolního šetření byl vypracován podrobný zápis. Na základě zápisu bylo vyhotoveno písemné stanovisko orgánu ochrany přírody a takto zpracovaný materiál byl následně postoupen na MŽP k poskytnutí finančního příspěvku pro žadatele.

Výjimky z podmínek ochrany zvláště chráněných druhů

V průběhu roku 2025 oddělení obdrželo 46 žádostí o výjimku podle § 56 odst. 1 nebo odst. 2 ZOPK. Ve většině případů byla tzv. druhová výjimka udělena z důvodu plánované činnosti v jádrovém území výskytu kriticky ohroženého druhu tetřeva hlušce a dalších tetřevovitých ptáků (tetřevů obecných).

Dále byly povoleny výjimky podle § 56 ZOPK v rámci mimořádných opatření, na částečné či úplné bourání bobřích hrází vystavěné v blízkosti cest, mostů, staveb apod.

Z důvodu ochrany hnízdiště sokola stěhovavého bylo vydáno jedno opatření obecné povahy.

NATURA 2000

V roce 2025 bylo vydáno celkem 15 stanovisek podle ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK. Ve dvou případech nebylo možné vyloučit významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost Evropsky významné lokality Šumava a Ptačí oblasti Šumava a budou tedy dále předmětem dalšího posuzování.

Náhrada za ztížení lesního hospodaření podle § 58 ZOPK

Orgán ochrany přírody obdržel 5 žádosti o poskytnutí finanční náhrady za újmu vzniklou omezením hospodaření v lesích nestátních vlastníků. Tři žádosti byly vyřízeny kladně, dvě žádosti byly zamítnuty.

Náhrada za ztížení zemědělského hospodaření podle § 58 ZOPK

V roce 2025 správní orgán obdržel pět žádostí o poskytnutí finanční náhrady za újmu vzniklou ztíženým zemědělským hospodařením. Ve všech případech se žádost týkala ztížení pastvy hospodářských zvířat v oblastech opakovaného výskytu vlka obecného. Čtyři žádosti byly vyřízeny kladně a jedna byla částečně zamítnuta.

Obecná ochrana rostlin a živočichů

V roce 2025 bylo odesláno 82 výzev vlastníkům s informacemi o vydaném opatření k regulaci nepůvodního druhu lupiny mnoholisté.

Řízení podle ustanovení § 66 ZOPK

Bylo vydáno 1 rozhodnutí podle § 66 ZOPK, kterými byla částečně omezena lesnická činnost u jednoho lesního hospodářského celku.

Společná rozhodnutí dle § 83 odst. 9 ZOPK

V rámci vydávání společných rozhodnutí s Odborem ochrany kulturní krajiny a CHKO Šumava bylo vydáno celkem 18 společných rozhodnutí ke stavebním záměrům mimo zastavitelné plochy a zastavěné území (včetně souhlasů se 4 revitalizačními záměry Správy NP Šumava), ve 2 případech

Správa nesouhlasila se stavebním záměrem a v jednom případě Správa řízení zastavila pro nedostatečné podklady žádosti.

Sankce

V roce 2025 byly při výkonu činností státní správy zahájeny úkony týkající se 169 přestupků. S přestupci byla jednotlivá porušení ZOPK řešena dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Dle závažnosti přestupku byla věc řešena v příkazním či plném správním řízení.

Přestupky byly projednány podle výše uvedených zákonů a v naprosté většině přestupků se jednalo o porušení základních ochranných podmínek národních parků. Nejčastějším porušením byl nepovolený vjezd a setrvání motorových vozidel mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody, dále pak vstupy do klidových území národního parku, let dronem, porušování podmínek pro využití míst pro parkování a v menší míře i rozdělování ohňů, vstup do karů jezer a nepovolené kácení dřevin.

V roce 2025 bylo 123 přestupků projednáno a ukončeno ve smyslu ust. § 35 zákona č. 250/2016 Sb., vydáním příkazu k uložení sankce, v 7 případech bylo uloženo napomenutí, ve 36 případech byl přestupek odložen a v 1 případě byl přestupek postoupen Policii ČR.

V roce 2025 byly Policií ČR orgánu ochrany přírody postoupeny pro nepříslušnost 4 přestupky k zahájení řízení podle ZOPK.

Celková výše pokut uložených v přestupkovém řízení v roce 2025 byla 217 200,- Kč. Vyšší částky byly udělovány za závažnější přestupky, a to zejména za opakované porušování ZOPK (recidiva) nebo nepovolené kácení stromů. Při projednávání závažných přestupků (opakovaný vjezd a setrvání mimo místa vyhrazená orgánem ochrany přírody, kácení dřevin) přistoupil správní orgán k navýšení sazeb za uložené sankce. Za toto byly uděleny pokuty ve výši od 5 000,- Kč do 30 000,- Kč.

V roce 2025 bylo v 6 případech pro porušení základních ochranných podmínek zahájeno úplné správní řízení. V 1 případě bylo ukončeno sankcí ve výši 10 000 Kč, ve druhém bylo uloženo napomenutí (nezletilý pachatel). Dále stále probíhá řešení 2 správních jednání z roku 2024 a 5 z roku 2025.

Státní správa na úseku myslivosti:

Orgán státní správy myslivosti vydal 1 rozhodnutí o povolení úpravy (snížení) stavu jelení zvěře a zneplatnění některých zakázaných způsobů lovu v režijních honitbách Správy NP Šumava, dále bylo vydáno opatření obecné povahy k omezení vstupu veřejnosti do části honitby Chlum, z důvodu zajištění klidu a bezpečnosti veřejnosti v průběhu lovů spojených s jelení říjí. Průběžně byla prováděna myslivecká evidence a statistika, objednávky a vydávání plomb spárkaté zvěře, včetně lístků o původu zvěře pro všechny uznané honitby na území národního parku.

Státní správa na úseku ochrany zemědělského půdního fondu

Na úseku ochrany zemědělského půdního fondu bylo v roce 2025 vydáno ve smyslu zákona č. 334/1992 Sb. celkem 18 souhlasů k trvalému odnětí půdy ze ZPF (většina jako součást společných rozhodnutí ve spolupráci s Odborem ochrany kulturní krajiny a CHKO). Výměra půdy, pro kterou byl vydán souhlas k odnětí ze ZPF, činila celkem 4074 m² (z toho 2509 m² pro výstavbu rodinných domů a rekreačních nemovitostí, 233 m² pro stavby doplňkové a 1332 m² pro stavby dopravní a technické infrastruktury).

Státní správa lesů

Orgán státní správy lesů vydal 12 opatření obecné povahy o dočasném zákazu vstupu do lesa z důvodu vysokého rizika pádu suchých stromů a tím ohrožení návštěvníků národního parku, kteří by se v dotčených porostech pohybovali.

Dále průběžně evidoval hlášení o stavu kůrovcových těžeb na území národního parku a spolupracoval při zadávání zpracování lesních hospodářských osnov (LHO).

Státní správa na úseku rybářství

Pro výkon činnosti rybářské stráže bylo vydáno jedno potvrzení o výjimce k vjezdu motorovým vozidlem na účelové komunikace v Národním parku Šumava.

8. Odbor ochrany kulturní krajiny a CHKO Šumava

Silvie Havlátková

8.1. Činnosti realizované v rámci PPK (Program péče o krajinu)

- vyhotovení záznamu podrobného měření změn pro určení hranice vyhlášené přírodní rezervace:
 - PR Amálino údolí

- plány péče a zpracování podkladů:
 - PR – Pod Farským lesem
 - PR – Rašeliniště Borková
 - PR – Otovský potok
 - PR – Svobodova niva

- pastva:
 - Rejštejn 1 a 2 (ovce)
 - Pasecká slať (jarní pastva ovcí na podporu hořečku mnohotvarého českého)
 - Prameniště (ovce)
 - Dolní Sněžná (ovce, kozy)
 - NPP Prameniště Blanice – Spálenec (skot)
 - NPP Olšina 1, 2 – pastva koní
 - Chválovna u Vimperka – Trhonín (jarní a podzimní pastva ovcí na mezofilních druhově bohatých trávnících)

Obrázek 60 Jarní pastva ovcí v PP Pasecká slať – podpora hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*)

- speciální management:
 - sv. svah Boubína (podzimní výhrab s narušením plochy s vratičkou mnohoklanou)
 - PP Pasecká slať (vertikutace, hořeček mnohotvarý český)
 - PR Hamižná (ochranářský koutek Hamižná)
 - Strážný (vertikutace, všivec bahenní)
 - NPP Olšina – (výhrab pro hořec hořepník)

Obrázek 61 Jarní vertikutace v PR Hamižná na podporu hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) a nově také hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*)

- kosení
 - PR Hamižná (ochranné pásmo)
 - Lišák I. a II.
 - Šibeniční vrch
 - Vinice
 - Alžbětín
 - Federál
 - PP Vyšný – Křišťanov
 - NPP Olšina – Popelivka, Polečnice, Houbový vrch, Volaréza, 3 (za rybníkem), 5 (horní u hořců), 7 (bezkoleneč)
 - LBC09 Za Furišovkou
 - Jižní stráně 1 a 2
 - PP Račinská prameniště, Zadní Zvonková (rozcestí)
 - Kyselov
 - Chválovna u Vimperka
 - PR Zátoňská mokřina
 - PR Kaňon Blanice a navazující údolní louky v nivě Křemenného potoka
 - PR Hornovltavické pastviny
 - PP Pasecká slať

Obrázek 62 Kosení kosou v PR Kaňon Blanice – obsečené trsy kosatce sibiřského (*Iris sibirica*)

- kácení křovin a dřevin:
 - Hadí vrch u Zhůří
 - Vinice

- péče o vodní živočichy (speciální luční management - kompostování):
 - NPP Blanice – refugium Fritzův mlýn
 - NPP Blanice - Kompostování

- skupinová nebo liniová výsadba:
 - Frymburk
 - Horní Vltavice

- likvidace invazních rostlin:
 - Stará Huť u Zhůří
 - PP Prameniště Hamerského potoka, PR Kozí Stráň, Zvonková, Kyselov
 - Sv. Tomáš, PP Jasánky
 - Hodňov, Lojzovy Paseky, Horní Planá- Frymburk
 - Černá v Pošumaví, Bližná, Lesní paseky, Radslav, Dolní Vltavice
 - PR Úhlavský luh
 - PR Zelenský luh, PP Královský hvozď
 - Nýrsko přehrada
 - Otava a její přítoky
 - tok Losenice
 - Vimpersko
 - Soumarský most

Obrázek 63 Likvidovaný kolotočník ozdobný (*Telekia speciosa*) podél říčky Losenice

- péče o významné a památné stromy:
 - památná alej Zlatá stezka Volary
- TIS - údržba, oprava, budování bariér, zábradlí, schodiště apod.:
 - NS Brčálník - kompletní rekonstrukce poválkové cesty
 - NS Hamry-Úhlavský luh – rekonstrukce mostu na stezce
 - NS Hornovltavické pastviny – kompletní rekonstrukce poválkové cesty
 - NPR Boubínský prales – oprava přístupové cesty na vrchol
 - NPR Boubínský prales – demontáž části dřevěného plotu kolem jádra
 - zajištění průchodnosti naučných stezek pro NPR Boubínský prales, PR Hornovltavické pastviny, PR Kaňon Blanice, PR Brčálnícké mokřady, PR Hamižná, PR Úhlavský luh, NS Stifterova stezka, Schwarzenberský kanál
 - oprava stávajících dřevěných infopanelů na území CHKO Šumava
 - oprava tabulového značení CHKO Šumava + MZCHÚ

Obrázek 64 Rekonstrukce mostu na NS Hamry

8.2. Činnosti realizované v rámci NPO (Národní plán obnovy)

- přemísťování populací – jarní záchranný transfer obojživelníků:
 - Šumavské Hoštice, Volary, Chlum u Volar, Pěkná, Želnavá
- péče o významné a památné stromy:
 - ošetření 28 ks památných stromů

Obrázek 65 Ošetření památných stromů v Bukovské aleji

- TIS - údržba, oprava, budování bariér, zábradlí, schodiště apod.:
 - projekční práce a rekonstrukce oplocení PP Jasánky
 - pruhové značení NPP Olšina, PP Prameniště Hamerského potoka, PR Rašeliniště Borková, PR Měštišské rokle, PR Onen Svět

- kosení:
 - Starý Brunst
 - Lipplův Dvůr
 - PP Jasánky
 - PP Pestřice
 - PR Kozí Stráň
 - NPP Olšina 6

- Komplexní vodohospodářská studie Pustina – dokončení
- Revitalizace vodního režimu PR Najmanka – realizace

Obrázek 66 Výstavba přehrážky při revitalizaci vodního režimu v PR Najmanka

8.3. Činnosti realizované v rámci NPŽP (Národní program Životního prostředí)

- Revitalizace vodního režimu PP Pasecká sláť – zahájení realizace

Obrazek 67 Obnovené koryto Vydřího potoka v rámci zahájené revitalizace v PP Pasecká slat'

8.3.1. Biomonitring

Měření v rámci biomonitoringu v roce 2025 probíhalo od 30. 6. do 12. 9. 2025. Bylo změřeno 17 inventarizačních ploch na území CHKO Šumava (opakované měření PR Žežulka, PR Poustka a PR Radost).

8.3.2. Práce s veřejností

- ekologická výchova pro ZŠ, naučná stezka Olšina - termíny 26. 5. 2025, 11. 6. 2025, 17. 6. 2025
- exkurze s výkladem – 2x školy
- záchranný transfer mlžů na Lipenské přehradní nádrži ve dnech 23-24. 10. 2025 - účast 105 lidí, z toho 55 ze Správy Národního parku Šumava, zkontrolováno 82,8 km pobřeží, přeneseno 6720 ks mlžů

Tabulka 118 Počty vydaných správních aktů

	Sušice	Horní Planá	Vimperk	celkem
rozhodnutí dle ZOPK:				
§ 4 odst. 2				
§ 12		1		1
§ 8		3		3
§ 43	11	6	2	19
§ 44 odst. 1	30	109	97	236
§ 44 odst. 2	2		6	8
§ 44 odst. 4	7		1	8
§ 46		1	2	3
§ 56	3	1	1	5
§ 66 odst. 1			1	1
§ 86	2			2
§ 87	2			2
§ 88				
§ 9		2		2
nařízení obecné povahy				
§ 5				
§ 43				
§ 56				
Spol. rozhodnutí dle § 83 odst. 9 ZOPK				
§ 4	1		2	3
§ 8	8	4	2	14
§12	53	2	91	146
§ 43	8	10	13	31
§ 44 odst. 1	53	7	95	155
§ 44 odst. 4				
§ 46				
§ 56	1		5	6
§ 9 odst. 8 ZPF	1		9	10
§ 9 ZOPK		1	1	2
Spol. rozhodnutí dle § 83 odst. 4 ZOPK				
§ 4			3	3
§ 8				

	Sušice	Horní Planá	Vimperk	celkem
§ 12	5		2	7
§ 43	1		4	5
§ 44 odst. 2	5		3	8
§ 44 odst. 4	1		3	4
§ 46				
§ 56			2	2
rozhodnutí dle „správního řádu“:				
usnesení	20	7	26	53
příkaz				
stanoviska:				
podle § 45i	14	38	27	79
závazná stanoviska	29	20	35	84
vyjádření, stanoviska, ostatní	151	120	118	389
přestupky:				
blokové pokuty		1		1
vydané příkazy	3		1	4
Kontrola dle z. č. 255/2012	1			1
stížnosti			4	4
náhrada újmy dle § 58	17		5	22
Celkový počet správních aktů	429	333	561	1323

Správa Národního parku Šumava

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

Vydala: Správa Národního parku Šumava

Vydáno pouze v elektronické podobě.

Kontakt: Správa Národního parku Šumava, 1. máje 260, 385 01 Vimperk,
tel.: 388 450 111, e-mail: vimperk@npsumava.cz

Internetové stránky: www.npsumava.cz

© Správa Národního parku Šumava 2026

Vydala Správa Národního parku Šumava v roce 2026
www.npsumava.cz

